

JELENTÉS
A BALATON-FELVIDÉKI NEMZETI PARK IGAZGATÓSÁG
2013. ÉVI TEVÉKENYSÉGÉRŐL

Balaton-felvidéki
Nemzeti Park

Jóváhagyom:
igazgatói aláírás

aláírás

Csopak, 2014. május

A jelentést készítették:

Összeállította:

Puskás Zoltán, Petróczi Imre

Írta és adatot szolgáltatott:

Barcza Ákos, Barcza Gábor, Békássy Gábor, Bolla Nikoletta, Császár Ivett, Cserép Attila, Dr. Cservenka Judit, Csiszár László Viktor, Duráncsik Éva Györgyi, Fischer József, Dr. Gabler Júlia, Gál Róbert József, Hardy Ferenc, Hajdu Anita, Horváth-Menczel Krisztina, Jagasits Szilárd, Józsa Erika, Kenéz István, Knauer Anna, Dr. Kopek Annamária, Korbély Barnabás, Kovács Zoltán, Lajkóné Nagy Gabriella, Lelkes András, Lókkös Andor, Magyar Máté, Megyer Csaba, Mészáros András, Nagy Attila, Nagy Károly, Nagy Kornél, Dr. Nagy Lajos, Novotny Zsolt, Nyári Mónika, Óvári Miklós, Páli Katalin, Rozner György, Selyem Anikó, Simon Pál, Sinka Gábor, Somlai Szilárd, Soós Edina Tünde, Szabó Attila, Szerdahelyiné Bohák Mária, Szilvási Mónika Lili, Szinai Péter, Takács Bódis Attila, Takácsné Kuttyáncsánin Zorica, Tompa Ferenc, Tóth Szabolcs, Varga Adél, Vers József, Versné György Edit, Veszelszki Márta, Vókó László, Zábrák Károly, Zöld Marianna

Tartalomjegyzék

1. Bevezetés.....	5
2. Személyi állomány.....	6
3. Oltalom alatt álló természeti értékek és területek adatai, információi.....	8
3.1. Országos jelentőségű védett, védelemre tervezett természeti, Natura 2000 és egyéb területek, és ezek változásai.....	8
3.1.1. Országos jelentőségű, egyedi jogszabállyal létesített védett és védelemre tervezett természeti területek (beleértve a védelemre tervezett földtani alapszelvények, ásvány- és ősmaradvány lelőhelyeket).....	8
3.1.2. „Ex lege védett” természeti területek (láp, szikes tó, kunhalom, földvár, forrás, víznyelő).....	9
3.1.3. „Ex lege” védett természeti értékek (barlangok).....	9
3.1.4. Natura 2000 területek.....	10
3.1.5. Nemzetközi jelentőségű területek.....	11
3.2. Területvásárlások, kisajátítások adatai (védelességi szint helyreállítás, elővásárlási jog, pályázatok).....	12
3.3. Saját vagyongazdálkodású területek.....	12
3.4. Terület nélküli értékek.....	13
3.4.1. Védelemre tervezett mesterséges üregek.....	13
3.5. Egyéb speciálisan megkülönböztetett védelemben részesülő területek (erdő-rezervátum, Nemzeti Ökológiai Hálózat).....	13
3.6. Magas Természeti Értékű területek.....	14
4. Kutatás és monitorozás.....	15
4.1. Kutatás.....	15
4.2. Monitorozás.....	16
4.3. TIR-be betöltött és betöltésre előkészített adatok modulonként.....	19
4.4. Jelentési kötelezettség.....	19
5. Természetvédelmi kezelési tevékenység.....	21
5.1.A) Természetvédelmi kezelési tervek.....	21
5.1.B) Natura 2000 fenntartási tervek.....	23
5.2. Élőhely-fenntartás, kezelés.....	24
5.2.1. Az élőhelyeket érintő jelentősebb ökológiai állapotváltozások.....	24
5.2.2. Élőhely-fenntartási, kezelési tevékenységek ismertetése.....	27
5.3. Élőhely-rehabilitáció.....	29
5.4. Fajmegőrzési tevékenységek.....	30
5.4.1. A fajokat érintő jelentősebb ökológiai állapotváltozások.....	30
5.4.2. Fajmegőrzési tevékenység ismertetése.....	30
5.5. Saját állatállomány.....	33
5.6. Erdőterületek, erdőgazdálkodás.....	34
5.6.1. Nem saját vagyongazdálkodásban lévő és Natura 2000 erdőterületek.....	34
5.6.2. Saját vagyongazdálkodásban lévő erdőterületek kezelése.....	35
5.7. Vadászterületek, vadgazdálkodás.....	35
5.8. Halászati vizek.....	36
5.8.1. Védett vizek.....	37
5.8.2. Védett halastavak.....	38
6. Tájvédelem.....	39
6.1. Egyedi tájértékek.....	39
6.2. Településrendezési eszközök és területrendezési tervek véleményezése, közreműködés az elkészítésben.....	39
6.3. Fejlesztési koncepciók és egyéb tervek véleményezése.....	40
6.4. Tájvédelmi szakértői tevékenység.....	41
6.5. Tájvédelmi jelentőségű beavatkozások.....	41
7. Projektek.....	42
8. Jogi és ügyiratforgalommal kapcsolatos tevékenység.....	50
8.1. Az Igazgatóság ügyiratforgalma: szakvéleményadás és adatközlés a hatóságok számára, jelentési feladatok a Minisztérium számára, ügyfelekkel történő levelezés, egyeztetés.....	50
8.2. Szabálysértés.....	51
8.3. Természetvédelmi bírság.....	51
8.4. Büntető ügyek.....	51
8.5. Polgári perek.....	52
8.6. Egyéb jogi ügyek.....	52
9. Természetvédelmi őrszolgálat.....	54
9.1. Alapadatok.....	54
9.1.1. Személyi feltételek.....	54
9.1.2. Technikai felszereltség.....	54
9.1.3. Polgári természetőrök.....	54

9.2. Feladatellátás.....	55
9.2.1. Hatósági feladatellátás.....	55
9.2.2. Együttműködések más hatóságokkal.....	55
9.2.3. Nem hatósági feladatok ellátása.....	55
10. Költségvetés, vagyon.....	57
10.1. Kiadások.....	57
10.2. Bevételek.....	57
10.3. Vagyon.....	58
10.3.1. Befektetett eszközök.....	58
10.3.2. Forgó eszközök.....	60
10.4. Épületek.....	61
10.5. Eszközök.....	61
11. Bemutatás, oktatás, társadalmi kapcsolatok.....	62
11.1. Ökoturisztikai és környezeti nevelési infrastruktúra.....	62
11.1.1. Látogató-, és oktatóközpontok, szálláshelyek.....	62
11.1.2. Tanösvények.....	62
11.1.3. Egyéb bemutatóhelyek.....	63
11.1.4. Társadalmi kapcsolatok.....	63
11.2. Ökoturisztikai és környezeti nevelési programok, szolgáltatások.....	63
11.2.1. Új ökoturisztikai és környezeti nevelési programok, szolgáltatások.....	63
11.2.2. Szakvezetési túsok.....	65
11.2.3. Erdői iskolák.....	65
11.2.4. Egyéb ökoturisztikai és környezeti nevelési programok, szolgáltatások.....	65
11.2.5. Kiadványok.....	67
11.2.6. Látogatóstatisztika.....	67
11.3. Tervezett fejlesztések (2014).....	68
11.4. Együttműködési megállapodások.....	68
11.5. Fontosabb események.....	71
12. Közfoglalkoztatás.....	74
12.1. Alapfeladatok, személyi feltételek.....	74
12.2. Elvégzett feladatok, eredmények.....	74
12.3. Tapasztalatok.....	76
12.4. Javaslatok.....	76
13. Kapcsolattartás hazai partnerszervezetekkel.....	77
14. Belföldi és külföldi együttműködés.....	79
15. Ellenőrzés.....	82
16. Az éves munka legfontosabb eredményeinek összefoglalása.....	85
17. Fontosabb célkitűzések a következő évre (munkaterv).....	87

1. Bevezetés

A 2013. év ismét számos feladatot adott és eredményt hozott a Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság munkatársainak. Ezek részleteit tartalmazza az éves jelentésünk.

Mivel az Igazgatóságunk közfeladata a természetvédelmi közszolgáltatás és a jogszabályokban meghatározott közhatalmi tevékenységek ellátása, ezért fontos, hogy ennek keretei között minden esetben a vonatkozó jogszabályoknak és belső utasításoknak megfelelően járjunk el. Természetesen a munkánk megítélése alapvetően nem ránk tartozik, és jó, ha objektív mutatók is rendelkezésre állnak erről. Így a munkánknak, a szakmai irányításnak az egyik és kiemelt jelentőségű minőségi mutatója az ügyfelek elégedettsége. Ezzel kapcsolatban kijelenthető, hogy az Igazgatóság kormánytisztviselői, munkatársai ennek megfelelően végzik munkájukat, így ebben a témakörben nem érkezett panasz. Szervezetfejlesztési céllal a Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság ÁROP projektet nyújtott be, amely várhatóan ki fog hatni az Igazgatóság társadalmi kapcsolati rendszerére, működésére is.

A szakmai munkánkat elismerések is kísérték:

Szerdahelyiné Bohák Mária	Miniszteri Elismerő Oklevél (Március 15-i Állami Ünnap)
Barcza Gábor	Pro Natura Díj (Föld Napja – április 22.)
Dr. Gabler Júlia	Pro Natura Emlékplakett (Föld Napja – április 22.)
Korbély Barnabás	Miniszteri Elismerő Oklevél (Föld Napja – április 22.)
Lelkes András	Magyar Ezüst Érdemkereszt (Augusztus 20-i Állami Ünnap)
Józsa Erika	Miniszteri Elismerő Oklevél (Augusztus 20-i Állami Ünnap)
Sörös Gyula	Miniszteri Elismerő Oklevél (Október 23-i Állami Ünnap)

A napi vezetési feladatok ellátásán és a munkafolyamatok szervezésén túl a pályázati fejlesztések hatékony és jó forrásfelhasználó megvalósítása és a társszervezetekkel, valamint a civil szervezetekkel való kapcsolattartás volt a legfontosabb vezetési folyamat.

A 2013. évben a NATURA 2000 ügyekkel kapcsolatos feladatellátás, a nemzeti park zónarendszerének kialakítása, a Vszts földvásárlások, a közfoglalkoztatási program, a projektjeink bonyolítása, a nemzeti parki védjeggyel ellátott termékkör kialakítása, a KEHOP 2014-2020 programra előzetes tervek összeállítása, és a „Földet a gazdáknak” kormányzati program megvalósítása mindenképpen külön kiemelendő.

Külön ki kell emelni, hogy a Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság Természetvédelmi Őrszolgálat 16 fővel és négy gépjárművel 2013. június 06-tól 2013. június 13-ig vett részt a dunai árvízi védekezésben három helyszínen.

A 2012.12.21-én jóváhagyott új Szervezeti és Működési Szabályzat alapján elvégeztük a kinevezések és munkaköri leírások felülvizsgálatát. A felülvizsgálat eredményeként 28 kormánytisztviselő kinevezésének módosítására került sor. A módosítások adott esetben érintették a kormánytisztviselő munka-, és feladatkörét, szervezeti egységét, a vele szembeni munkáltatói jogkörök gyakorlását, stb. Mindezek eredményeként a kormánytisztviselők kinevezése és munkaköri leírása összhangban áll az új SZMSZ szervezeti felépítésével és vonatkozó rendelkezéseivel.

A BfNPI 2013. évi finanszírozása a meglévő nehézségek ellenére kiegyensúlyozott képet mutat. Elmondható, hogy a nehéz gazdasági helyzet és a turisztikai ágazat nehéz szezonnyitása (időjárási tényezők) ellenére Igazgatóságunk bevétel-növekedést realizált az adott időszakban. A beérkező elszámolások alapján 9 hónapban a turisztikai bevételek a várt szint felett teljesültek.

2. Személyi állomány

		Szakképzettség				
		alapfokú	középfokú	felsőfokú	nyelvismeret (fő/nyelvek száma)	továbbképzések, 2013- ban szerzett vizsgák, diplomák
dolgozók (fő)	Kormánytiszt- viselő	0	8	50	30 fő/3 nyelv	3 fő közízig alapvizsga; 4 fő közízig szakvizsga; további 2 fő mérlegképes képzést végzett, 22 fő rendészeti képzést és vizsgát tett, további 21 fő különböző (Pénzügyi, SzJA, TB, mérlegképes, bér, munkaügyi, turisztikai, pályázati, közbeszerzési, szakmai) továbbképzésekben vett részt.
	ügykezelő	0	0	0	0	-
	Mt hatálya alá tartozó	0	13	0	1 fő/1 nyelv	-
	Közfoglalkoz- tatott	30	27	4	1 fő/2 nyelv	-
Összesen		30	48	54	32 fő/3nyelv	-

Az Igazgatóság 2012. évi záró létszáma 115 fő volt, 2013. évben nyitó létszám 79 fő, melyből 4 fő volt állományon kívül (1 fő Tgyás, 3 fő GYED). A 36 fő különbség abból adódott, hogy 2012. 12. 31-én járt le az országos közfoglalkoztatási program, melynek keretén belül 42 fő közfoglalkoztatottnak járt le a határozott idejű jogviszonya. A Nemzeti Park az alapvető működés érdekében azonban 2013. 01. 01-től 6 fő közfoglalkoztatottat munkaviszonyban tovább foglalkoztatott.

A 2013. évi létszám-előirányzat 71 fő, amely az év folyamán nem változott.

2013. évben az Igazgatóság munkajogi záró létszáma 135 fő, amelyből 4 fő Gyeden volt. (A 135 főből 61 fő közfoglalkoztatott.)

2013. éves átlagos statisztikai állományi létszámunk 131 fő, ebből 58 fő a közfoglalkoztatottak éves átlaga.

Az év folyamán összesen felvett munkavállalók létszáma 246 fő, az összes leszámoló munkavállaló létszáma 188 fő volt.

A jelentős munkaerő fluktuáció fő oka egyrészt a három országos közfoglalkoztatási program, valamint a Tapolcai-tavasbarlang főszezoni üzemeltetéséből adódott. A 2013. évben a március 01-től december 31-ig tartó közfoglalkoztatási pályázatok alapján összesen 210 fő dolgozó került felvételre, mely a pályázatok idejének átlagában 62 fő közfoglalkoztatott foglalkoztatását jelentette. A közmunka pályázat alapján átlagosan foglalkoztatott 55 fő fizikai munkavállalóval kellett ellátni az állattartással és területkezeléssel kapcsolatos feladatok nagy részét. A bemutatóhelyek üzemeltetésében és a turisztikai feladatok ellátásában 14 fő, a pályázati és igazgatási feladatok ellátásában 1-1 fő, a személyügyi és munkaügyi feladatok segítésében pedig 1 fő vett részt.

A Tapolcai-tavasbarlang üzemeltetésére az egyedi munkaidő beosztás és a barlangban fennálló radon sugárzás miatt az év folyamán összesen 12 főt alkalmaztunk, ebből 10 fő volt határozott idejű munkaszerződéssel.

A személyi állománnyal kapcsolatban összességében elmondható, hogy a munkavállalók magasán kvalifikáltak, munkaköri feladataik ellátásához megfelelő képzettséggel és szakmai gyakorlattal rendelkeznek, a létszám előirányzat azonban az elvégzendő feladatokhoz mérten igen szűkösnek tekinthető.

Teljesítmény Értékelési Rendszer (TÉR): A közszolgálati egyéni teljesítményértékelés bevezetése érdekében Igazgatóságunk kijelölt munkatársai részt vettek a KIH által szervezett fórumokon, értekezleteken. Igazgatóságunk csatlakozott a KIH által üzemeltetett TÉR Centrumhoz. A 2 fő szervezeti támogató kijelölése megtörtént. A munkatársak adatainak, valamint a 2013. II. félévi teljesítménykövetelményeknek felvitele a rendszerbe megtörtént.

Vagyonyilatkozatok: Figyelemmel a vonatkozó jogszabályi változásokra, elkészült, és 2013.05.10-én hatályba lépett a „vagyonyilatkozat átadásáról, nyilvántartásáról, a vagyongyarapodási vizsgálatról, valamint a vagyonyilatkozatban foglalt személyes adatok védelméről szóló szabályzat kiadásáról” szülő igazgatói utasítás. 2013-ban 26 fő kormánytisztviselő az arra megszabott rendben és határidőben megtette vagyonyilatkozatát.

3. Oltalom alatt álló természeti értékek és területek adatai, információi

3.1. Országos jelentőségű védett, védelemre tervezett természeti, Natura 2000 és egyéb területek, és ezek változásai

3.1.1. Országos jelentőségű, egyedi jogszabállyal létesített védett és védelemre tervezett természeti területek (beleértve a védelemre tervezett földtani alapszelvények, ásvány- és ősmaradvány lelőhelyeket)

	Védett		Ebből fokozottan védett (ha)	Változás a tárgyévben (ha)
	Száma (db)	Kiterjedése (ha)		
Nemzeti Park	1	57 019	10 471	0
Nemzeti Park bővítés	-	-	-	-
Tájvédelmi Körzet	3	11 240	248	0
Tájvédelmi Körzet bővítés	-	-	-	-
Természetvédelmi Terület	27	5 499	0	0
Természetvédelmi Terület bővítés	-	-	-	-
Összesen	31	73 758	10 719	0

Igazgatóságunk működési területe nem változott (1.013.850 ha)

	Védelemre tervezett	
	Száma (db)	Kiterjedése (ha)
Nemzeti Park	-	-
Nemzeti Park bővítés	1	7 062
Tájvédelmi Körzet	2	9 386
Tájvédelmi Körzet bővítés	1	189
Természetvédelmi Terület	4	920
Természetvédelmi Terület bővítés	1	20
Összesen	9	17 577

- Balaton-felvidéki NP bővítése (7 062 hektár)
- Marcal-medence TK (kb. 3 000 hektár)
- Kerka-menti TK (6 386 hektár)
- Mórichelyi halastavak TT (kb. 450 hektár)
- Csörnyeberek Erdőrezervátum (20 hektár) (A Zalakomári madárrezervátum TT bővítése; összes területe 105 hektár, de ebből már védett 84 hektár.)
- Remetekert Erdőrezervátum (156 hektár)
- Tóth-árok Erdőrezervátum (189 hektár) (A Magas-bakonyi TK bővítése; összes területe 440 hektár, de ebből már védett 251 hektár.)
- Vaskereszt Erdőrezervátum (135 hektár)
- Vétyemi bükkös Erdőrezervátum (178 hektár)

Igazgatóságunk működési területén 50 db – természeti emlékként védelemre tervezett – földtani alapszelvény található, bár több esetben valószínűleg nem lesz lehetséges a védetté nyilvánítás (bányászati vagy építési tevékenység, megsemmisülés stb.). A 2013. évben a védetté nyilvánítás előkészítése (szakirodalmi adatok feldolgozása, helyszín azonosítása, tervezési terület kijelölése) indult meg az alábbi 10 db alapszelvény esetében:

Azonosító	Megnevezés
P-06	Káptalanfüred, a 71-es műút bevágása
P-07	Káptalanfüred, Köcsi-tó
P-08	Csopak, vasúti bevágás
Pz-13	Balatonfőkajár, Somlyó-hegyi bánya

Azonosító	Megnevezés
Pz-15	Alsóörs, a lovasi út bevágása
Pz-43	Alsóörs, metariolit feltárás
T-003	Felsőörs, Forrás-hegy
T-005	Paloznak, Nosztori-völgy
T-006	Aszófő, Farkó-kő
T-011 (P-4)	Csopak, (Arácsi) vasúti bevágás

3.1.2. „Ex lege védett” természeti területek (láp, szikes tó, kunhalom, földvár, forrás, víznyelő)

	Védett		Ebből fokozottan védett (ha)	Változás a tárgyévben (ha)
	Száma (db)	Kiterjedése (ha)		
Ex lege védett láp	228	14 000	0	0
Ex lege védett szikes tó	0	0	0	0
Összesen	228	14 000	0	0

A Vidékfejlesztési Értesítő 2012. január 13-ai számában (LXII. évf. 1. szám) megjelent az ex lege védett lápterületek (és szikes tavak) helyrajzi számos listája. Az 1. melléklet az egyedi hatósági határozattal lehatárolt, a 2. sz. melléklet a lehatárolásra váró ingatlanok listája. Mivel a területadatok a 2. sz. melléklet ingatlanai esetében majd csak a jogerőre emelkedések után tekinthetők ténylegesnek, ezért a lápok esetében az összterületnagyság csak tájékoztató jellegű.

Objektum	Nyilvántartott összesen (db)	Ebből a tárgyévben nyilvántartásba vett (db)
Forrás	1 960 (ebből 1 599 ex lege védett)	0
Víznyelő	525	0
Kunhalom	270	0
Földvár	61	0

Források:

A korábbi években felmért terepi adatok feldolgozása során közvetlenül a VM Tájvédelmi, Barlangvédelmi és Ökoturisztikai Osztály által összeállított digitális adatbázisba kerültek feltöltésre a források adatai, főbb vízkémiai paraméterei. Országos összehasonlításban Igazgatóságunk szolgáltatta eddig a legtöbb, minden tekintetben szabatos adatot a természetvédelmi nyilvántartás számára. A felmérés eredményeit gyakran tudjuk a napi munkánk során is hasznosítani (településrendezési tervek véleményezése stb.).

Víznyelők:

Új adatok 2013. évben nem kerültek az ex lege víznyelők kataszterébe, de Igazgatóságunk működési területének nagy részén – főleg az amúgy nem védett területeken – már a korábbiakban befejeződött a felmérés.

3.1.3. „Ex lege” védett természeti értékek (barlangok)

Objektum	Nyilvántartott összesen (db)	Ebből a tárgyévben nyilvántartásba vett (db)
Barlang	695	0

Működési területünkön belül a jelenleg aktuális adatbázis 695 db barlangot tartalmaz (ennyi objektum rendelkezik szabatos pontosságú GPS vevővel bemért bejárati koordinátákkal). Ez a szám az alapadatok folyamatos ellenőrzésével (szinonimák kiszűrése, néhány eddig meg nem talált, de bizonyítottan létező barlang GPS-el történő bemérése, hiányzó térképek, és dokumentációk elkészítése stb.) várhatóan változni fog. A Minisztérium által felállított minőségi követelmények szerint dolgozó barlangtérképezési kapacitás véges volta, és az elvégzendő feladatok nagyságrendje miatt várhatóan hosszú ideig munkát adnak azon hosszabb, fokozottan védett barlangok, amelyek föld alatti kiterjedésének meghatározása még előttünk áll.

Az utóbbi évek talán legnagyobb jelentőségű hazai barlangkutatói eredménye a Tapolca belterületén nyíló, fokozottan védett barlangokhoz kötődik.

2012. december 16-án a Tapolcai Barlangkutató Csoport és a Plózer István Víz Alatti Barlangkutató Szakosztály kutatóinak sikerült megtalálniuk az összeköttetést a Kórház-Berger-barlangrendszer és a Tapolcai-tavasbarlang

között, így az immár Tapolcai-barlangrendszer elnevezésű barlang a maga 10 kilométeres hosszával Magyarország 4. leghosszabb föld alatti járatrendszere. A kutatás a 2013. évben is intenzíven folytatódott.

Az ugyancsak Tapolca belterületén nyíló Kincses-gödör barlangban újabb 40 méter járatot fedeztek fel.

A barlangkutatók komoly eredményeket értek el a Keszthelyi-hegységben nyíló Kessler Hubert-barlang feltáró kutatása során is: ennek mélysége jelenleg -202 méter, amivel ez hazánk 5. legmélyebb barlangja.

Az Élettelen természeti értékek védelme a Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság működési területén megnevezésű, KEOP-3.1.2/2F/09-2010-0008 azonosító jelű KEOP pályázat keretében az alábbi, barlangokkal kapcsolatos beruházás fejeződött be 2013-ban:

Beavatkozási elem megnevezése	Beruházási helyszín
A fokozottan védett Tapolcai-tavasbarlang és a Lóczy-barlang természetvédelmi célú rekonstrukciója, a Csodabogyós-barlang beépített műtárgyainak cseréje	Lóczy-barlang

3.1.4. Natura 2000 területek

	Száma (db)	Kiterjedése (ha)	Változás a tárgyévben (ha)
NATURA 2000 különleges madárvédelmi terület	6	108 249	0
NATURA 2000 különleges természetmegőrzési terület	68	250 053	0
összesen	70		0

A Natura 2000 Hálózat megőrzésével, fenntartásával kapcsolatban az alábbi tevékenységekben vettünk részt:

- Az alábbi jogszabály-módosítások véleményezése:
 - A 337/2013. (IX. 25.) Korm. rendelet, amely módosította az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekről szóló 275/2004. (X. 8.) Korm. rendeletet.
 - 83/2013. (IX. 25.) VM rendelet, amely módosította a védett és a fokozottan védett növény- és állatfajokról, a fokozottan védett barlangok köréről, valamint az Európai Közösségben természetvédelmi szempontból jelentős növény- és állatfajok közzétételéről szóló 13/2001. (V. 9.) KöM rendeletet.
 - A 84/2013. (IX. 25.) VM rendelet, amely módosította az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekkel érintett földrészelekről szóló 14/2010. (V. 11.) KvVM rendeletet.
 - A 336/2013. (IX. 20.) Korm. rendelet, amely módosította a természetvédelmi bírság kiszabásával kapcsolatos szabályokról szóló 33/1997. (II.20.) Korm. rendeletet.
- Részt vettünk a NATURA 2000 PRIORIZÁLT INTÉZKEDÉSI TERV (PIT) 2014-2020 (*Prioritised Action Framework, PAF*) kidolgozásában. A Natura 2000 finanszírozás egyik központi elemeként a Bizottság az ún. „priorizált intézkedési tervek” alkalmazását irányozza elő a következő időszakban. Ez a többéves tervezést segítő, tagállami szinten kidolgozandó szakmai dokumentum határozná meg, hogy a Natura 2000 területek megőrzése, illetve az uniós természetvédelmi irányelvek hatálya alá tartozó fajok és élőhelyek természetvédelmi helyzetének javítása tekintetében milyen tagállami prioritások állíthatók fel, milyen stratégiai célkitűzések fogalmazhatók meg, milyen beavatkozások szükségesek, illetve, hogy az előirányzott feladatok melyik uniós finanszírozási eszköz keretében hajthatók végre.
- Az élőhelyvédelmi irányelv 17. cikke szerinti jelentés leadásához az egész év folyamán adatokat szolgáltatunk. Ezt a jelentést az Európai Unió tagállamai hatévente kötelesek megtenni az irányelv mellékletein szereplő, a tagállam területén előforduló közösségi jelentőségű élőhelytípusok és fajok természetvédelmi helyzetéről. Hazánk nyár elején teljesítette ezt az elvárást.
- Az éves rendnek megfelelően frissítettük a Natura adatbázist (SDF) és a szükséges javításokat (pl. veszélyeztető tényezők új kódok szerinti megadása).
- A madárvédelmi irányelv 12. cikke szerinti jelentés elkészítésében is több munkatársunk részt vett. Az állomány- és elterjedési adatokat a Magyar Madártani és Természetvédelmi Egyesület gyűjtötte egységes adatbázisba a nemzeti park igazgatóságok, továbbá az MME és más civil szervezetek adatai alapján. Az év végén az ország-jelentés leadásra került az EU-nak.

3.1.5. Nemzetközi jelentőségű területek

Ramsari területek

	Száma (db)	Kiterjedése (ha)	Változás a tárgyévben (ha)
Ramsari	2 (+1)	24 228 (+60 000)	0

Változás nem volt Ramsari területek tekintetében a 2013. évben.

MAB bioszféra-rezervátumok

	Száma (db)	Kiterjedése (ha)	Változás a tárgyévben (ha)
Bioszféra Rezervátum	1	235 663	0

2012. július 11-én Párizsban az UNESCO Nemzetközi Koordinációs Testülete elfogadta a Mura-Dráva-Duna határon átnyúló bioszféra rezervátum horvát-magyar közös jelölését. A táblázat adatai az egész magyarországi területre vonatkoznak. Igazgatóságunk a Mura-folyó révén érintett 1 904 hektáron. Az új, és egyben első hazai határon átnyúló bioszféra-rezervátumot a Vidékfejlesztési Miniszter 2012. november 8-án avatta fel Szentborbáson. A kihirdetéssel kapcsolatos jogszabály előkészítés alatt van.

Európa Diplomás területek

	Száma (db)	Kiterjedése (ha)	Változás a tárgyévben (ha)
Európa Diploma	1	645	0

Magyarországon a Szénások Fokozottan Védett Terület és az Ipolytarnóci Ósmaradványok Természetvédelmi Terület 1995-ben, a BfNPI működési területén található „Tihanyi-félsziget vulkanikus képződményei” pedig 2003-ban nyerte el a Diplomát.

Világörökség helyszíneinek

	Száma (db)	Kiterjedése (ha)	Változás a tárgyévben (ha)
Világörökség	0	0	0

Geopark

	Száma (db)	Kiterjedése (ha)	Változás a tárgyévben (ha)
Európai és Globális Geopark	1	324 352	0

Az Igazgatóságunk által irányított Bakony–Balaton Geopark 2012 őszétől tagja az Európai Geopark Hálózatnak, egyben az UNESCO által támogatott Globális Geopark Hálózatnak is. Az elismerésnek köszönhetően egyúttal nemzetközileg is elismertté váltak 3 244 km² kiterjedésű geoparkunk – elsősorban földtudományi vonatkozású – természeti értékei és kulturális öröksége. A földtani természetvédelmi beavatkozásokon kívül a Bakony–Balaton Geopark igen aktív a fenntartható jellegű geoturisztikai és oktatási-szemléletformáló tevékenységek területén is. A civil szféra bevonására jó példa az Év Földtani Értéke elismerés, amelyet 2013-ban Igazgatóságunk az Úrkúti-őskarszt TT-nek illetve a védett területet példamutató módon gondozó helyi közösségeknek adományozott.

Együttműködések:

- Együttműködés a horvátországi Papuk Geoparkkal: a külföldi szakemberek meghívása, bemutatkozási lehetőség biztosítása a tihanyi Levendula Ház Látogatóközpontban.
- Részvétel az Európai Geopark Hálózat munkájában (döntések előkészítése, szakmai véleményezés, döntéshozatal, adatszolgáltatások stb.).
- Nemesvámosi és szombathelyi gimnazisták 2013 szeptemberében egy héten át természetvédelmi kezelési munkákat végeztek el a Bakony–Balaton Geopark egyik nemzetközi jelentőségű földtani értékénél, a felsőrsi Forrás-hegy geológiai tanösvénye közelében (sziklafelületek megtisztítása, növényzet ritkítása stb.; a szakmai felügyeletet, ismeretterjesztő előadásokat és a munkaeszközöket Igazgatóságunk biztosította).

3.2. Területvásárlások, kisajátítások adatai (védettségi szint helyreállítás, elővásárlási jog, pályázatok)

2013-ban a védett természeti területek védettségi szintjének helyreállításáról szóló 1995. évi XCIII. törvény végrehajtásának folytatására, a Természetvédelmi kártalanítás fejezeti kezelésű előirányzat terhére, a BfNPI részére a TMF 21/6/2013., majd az ennek módosítására létrejött TMF 21/23/2013. ügyiratszámú előirányzat-átadási megállapodásokkal 50 M Ft átadására került sor, 2014. június 30-i elszámolási határidővel. 2013 év végén ez az összeg külön megállapodás keretében kiegészült 3,27 M Ft-tal. Az 50 M Ft értékű megállapodás végrehajtása jelenleg folyamatban van, melynek eredményeként került állami tulajdonba a jelentésben feltüntetett 136 ha földterület.

Szerzés jogcíme	Ha	Ft
Kisajátítást pótló adásvételi szerződéssel állami tulajdonba kerülő ingatlan Elkészített szerződés 330 db.	136	47 610 000.-
Elővásárlással állami tulajdonba kerülő ingatlan	0	0
Kisajátítás útján állami tulajdonba kerülő ingatlan	0	0
Állami tulajdonba kerülő ingatlan összesen	136	47 610 000.-

3.3. Saját vagyongazdálkodású területek

Művelési ág	Összes kiterjedése (ha)	Tárgyévben vásárolt /átkerült terület (ha)	Saját használatban		Haszonbérbe (hasznosításba) adva	
			Ha	%	Ha	%
Szántó	1 248	47	548	44	700	56
Gyep	6 592	-11	3 894	59	2 698	41
Kert	0	0	0	0	0	0
Szőlő	3	0	3	100	0	0
Gyümölcsös	28	1	28	100	0	0
Nádas	1 434	5	1 405	98	29	2
Halastó	37	-1	0	0	37	100
Erdő	2 430	39	2 430	100	0	0
Fásított terület	21	8	21	100	0	0
Kívett	1 493	44	1 451	97	42	3
Összesen	13 286	132	9 780	74	3 506	26

A Magyar Állam tulajdonosi bejegyzéssel érintett (korábban vásárolt/átkerült) ingatlanok esetében a vagyongazdálkodási kijelölések megtörténtek, az ingatlan-nyilvántartási bejegyzések részben már megtörténtek. A Vszk keretében megvásárolt ingatlanok esetében a vagyongazdálkodási kijelölésekhez az adatszolgáltatás az NFA részére megtörtént.

Földhaszonbérleti pályázatok

Az 1. körben 2013. május 21-én 1402 ha (18 199 AK) területű védett ingatlan került meghirdetésre Veszprém, Zala és Somogy megyében.

- 21 db, átlagban 67 ha területű birtoktest került meghirdetésre.
- a birtoktestek döntően "gyep", kisebb részben "szántó" művelésű ágú ingatlanok.
- a 21 birtoktest közül 17 birtoktestre pályáztak, 4 birtoktestre pályázat nem érkezett.
- 48 pályázó regisztrált, és ténylegesen mindösszesen 45 pályázat érkezett be az Igazgatósághoz.
- a 45 pályázatból 40 érvényes volt, 5 pályázatot pedig alapvetően tartalmi okok miatt érvénytelennek kellett nyilvánítani.
- 15 birtoktestre a pályázat érvényes és eredményes.
- a 15 pályázatot 14 fő gazda nyerte meg.

A haszonbérleti szerződések 2013. szeptember 24-én ünnepélyes keretek között kerültek átadásra.

A 2. körben 2013. augusztus 30-án 1 985 ha területű védett ingatlan került meghirdetésre Veszprém, Zala és Somogy megyében.

- 47 db, átlagban 67 ha területű birtoktest került meghirdetésre. A kiírt pályázatok között az első körben eredménytelennek nyilvánított kiírások is szerepeltek.
- A birtoktestek döntően "gyep", kisebb részben "szántó" művelésű ágú ingatlanok.
- A 47 felhívásból 3 felhívást az Igazgatóság visszavont, valamint 4 birtoktestre nem érkezett pályázat. Így mindösszesen 40 birtoktestre pályáztak.
- A 40 birtoktestre 134 pályázó regisztrált, és ténylegesen mindösszesen 127 pályázat érkezett be az Igazgatósághoz.
- A 127 pályázatból 120 érvényes volt, 7 pályázatot pedig alapvetően tartalmi okok miatt érvénytelennek kellett nyilvánítani.
- 40 birtoktestre a pályázat érvényes és eredményes.
- A 40 pályázatot 42 fő gazda nyerte meg.
- 1 birtoktestnél polgári jogi társaság keretében két gazda nyert.
- Egy 100 ha feletti birtoktestnél két nyertes került kihirdetésre.
- a pályázati eljárást a központi elvárásoknak és a jogszabályokban megfelelően, határidőben folytattuk le, és zártuk le.
- A haszonbérleti szerződések egységesen 10 évre szólnak.

A haszonbérleti szerződések 2014. december 19-én ünnepélyes keretek között kerültek átadásra.

3.4. Terület nélküli értékek

Objektum	Nyilvántartott összesen (db)	Ebből a tárgyévben nyilvántartásba vett (db)
Természeti emlék	0	0

3.4.1. Védelemre tervezett mesterséges üregek

Terveink szerint Igazgatóságunk működési területén a Kislódi-bányavárat (denevér-élőhely) védetté nyilvánítását fogjuk kezdeményezni a jövőben.

3.5. Egyéb speciálisan megkülönböztetett védelemben részesülő területek (erdő-rezervátum, Nemzeti Ökológiai Hálózat)

Erdőrezervátumok

Igazgatóságunk működési területén kilenc erdőrezervátum, illetve erdőrezervátum céljára kijelölt terület található: 3 Veszprém megyében, 5 Zala megyében (Egynek a védőzónájának kisebb része áthúzódik Veszprém megyébe), 1 pedig Somogy megyében.

Kihirdetett erdőrezervátumok:

1. Somhegy (Magas-Bakonyi TK-ban)
2. Tátika (Balaton-felvidéki Nemzeti Parkban)
3. Virágos-hegy (Balaton-felvidéki Nemzeti Parkban)
4. Fehérszklák (önálló természetvédelmi terület)

Kihirdetésre váró erdőrezervátumok:

5. Tóth-árok (Magas-Bakonyi TK bővítésével, illetve kezelési tervével felterjesztve)
6. Csörnyeberek (nagyobb része már védett)
7. Remetekert
8. Vétyem (egy része helyi védett)
9. Vaskereszt

A 6-9 sz. erdőrezervátumok kezelési terve elkészült, jelenleg a Minisztériumban az illetékes főosztályon van egyeztetésen.

Nemzeti Ökológiai Hálózat

Az Országos Területrendezési Tervről szóló 2003. évi XXVI. törvényt az Országgyűlés 2003-ban fogadta el. A törvény első átfogó módosítására 2008-ban került sor. Az OTfT törvény 29. §-a úgy rendelkezik, hogy a terv felülvizsgálatát legalább 5 évente el kell végezni. Ennek megfelelően a törvény soron következő módosítása 2013-ban megtörtént: az Országgyűlés a módosító javaslatot 2013. december 9-én elfogadta, a törvény 2014. január 1-jén hatályba lépett. Ennek részét képezi a 2012-2013. években felülvizsgált Nemzeti Ökológiai Hálózat övezeti térképeinek megjelenítése is, illetve az ezekhez kapcsolódó szabályozás kialakítása.

A felülvizsgált adatok alapján BfNPI működési területére a Nemzeti Ökológiai Hálózatból 426 585 ha magterület, 133 092 ha ökológiai folyosó és 72 037 ha pufferterület esik.

3.6. Magas Természeti Értékű területek

2013. évben új kihirdetés nem történt, továbbra is a 2/2002. (I. 23.) KöM-FVM együttes rendelet volt az irányadó. Zonális programként továbbra is a Marcal-medence MTÉT területen vehető igénybe támogatások. Az Agrár-környezetgazdálkodási program folyt a területen, az éves ellenőrzésbe az MVH bevonta Igazgatóságunkat, mely a működési területen összesen (Natura ellenőrzésekkel együtt) 236 db volt.

4. Kutatás és monitorozás

4.1. Kutatás

No.	Kutatási projekt megnevezése	Összeg (eFt)	A kutatást végző szervezet/magán-személy	Projektek teljesülése	Megjegyzés
1	V. Magyar Biodiverzitás Nap során keletkezett biotikai adatok kiadása	300	Magyar Biodiverzitás Kutató Társaság Egyesület	Az összegyűjtött adatok egységes tanulmányba foglalása megtörtént („ <i>Folia Musei Historico-naturalis Bakonyiensis</i> ” folyóirat)	
2	A HUBF20033 Dörögdi-medence Natura 2000 területen a jelölő ízeltlábú; és a HUBF20022 Mogyorós-hegy Natura 2000 területen a jelölő ízeltlábú fajok felmérése	851	Magyar Természettudományi Múzeum	A kutatási jelentés elkészült	Natura 2000 fenntartási tervhez
3	Adatok HUBF30002 Balaton Natura 2000 terület jelölő halfajairól	310	MTA Balaton Limnológiai Intézet	A kutatási jelentés elkészült	Natura 2000 fenntartási tervhez
4	HUDD20036 Ordacsehi berek és a HUDD20058 Látrányi puszta Natura 2000 területen a lápi póc (<i>Umbra krameri</i>) felmérése	260	Staszny Ádám ev.	A kutatási jelentés elkészült	Natura 2000 fenntartási tervhez
5	A HUDD20035 Pogányvölgyi rétek Natura 2000 területen az északi pocok (<i>Microtus oeconomus ssp. mehelyi</i>) felmérése	510	Martes Bt.	A kutatási jelentés elkészült	Natura 2000 fenntartási tervhez
6	Élőhelytérképezés a HUDD20034 - Balatonendrédi dombok, a HUDD20038 - Ádándi Felső-hegy, a HUDD20058- Látrányi puszta Natura 2000 területeken	910	NeKI Dél-dunántúli Kirendeltsége	Az élőhelytérképek elkészültek	Natura 2000 fenntartási tervhez
7	A Balaton teljes területére a nádasminősítés élőhelytérképi (pl. Á-NÉR) digitális térképi állomány beszerzése	3 175	Közép-dunántúli Vízügyi Igazgatóság	Az adatok átadásra kerültek	Natura 2000 fenntartási tervhez

A napi ügyintézés és munkavégzés során szintén fontos információkhoz jutottunk, pl.: az erdészeti tevékenységhez kapcsolódó feladatok, Körzeti Erdőtervek előkészítése során folytatott saját felméréseink eredményeként Zala megyében több helyről sikerült új információhoz jutni.

2013. október végén sikeresen lezárult a több mint 3,4 M euró összköltségvetésű, "Adaptive Management of Climate-induced Changes of Habitat Diversity in Protected Areas" (2CE168P3 HABIT-CHANGE) című pályázatban történő részvételünk. A pályázat keretében az idén öt szakmai jelentés készült el. A projekt lehetőséget biztosított arra, hogy végre megteremtsük Igazgatóságunk "klímeparkját". Ennek keretében beszerzésre kerültek meteorológiai állomások, vízparaméterek vizsgálatára alkalmas terepi és laborszerek (spektrofotométer), talajnedvesség-mérő, valamint mikroklima mérésre alkalmas eszközök (hőmérséklet- és páratartalom mérésére szolgáló adatgyűjtők, továbbá a talaj felső rétegében is ugyanezeket a paramétereket mérni képes teljesen új fejlesztésű eszközök is). A beszerzett eszközök lehetővé teszik, hogy az általunk kiválasztott területeken az elkövetkezendő monitorozásainkat célzottan összevegyjük a klimatikus adatokkal, illetve nyomon tudjuk követni mind a vegetációban- mind a klimatikus viszonyokban bekövetkező változásokat, illetve bizonyos "célfajok" esetében élőhely preferenciákat állapíthatunk meg. A pályázat révén számos kutatási jelentéssel

lettünk gazdagabbak. Csak a legfontosabbakat kiemelve: a Sásdi-rétre elkészült az éghajlatváltozáshoz alkalmazkodó kezelési terv (angol nyelven), illetve a Nyirádi Sár-álló és a Lesencetomaji láprét, valamint a Tapolca alatti forráslapos területekre a tájtörténeti elemzések (magyar nyelven). A meleg vizű tapolcai Malomtóból akvaristáknak "köszönhetően" számos inváziós, idegenhonos (neofiton) hínárfaj terjedését és a terjedésük révén érintett patakok vízparamétereit is vizsgáltuk. Minden egyes beszerzett eszközünk telepítéséről, műszaki paramétereiről, felhasználási lehetőségeiről angol nyelvű kutatási jelentés készült. A Sásdi-rétre (Káli-medence) vonatkozóan elkészült az éghajlatváltozáshoz alkalmazkodó kezelési terv (*CAMP – Climate Adapted Management Plan*).

A Pannon Magbankkal kötendő szerződés mellékletében szereplő fajokat letárgyaltuk. A 2013-as teljesítéshez szükséges min. 15 db magmintához képest 26 mintáit gyűjtöttük be az MTA ÖKI részére (2014-re 7 faj maradt).

4.2. Monitorozás

No.	Kutatási projekt megnevezése	Összeg (eFt)	A kutatást végző szervezet/magán-személy	Az eredmények rövid ismertetése	Megjegyzés
	NBmR				
1	Országos ürgemonitorozás	30	BfNPI	Az érintett területeken a felmérések megtörténtek.	Saját költség NBmR
2	Bagolyköpet gyűjtés a Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság 10 mintaterületén	600	Magyar Természetkutatók Egyesülete/Mátics Róbert	A bagolyköpetek begyűjtése megtörtént, az elmúlt két év adatainak feldolgozása folyamatban.	Saját költség NBmR
3	Denevérfajok NBmR protokoll szerinti monitorozása a Bakonyban	450	Máté Balázs	A területeken és élőhelyeken a vizsgálandó taxonok a felmérések megtörténtek, a jelentés elkészült.	Saját költség NBmR
4	<i>Nymphoidetum peltatae</i> növénytársulás NBmR felvételezése (Mórichelyi halastavak)	40	Doronicum Kft.	Az érintett területen a felmérés megtörtént, a jelentés elkészült.	Saját költség NBmR
5	<i>Chrysopogono-Caricetum humilis</i> – növénytársulás NBmR protokoll szerinti felvételezése (Litér: Mogyorós-hegy, Aszófő: Öreg-hegy, Balatonfüred: Péter-hegy)	50	MTM/Bauer Norbert	Az érintett területen a felmérések megtörténtek, a jelentés elkészítése folyamatban van.	Saját költség NBmR
6	<i>Luzulo-Callunetum</i> –növénytársulás NBmR protokoll szerinti felvételezése (Uzsa)	50	MTM/Bauer Norbert	Az érintett területeken a felmérések megtörtént, a jelentések elkészültek.	Saját költség NBmR
7	<i>Melliiti-Fagetum</i> –növénytársulás NBmR protokoll szerinti felvételezése (Tóth-árok ER)	50	MTM/Bauer Norbert	Az érintett területeken a felmérések megtörtént, a jelentések elkészültek.	Saját költség NBmR
8	<i>Phragmitetum communis</i> – növénytársulás NBmR felvételezése (Tihanyi-fsz; Kis-Balaton II.)	50	MTM/Bauer Norbert	Az érintett területeken a felmérések megtörtént, a jelentések elkészültek.	Saját költség NBmR
9	NBmR protokoll szerinti gombamonitorozás a Vetyem ER területén	300	Pál-Fám Ferenc	Az érintett területen a felmérések elkezdődtek, 2014. május végén történik a jelentés leadása. (Az előző évi jelentés elkészült.)	Saját költség NBmR
10	Egyenesszárnyú együttesek NBmR protokoll szerinti monitorozása a <i>Chrysopogono-Caricetum humilis</i> – növénytársulás monitorozására kijelölt lokalitásokon (Litér: Mogyorós-hegy, Aszófő: Öreg-hegy, Balatonfüred: Péter-hegy)	270	Acrida Természetvédelmi Kutató Bt./Kenyeres Z.	Az érintett területeken és élőhelyeken a vizsgálandó taxonok vonatkozásában a felmérések megtörténtek, a jelentés elkészült.	Saját költség NBmR
11	Bakonybél O5x5_124 kvadrát NBmR protokoll szerinti élőhelyterképezése	600	MTM/Bauer Norbert	Az érintett területen a felmérések megtörténtek, egyéb munkák miatt 2014. március hó folyamán.	Saját költség NBmR

12	Lickóvadamos O5x5_029 kvadrát NBmR protokoll szerinti élőhelytérképezése	550	Doronicum Kft.	2013. május végén megtörtént a jelentés leadása.	Saját költség NBmR
13	Kemeneshőgyész O5x5_026 kvadrát NBmR protokoll szerinti élőhelytérképezése	450	Mohos-Csitri Kkt.	Az érintett területen a felmérések megtörténtek, a jelentés leadásra került.	Saját költség NBmR
14	Somogybabod O5x5_043 kvadrát NBmR protokoll szerinti élőhelytérképezése	450	Eco-Map Bt.	Az érintett területen a felmérések megtörténtek, a jelentés 2014 májusában kerül leadásra.	Saját költség NBmR
15	Növényfaj monitorozás: szennyos ínfű (<i>Ajuga laxmanii</i>)	12	BfNPI	A faj felmérése részben megtörtént, az adatközlés digitális és nyomtatott jelentés formájában.	Saját költség NBmR
16	Növényfaj monitorozás: illatos hagyma (<i>Allium suaveolens</i>)	24	BfNPI	A faj felmérése időhiány miatt nem történt meg, áthúzódó.	Saját költség NBmR
17	Növényfaj monitorozás: győzedelmes hagyma (<i>Allium victorialis</i>)	5	BfNPI	A faj felmérése megtörtént, az adatközlés digitális és nyomtatott jelentés formájában történik.	Saját költség NBmR
18	Növényfaj monitorozás: kislefű szegfű (<i>Cirsium brachycephalum</i>)	7	BfNPI	A faj felmérése folyamatosan történik, adatszolgáltatás Natura 2000 jelentéshez.	Saját költség NBmR
19	Növényfaj monitorozás: Lumnitzer szegfű (<i>Dianthus lumnitzeri</i>)	30	BfNPI	A faj felmérése részlegesen megtörtént, Natura 2000 adatszolgáltatáshoz.	Saját költség NBmR
20	Növényfaj monitorozás: kaukázusi zergevirág (<i>Doronicum orientale</i>)	4	BfNPI	A faj felmérése részben megtörtént, az adatközlés digitális és nyomtatott jelentés formájában.	Saját költség NBmR
21	Növényfaj monitorozás: adriai sallangvirág (<i>Himantoglossum adriaticum</i>)	18	BfNPI	A faj felmérése részben megtörtént, az adatközlés digitális és nyomtatott jelentés formájában.	Saját költség NBmR
22	Növényfaj monitorozás: homoki nőszirm (<i>Iris arenaria</i>)	20	BfNPI	A faj felmérése folyamatosan történik, adatszolgáltatás Natura 2000 jelentéshez.	Saját költség NBmR
23	Növényfaj monitorozás: hagymaburok (<i>Liparis loeselii</i>)	10	BfNPI	Többszöri keresés után sem találtuk meg ismét a fajt.	Saját költség NBmR
24	Növényfaj monitorozás: leánykököröscin (<i>Pulsatilla grandis</i>)	10	BfNPI	A faj felmérése folyamatosan történik, adatszolgáltatás Natura 2000 jelentéshez.	Saját költség NBmR
25	Növényfaj monitorozás: fénylő zsoltsó (<i>Serratula lycopifolia</i>)	20	Bauer N.	A faj felmérése megtörtént, az adatközlés digitális és nyomtatott jelentés formájában történik.	Saját költség NBmR
26	Növényfaj monitorozás: kornistárnics (<i>Gentiana pneumonanthe</i>)	4	BfNPI	A faj felmérése részben megtörtént, az adatközlés digitális és nyomtatott jelentés formájában.	Saját költség NBmR
27	Növényfaj monitorozás: mocsári kardvirág (<i>Gladiolus palustris</i>)	20	BfNPI	A faj felmérése részben megtörtént, az adatközlés digitális és nyomtatott jelentés formájában.	Saját költség NBmR
28	Növényfaj monitorozás: nagy aggófű (<i>Senecio umbrosus</i>)	5	BfNPI	A faj felmérése időhiány miatt nem történt meg, áthúzódó.	Saját költség NBmR
29	Növényfaj monitorozás: magyar gurgolya (<i>Seseli leucospermum</i>)	30	BfNPI	A faj felmérése részben megtörtént, az adatközlés digitális és nyomtatott jelentés formájában.	Saját költség NBmR
30	Mohamonitorozás Fajmonitorozás: <i>Pyramidula tetragona</i> (Szent György-hegy, Gulács, Tátika) Társulásmonitorozás: <i>Potentillo- Festucetum pseudodalmaticae</i> – Szent György-hegy	120	MTM/Papp Beáta	2014 tavaszi felmérés	NBmR központi
Natura 2000 monitorozás					
1	Extenzív adatlap kitöltése 6430 (Bakonyszűcs, Gerence-völgy 6430 – 7004)	15	Bauer N.	Az adatlap kitöltése megtörtént, papíron és digitális formában elkészült.	Saját költség NBmR

2	Extenzív adatlap kitöltése 6440 (Kamond, Marcal-mente 6440 – 7002)	15	Bauer N.	Az adatlap kitöltése megtörtént, papíron és digitális formában elkészült.	Saját költség NBmR
3	Extenzív adatlap kitöltése 6510 (Szentbékállá, Sásdi-rét 6510 – 7013)	15	Bauer N.	Az adatlap kitöltése megtörtént, papíron és digitális formában elkészült.	Saját költség NBmR
4	Extenzív adatlap kitöltése 9130 (Ugod, Halottas-árok 9130 – 7020)	15	Bauer N.	Az adatlap kitöltése megtörtént, papíron és digitális formában elkészült.	Saját költség NBmR
5	Extenzív adatlap kitöltése 9150 (Hajmáskér, Tobán-hegy 9150 – 7004)	15	Bauer N.	Az adatlap kitöltése megtörtént, papíron és digitális formában elkészült.	Saját költség NBmR
6	Extenzív adatlap kitöltése 9180 (Olaszfalu, Som-hegy 9180 – 7021)	15	Bauer N.	Az adatlap kitöltése megtörtént, papíron és digitális formában elkészült.	Saját költség NBmR
7	Extenzív adatlap kitöltése 91E0 (Bakonybél, Gerence-völgy 91E0 – 7014)	15	Bauer N.	Az adatlap kitöltése megtörtént, papíron és digitális formában elkészült.	Saját költség NBmR
8	Extenzív adatlap kitöltése 91G0 (Porva, Zsidó-erdő 91G0 – 7022)	15	Bauer N.	Az adatlap kitöltése megtörtént, papíron és digitálisan elkészült.	Saját költség NBmR
9	Extenzív adatlap kitöltése 91H0 (Hajmáskér, Hagyma-tető 91H0 – 7021)	15	Bauer N.	Az adatlap kitöltése megtörtént, papíron és digitális formában elkészült.	Saját költség NBmR
10	Extenzív adatlap kitöltése 91I0 (Berhida, Peremartoni-erdő 91I0 – 7002)	15	Bauer N.	Az adatlap kitöltése megtörtént, papíron és digitális formában elkészült.	Saját költség NBmR
11	Extenzív adatlap kitöltése 91M0 (Veszprém, Kis-Papod 91M0 – 7004)	15	Bauer N.	Az adatlap kitöltése megtörtént, papíron és digitális formában elkészült.	Saját költség NBmR
12	Extenzív adatlap kitöltése 3150 (Balatonmáriafürdő: Nyugati-övcSATORNA 3150-7008)	15	Vidéki R.	Az adatlap kitöltése megtörtént, papíron és digitális formában elkészült.	Saját költség NBmR
13	Ráncos gyászbogár (<i>Probatiscus subrugosus</i>) talajcsapdázás folytatása (Berhida, Koldustelek)	30	Kutasi Csaba/Bakonyi TTM	Az érintett területeken és élőhelyeken a vizsgálandó taxon vonatkozásában a vizsgálatok megtörténtek, a jelentés elkészült.	Saját költség Natura2000
14	Kétszikos hegyiszitakötő (<i>Cordulegaster bernis</i>) monitorozása az Északi-Bakony kisvízfolyásain	60	Rozner Gy., BfNPI	Az érintett területeken és élőhelyeken a vizsgálandó taxon vonatkozásában a vizsgálatok megtörténtek, a jelentés elkészült.	Saját költség Natura2000
15	Kételtűek és hullók Szigliget, Felső-Kongó rétek (AFTER-LIFE)	300	Kovács Tibor	Az érintett területeken és élőhelyeken a vizsgálandó taxonok vonatkozásában a vizsgálatok megtörténtek, a jelentés elkészült.	Saját költség Natura2000
16	Pelemonitorozás (Dörgicse)	20	BfNPI	Az érintett területen az ellenőrzések megtörténtek, a jelentés elkészült.	Saját költség Natura2000
17	Kis-Balaton élővilágának monitorozása: Nádi énekesmadarak monitorozása	900	BfNPI		Kis-Balaton II. ütem beruházásának szakmai felügyelete keretből
18	Kis-Balaton élővilágának monitorozása: Kisragadozók monitorozása	600	BfNPI		Kis-Balaton II. ütem beruházásának szakmai felügyelete keretből

2013. évben 5 319 M Ft-ot terveztünk a fenti programok végrehajtására. Mint az a táblázatból látható, 1,5 M Ft a Kis-Balaton II.. ütem beruházásának szakmai felügyeletére biztosított keretből valósult meg.

Az alulfinanszírozottság, a kutatások témakörének szervezeti szinten történő kezelése gondot okoz; a csökkenő állami támogatás mellett ezeket évek óta saját költségből kell(ene) finanszíroznunk. A kutatók a tíz évvel ezelőtti összegekért dolgoznak, az NBmR-be beépülő Natura 2000 monitorozás elvégzendő feladataira nincsen kapacitásunk, a korábbi, szűken vett NBmR programok minőségi végrehajtása is problémákat okoz. A saját magunk által végzendő feladatokat szakmai feltételek (idő, szakember) hiányában csak részben tudtuk megvalósítani.

A Kis-Balaton II. ütem befejezését célzó nagyprojekt (KEOP-2.2.1/2F/09-2009-0001) keretein belül az Országos Vízügyi Igazgatóság, mint megrendelő megbízásából az ÖKO ZRt. által koordinált munkaként biomonitorozó-rendszer kialakítása van folyamatban, melynek során megtörtént az alapállapot felvétel. A vizsgálatok az alábbi témákban történtek:

- Fitoplankton és bevonatlakó kovaalga szervezetek felmérése
- Makrovegetáció felmérés
- Vizi makroszkopikus gerinctelen szervezetek felmérése
- Halfauna felmérése
- Szárazföldi puhatestűek felmérése
- Natura 2000 jelölő kételtű és hulló fajok felmérése
- Madárfauna felmérése
- Vidraállomány felmérése

4.3. TIR-be betöltött és betöltésre előkészített adatok modulonként

A biotikai adatok gyűjtése folyamatos. Az adatok betöltése a korábbi szakmai üléseken elhangzottak függvényében zajlott, tekintettel a betöltéskor jelentkező hibákra, illetve a külső programfejlesztő rendelkezésre állására, aki ezen hibák elhárításában volt érintett.

Jelenleg 34 856 biotikai adat van a BfNPI TIR rendszerében. A betöltések a továbbiakban a szoftverfejlesztői támogatás rendelkezésre állása szerint végezhető el.

2013. évben keletkezett, betöltésre kész biotika rekord:

- növények – 1 920
- állatok – 3 201

4.4. Jelentési kötelezettség

Az Igazgatóságot több témakörben és több szervezet felé érinti jelentési kötelezettség. A felettes szerv felé valamennyi rendkívüli eseményről azonnali jelentéstételre kerül sor. A nagyobb horderejű, illetve időben elhúzódó témákban pedig rendszeres és folyamatos az ilyen tevékenység.

A 2012. évben életbe lépett a KÖÁT-176/2012. számú államtitkári utasítás, amely részletesen kiadta a „vezetői fórumrendszer” elemeit és feladatait. Ennek keretei között a 2013. évben is folyamatosan tájékoztatjuk felettes szervünket a működésünkről.

A nemzetközi szerződésekből, kötelezettségekből adódóan több témakörben is fennáll a jelentési kötelezettség. Kötelező feladat a Natura 2000 és Ramsari területek állapotának, állományainak nyomon követése a kötelező adatszolgáltatáshoz.

Az évben jelentősebb feladat a Natura 2000 hálózat témájában jelentkezett:

- Az élőhelyvédelmi irányelv 17. cikke szerinti jelentés leadásához az egész év folyamán adatokat szolgáltatunk. Ezt a jelentést az Európai Unió tagállamai hatévente kötelesek megtenni az irányelv mellékletein szereplő, a tagállam területén előforduló közösségi jelentőségű élőhelytípusok és fajok természetvédelmi helyzetéről. Hazánk nyár elején teljesítette ezt az elvárást.
- Az éves rendnek megfelelően frissítettük a Natura adatbázist (SDF) és a szükséges javításokat (pl. veszélyeztető tényezők új kódok szerinti megadása).
- A madárvédelmi irányelv 12. cikke szerinti jelentés elkészítésében is több munkatársunk részt vett. Az állomány- és elterjedési adatokat a Magyar Madártani és Természetvédelmi Egyesület gyűjtötte egységes

adatbázisba a nemzeti park igazgatóságok, továbbá az MME és más civil szervezetek adatai alapján. Az év végén az ország-jelentés leadásra került az EU-nak.

A területi szervek közül a megyei Önkormányzatok, és a Kormányhivatalok felé kerül sor tájékoztatásra (pl. gyapjaslepke fertőzés).

Szintén rendszeres tájékoztatást, beszámolást igényelnek a pályázati kötelezettségek, így a KEOP projektek beruházási helyszínei, „Keleti-Bakony” LIFE +, HABIT-CHANGE pályázat, - "Be Nature" program, stb.

5. Természetvédelmi kezelési tevékenység

5.1.A) Természetvédelmi kezelési tervek

A 2013. évben megjelent a Nagybereki Fehér-víz Természetvédelmi Terület természetvédelmi kezelési terve (9/2013. (II. 20.) VM rendelet).

Jogszabályban korábban megjelent természetvédelmi kezelési tervek a Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság működési területén:

- Attyai-láprét Természetvédelmi Terület: 19/2004. (X. 25.) KvVM rendelet;
- Bakonygyepesi-zergebogláros Természetvédelmi Terület: 30/2005. (XII. 15.) KvVM rendelet;
- Balatonkenesei-tátorjános Természetvédelmi Terület: 104/2007. (XII. 27.) KvVM rendelet;
- Hévízi-tó Természetvédelmi Terület bővítése: 23/2006. (IV. 20.) KvVM rendelet;
- Mura menti Tájvédelmi Körzet: 10/2007. (III. 30.) KvVM rendelet;
- Nyirádi Sár-álló Természetvédelmi Terület: 17/2005. (VII. 14.) KvVM rendelet;
- Somlóvásárhelyi Holt-tó Természetvédelmi Terület: 36/2006. (VIII. 11.) KvVM rendelet;
- Somogyvári Kupavár-hegy Természetvédelmi Terület: 13/2009. (VIII. 19.) KvVM rendelet;
- Sümegi Fehér-kövek Természetvédelmi Terület: 29/2007. (X.6.) KvVM rendelet;
- Uzsai csarabos erdő Természetvédelmi Terület: 122/2007. (XII. 27.) KvVM rendelet;
- Úrkúti-őskarszt Természetvédelmi Terület: 130/2011. (XII. 21.) VM rendelet (2011);
- Várpalotai homokbánya Természetvédelmi Terület: 9/2009. (VI. 9.) KvVM rendelet;
- Zirci arborétum Természetvédelmi Terület: 10/2008. (IV. 28.) KvVM rendelet.

A „Natura 2000 területek hatékonyabb kezelésének megvalósítása (BETter management and implementation of NATURa 2000 sites – Be-NATUR)” projekt keretei között (részletek: http://www.balatonregion.hu/be_natur) a Balatoni Integrációs Közhasznú Nonprofit Kft. menedzselésében és finanszírozásával a 2013. évben felülvizsgálatra került és elkészült a Balaton-felvidéki Nemzeti Park részterületének, a Tapolcai-medence tájegységének természetvédelmi kezelési terve (ez magában foglalja a HUBF20028 Tapolcai-medence Natura 2000 területet is).

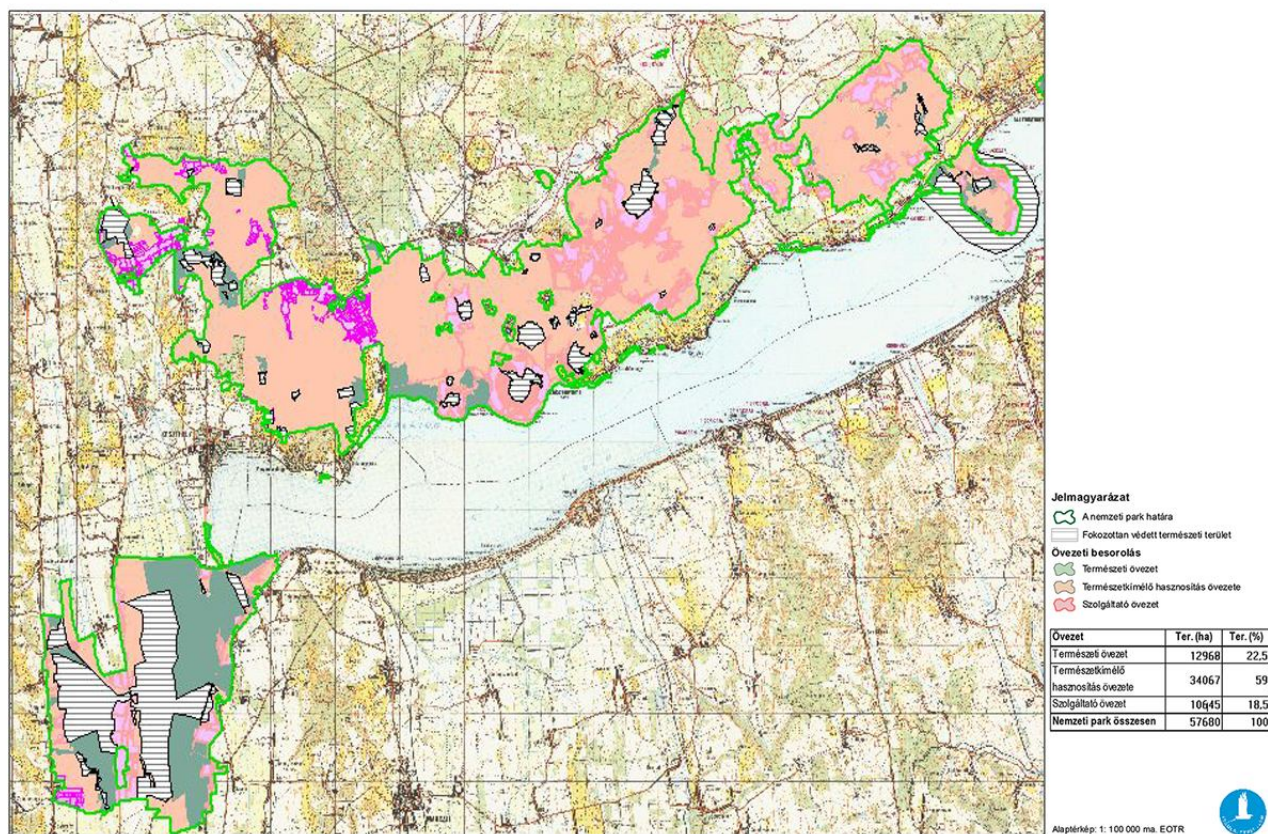
2013. október végén sikeresen lezárult a több mint 3,4 M euró összköltségvetésű, HABIT-CHANGE pályázatban történő részvételünk. A pályázat keretében az idén öt szakmai jelentés készült el.

A BfNP Sásdi-rétre (Káli-medence) vonatkozóan elkészült az éghajlatváltozáshoz alkalmazkodó kezelési terv (*CAMP – Climate Adapted Management Plan*). Ezek a jelentések, valamint a pályázat forrásainak segítségével elkészült számos kézikönyv és kutatási jelentés megtekinthető és hozzáférhető angol nyelven a www.habit-change.eu-honlapon keresztül (intranet: felhasználónév: intern Jelszó: daten).

A Balaton-felvidéki Nemzeti Park övezeti besorolása

A Balaton-felvidéki Nemzeti Park területén az övezetek kijelölése helyrajzi számhoz igazítva rendben megtörtént. A térség sajátosságai (pl. nagy kiterjedésű szőlőterületek, jelentős üdülőterületek) következtében az országos átlagnál alacsonyabb a természeti övezet és magasabb a természetkímélő hasznosítás és a szolgáltató övezet aránya, amelyek ugyanakkor tájképi szempontból meghatározóak.

A természeti övezet alapvetően a Kis-Balaton és a tanúhegyek fokozottan védett területeihez kötődik. A vizes élőhelyeken Igazgatóságunk illetve a Nyugat-dunántúli Vízügyi Igazgatóságé a vagyonnevelés, itt a kijelölés problémát, konfliktust nem okozott.

A több Nemzeti Park Igazgatóság területén is konfliktusokkal járó erdészeti egyeztetés Igazgatóságunknál rendben lezajlott. A térségben a legnagyobb erdőgazdálkodó a Bakonyerdő Zrt., akikkel az együttműködés megfelelő egyeztetések mentén folyamatos. Összességében több mint 10.000 hektár erdőterülettel érintettek „A” és „B” zóna vonatkozásában. A természeti övezetbe („A” zónába) sorolt Zrt. vagyongazdálkodási területek a Keszthelyi-hegység térségében találhatóak, melynek körzeti erdőtervezése során megfelelő előkészítés folyt. Korábban itt a szükségesnek ítélt fafaj csere végrehajtásának időtartamában voltak eltérő elképzelések, azonban az elmúlt években bekövetkezett erdőpusztulás gyors beavatkozást igényelt, így felülírta az erdőgazdálkodó lassabb ütemezését. A havi-havaria-helyzet kezelése érdekében megegyezés született egy szakmai koncepció formájában, melyet a Bakonyerdő Zrt., a Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság valamint a Veszprém megyei Kormányhivatal Erdészeti Igazgatósága vezetői hagytak jóvá. A koncepció megvalósítása biztosítaná az erdők szerkezetátalakítását, illetve lehetőséget adna a beültetett sziklagyepek jelentős részének helyreállítására. A koncepció kialakítása során Igazgatóságunk számára már rendelkezésre állt a tervezett zónabeosztás, így az elképzelések beépültek a tervekbe, a gyakorlati megvalósítás zökkenőmentesen elindult. Ennek következtében jelenleg vitatott kérdés nincs az ügyvel kapcsolatban, többnyire a részletkérdésekben is egyetértés tapasztalható. Egyaránt fontosnak ítéljük meg a kijelölt turistautakon és tanösvényeken keresztül a turisztikai célpontok elérhetőségének fenntartását, illetve a túlszaporodott vadállomány szabályozása miatt a vadászat folytatását. A természetkímélő hasznosítás övezete vonatkozásában egyetlen problémás kérdés merült fel a gazdálkodó részéről, „az infrastrukturális fejlesztések mérsékelt szinten tartása”. A Kormányhivatal Erdészeti Igazgatóságával is egyeztetett módon itt továbbra is a korábbi gyakorlatot szeretnénk folytatni, új feltárási út nem épülne, azonban a közelítő nyomok, épített közelítő nyom (átmeneti időszakokra) és rakodóterek kialakítása a természetvédelmi kezelővel egyeztetett módon és nyomvonalon valósulhat meg alapvetően a meglévő földutakon, különböző szintű erdészeti utakon. (Bizonyos esetekben a közelítés nem a régen kialakított nyíladekokon keresztül – ahol értékes növényfajok, társulások jelentek meg – hanem a kitermelt fák helyén történik.) Ezen pontokat a Bakonyerdő Zrt., a VMKH Erdészeti Igazgatóság és a Balaton-felvidéki NPI egyeztetésén felvett jegyzőkönyv is tartalmazza. A zónákra vonatkozó megküldött szabályokkal kapcsolatban más kérdés nem merült fel, azokat a gazdálkodás során megfelelően alkalmazni tudják.

További „A” zónás erdőterületek a Kis-Balaton területén találhatóak meghatározóan (80%-ban) nemzeti parki vagyongazdálkodásban, részben a Zala megyei, részben a Somogy megyei Kormányhivatal illetékességi körébe vonatkozóan. Az érintett Kormányhivatalok Erdészeti Igazgatóságainak vezetői a Bakonyerdő Zrt.-vel és a VMKH Erdészeti Igazgatóságával felvett jegyzőkönyvben szereplő megállapításokkal összhangban egyetértésüket fejezték ki, mivel minden esetben az érvényes Körzeti Erdőterülettervezéssel összhangban vannak a zónabeosztáshoz kapcsolódó elképzelések.

5.1.B) Natura 2000 fenntartási tervek

„Az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból a Natura 2000 területek fenntartási terveinek készítéséhez nyújtandó támogatás igénybevétele részletes szabályairól” szóló 43/2012. (V. 3.) VM rendelet alapján pályázni lehetett a BfNPI működési területén található 22 db Natura 2000 terület fenntartási terv elkészítésére.

A feladat a 275/2004. (X. 8.) Kormány rendelet 13. sz. mellékletében részletezett formai és tartalmi követelményeknek megfelelő Natura 2000 fenntartási terv és az azt megalapozó dokumentáció elkészítése, valamint a terv egyeztetése. A fenntartási tervek kialakításánál cél, hogy a gazdálkodókkal és az illetékes hatóságokkal történő részletes egyeztetés végeredményeként az érintettek számára is betartható egyezményes dokumentum szülessen. Magyarországnak ugyanakkor szavatolnia kell, hogy a fenntartási tervekben foglalt előírások nem csak, hogy teljesíthetőek, hanem a Natura 2000 területek állapotát természetességi szempontból megőrzik, vagy tovább növelik.

A Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság területén található 65 Natura 2000 területből fenti jogszabály alapján 22 területre készül most a Natura 2000 fenntartási terv. A BfNPI, mint együttműködő partner vesz részt a pályázatban 3 ügyféli jogállású gazdasági szervezet mellett.

- Hetet a BioAqua Pro Kft.-vel készít el: HUBF20015 Marcal-medence, HUBF20045 Szévíz-Principális-csatorna, HUBF20044 Kerka mente, HUBF20047 Felső-Zala-völgy, HUBF20048 Kebele, HUBF20049 Dél-zalai homokvidék, HUBF20052 Sárvíz-patak mente
- Négyet az ACRIDA Természetvédelmi Kutató Bt.-vel: HUBF20017 Kádártai-dolomitmezők, HUBF20021 Péti-hegy, HUBF20023 Hajmáskér: Törökcsapás, HUBF20027 Szár-hegy
- Tizenegyet a Balatoni Integrációs Közhasznú Nonprofit Kft.-vel: HUBF20022 Mogyorós-hegy, HUBF20026 Bogaras, HUBF20031 Szentkirályszabadja, HUBF20032 Balatonkenesei tátorjános, HUBF20033 Dörögdi-medence, HUBF30002 Balaton, HUDD20034 Balatonendrédi dombok, HUDD20035 Pogány-völgyi rétek, HUDD20036 Ordacsehi berek, HUDD20038 Ádándi Felső-hegy, HUDD20058 Látrányi puszta

A 2013. évben a közreműködő szervezet (MVH) 8 db Natura 2000 terület esetében fogadott be előrehaladási jelentést pénzügyi elszámoláshoz: Ádándi Felső-hegy, Balatonendrédi dombok, Mogyorós-hegy, Dörögdi-medence, Kádártai-dolomitmezők, Péti-hegy, Hajmáskér: Törökcsapás, Szár-hegy.

A Keleti-Bakony LIFE+ projekt (LIFE07 NAT/H/000321) keretei között készül a HUBF20001 Keleti-Bakony és a HUBF20002 Papod és Miklád elnevezésű Natura 2000 területeknek a Várpalotai Lő- és Gyakorlótérre eső részére (azaz a LIFE+ projektterületre) fenntartási terv. A 2013. évi tevékenység:

- A VM vélemény alapján a fenntartási terv javítása megtörtént. 2013. 03. 18-án felterjesztettük a VM számára a javított tervet.
- Április 4-én a várpalotai Kossuth laktanyában megbeszélés, majd azt követő helyszíni szemle történt a Natura 2000 fenntartási tervvel kapcsolatban. Az észrevételezés alapján a terv javítása folyamatban volt.
- A VM 2013. 07. 30-án megküldte ismételt felülvizsgálatra a fenntartási tervet. További javítási munkára volt szükség.
- 2013. 10. 16-án megküldtük a VM-nek az újabb javított verziót
- 2013. 12. 04-én a VM megküldte az ismételt átnézett anyagot. További javításokra van szükség, ami a 2014. év első félévének feladata.

5.2. Élőhely-fenntartás, kezelés

5.2.1. Az élőhelyeket érintő jelentősebb ökológiai állapotváltozások

A Keszthelyi-hegység védett, illetve fokozottan védett területeit érintően az elmúlt évek időjárási körülményei következtében 2 400 hektárt meghaladó területen lépett fel fekete- és erdei fenyő illetve kisebb mértékben csertölgy pusztulás. 2011-től már tapasztalhatóak voltak az első problémák, panaszok, ezek azonban helyi szinten kezelhetőek voltak. Az idei évben a pusztulás már olyan mértéket ölt, amely nagyobb általános beavatkozást igényel. A területen a Natura 2000 célkitűzések között eredetileg is szerepelt a fafaj csere, az idegenhonos feketefenyő állományok őshonos erdőkkel történő kiváltása. Ez a szándék hosszú távú tervként jelenhetett meg, mivel a terület döntő hányada nincs a vagyionkezelésünkben. A fenyőpusztulás most sürgős beavatkozást igényel, jelentős a lakossági érdeklődés, mivel a parti sávból ijesztő képet fest a pusztulás. Az erdészeti hatósággal, valamint az erdő nagy részén vagyionkezelő Bakonyerdő Zrt.-vel történő egyeztetések alapján közös szakmai koncepció készült a helyzet rendezésére. A 2013. év végén hasonló jelenség tapasztalható a Fenyőfői Ósfenyves területén.

A Kis-Balaton II. ütem befejezése jelentős ökológiai változásokkal jár, a nagyberuházás a térség legnagyobb volumenű élőhely-rehabilitációja is a vízminőség védelmi funkció mellett. Hatását átfogó monitorozással kell nyomon követni, a két hallépcső megvalósulása például a Balatontól a Zalaig átjárhatóvá teszi a halfajok számára a területet, erősíti a halbölcső funkció betöltését.

Időjárási helyzet, anomáliák

2013. január

Országos átlagban közel 1°C-kal melegebb volt az idei január az 1971-2000 közötti normálnál. Jelentős csapadéktöbbletet regisztráltak: a szokásos mennyiség kétszerese hullott hazánk teljes területének átlagában.

A január az ország legnagyobb területén melegebb volt a megszokottnál, mindössze néhány északi település havi középhőmérséklete maradt el a sokéves átlagtól. Országos átlagban 0,8°C-kal volt melegebb a megszokottnál. A középhőmérséklet É-D irányú növekedést mutatott: az ország északi részein 0 és -2°C között alakult a hőmérséklet havi átlagban, a középső területeken 0 és 1°C közötti, délen pedig 1-2°C közötti ez az érték.

Országos átlagban a megszokott csapadékmennyiség kétszerese hullott januárban: a megszokott 33 mm helyett 68 mm átlagos csapadékösszeget regisztráltak hazánk teljes területének átlagában. Az egyes településeken zömmel a szokásos mennyiség 140-260%-a hullott le. Az átlag több mint háromszorosát kapta többek között a Balaton környéke (Balatonboglár, Balatonlelle, Balatonújlak, Badacsonytomaj, Hidegkút, Mencshely, Kehidakustány, Nagyvázsony, Salföld, Szőlád, Tapolca), a nyugati országrész több települése.

2013. február

Országos átlagban a február melegebb volt a megszokottnál. Az ország túlnyomó részén jelentősen több csapadék hullott a normálnál.

Országos átlagban a február középhőmérséklete 1,8°C volt, mely 1 fokkal magasabb az 1971-2000-es normálnál. Míg a nyugati országrészben az 1971-2000 közötti időszak átlagánál valamelyest (0-1°C-kal) hűvösebb volt jellemző, keleten 2-3°C-kal melegebb volt a megszokottnál. A középhőmérséklet a hónapban ÉNy – DK irányú növekedést mutatott. Az ország túlnyomó részén 1-3°C közötti havi értékek jelentkeztek.

Rendkívül csapadékosnak bizonyult a tél utolsó hónapja. A Dunántúl kapta a legtöbb csapadékot, itt nem ritka a 100-120 mm közötti havi összeg.

2013. március

Az 1901 óta mért 2. legcsapadékosabb március volt hazánkban, míg hőmérsékletét tekintve elmaradt az átlagostól.

Az 1971-2000-es normálhoz viszonyítva, a március az egész országban hidegebb volt az átlagosnál. Délkeleten volt a legkisebb az eltérés, itt 0°C és -1°C közötti anomália jelentkezett. Az ország középső és délnyugati térségében -1°C és -2°C közötti volt az eltérés, míg az északi területeken -2°C és -3°C közötti anomália volt jellemző.

Az országos átlagban vett havi csapadékösszeg 110,7 mm. Az 1901-től kezdődő legcsapadékosabb márciusok közül csupán az 1937-es március (114,6 mm) előzi meg az ideit. Az ország legnagyobb részén 100-150 mm-es havi csapadékösszeget mértek, azonban néhány helyen előfordultak 150-200 mm közötti értékek is.

Északkeleten, illetve északnyugaton ennél kisebb összegeket regisztráltak, itt kis területen az 50-70 mm-t sem érte el a csapadék mennyisége.

2013. április

Az átlagosnál melegebb és kissé szárazabb volt az április.

Az országos átlagban vett áprilisi sokéves (1971-2000) napi középhőmérsékletek a hónap első harmadában 9-11°C között alakulnak, majd az utolsó harmadban emelkednek 12°C fölé. Ehhez képest idén a hónap elején 4-5°C-os napi középhőmérsékletek voltak jellemzőek országos átlagban (sőt az első 1-2 nap ennél hidegebb volt), jóval elmaradva a normáltól. A hónap végi nyári időjárás során több országos napi melegrekord is megdőlt.

Az április havi csapadékösszeg az ország legnagyobb részén nem érte el a sokéves átlagot, jellemzően annak 60-100%-a hullott. Csak kis területeken jelentkezett ennél kisebb arány, a legcsapadékosabb ÉK-i és D-i országrészekeken pedig meghaladta a normál értéket a csapadék mennyisége (100-120%, néhol 120-140%).

2013. május

A május az átlagosnál csapadékosabb és kissé melegebb volt.

A hónap nyári időjárással indult, mely jóval (~7°C-kal) meghaladta az 1971-2000-es sokéves átlagot. A hónap legmagasabb hőmérsékletét is ebben az időszakban, 2-án regisztráltuk (32.5°C, Kelebia). 11-étől egy ciklonális rendszer alakította hazánk időjárását, mely jelentős lehűlést hozott. A hónap közepén (16-19. között) jelentkezett még egy átlagot kissé meghaladó hőmérsékletű időszak, de ezután ismét a normál alá esett a hőmérséklet, mely a hónap végéig ki is tartott. A leghidegebb nap országos átlagban 27-e volt (10.9°C), ekkor több mint 6°C-kal volt alacsonyabb a napi középhőmérséklet, mint a megszokott. Fagy nem volt májusban.

Az 1971-2000-es sokévi átlaghoz viszonyítva, közel 1,5-szeres csapadék hullott országos átlagban, azonban a területi eloszlás változatos képet mutatott, a megszokottnál szárazabb és nedvesebb területek is jelentkeztek hazánkban. A normálnál kisebb összegeket (80-100%) a Dunántúlon, valamint északkeleten regisztráltuk, míg a legmagasabb arányok délen, illetve az Északi-középhegység és az Alföld északi térségében adódtak (akár 2,5-3-szoros értékek).

2013. június

Országos átlagban 2013 júniusa az átlagnál valamelyest melegebbnek bizonyult, ugyanakkor mintegy 11%-kal kevesebb csapadék hullott a szokásosnál.

A hónapban a legtöbb helyen melegebb volt a megszokottnál. Az 1971-2000 közötti normálhoz viszonyítva DNY-ÉK irányú anomália-növekedés látható: a DNY-i területeken 0-0,5°C-kal volt melegebb az átlagnál, ÉK-en pedig már 1,5-2°C-kal is magasabb átlaghőmérsékleteket kaptak eredményül a szokásosnál. Az ország legnagyobb területén +0,5-1°C közötti hőmérsékleti anomália jellemző.

A sokéves átlaghoz viszonyítva a 2013 júniusában lehullott csapadékmennyiségek zömmel DNY-ÉK irányú növekedést mutatnak az ország területén. Hazánk túlnyomó részén a megszokott csapadékmennyiség 60-90%-a hullott le; DNY-on 30-50%, ÉK-en pedig 160-240% közötti ez az érték. Országos átlagban hozzávetőleg 11%-kal kevesebb csapadék hullott idén júniusban a megszokottnál.

2013. július

A július a megszokottnál melegebb volt, csapadékviszonyok tekintetében pedig rendkívül száraznak bizonyult. Ez volt a 3. legszárazabb július hazánkban 1901 óta.

2013 júliusa országos átlagban több mint másfél fokkal melegebbnek bizonyult a megszokottnál. K-Ny irányú anomália-növekedés figyelhető meg az 1971-2000 közötti normálhoz viszonyítva: míg keleten 1 - 1,5°C-kal regisztráltak magasabb értékeket, addig a nyugati határszélen 2,5-3°C-kal is melegebb volt az ilyenkor szokásosnál. A legnagyobb, 3 fokot is meghaladó eltérés a nyugati országrészben látható Ajka – Zirc környékén.

Az 1971-2000-es sokéves átlaghoz viszonyítva is egyértelműen látható a nagymértékű szárazság az ország területén: a júliusban megszokott csapadékmennyiségnek jellemzően 0-40%-a hullott le. Országos átlagban a normál mindössze 26%-át jegyezték. Csak elszórtan voltak olyan területek, ahol a lehullott csapadékmennyiség a sokéves átlag közelében van.

2013. augusztus

Országos átlagban több mint 2°C-kal melegebb volt az augusztus a normálnál, melyhez nagymértékű szárazság is társult: a megszokott csapadékmennyiségnél közel 30%-kal kevesebb csapadék hullott az utolsó nyári hónapban.

Az augusztus kivétel nélkül mindenhol melegebb volt a megszokottnál. A 22°C-os augusztusi országos átlag több mint 2°C-kal magasabb az 1971-2000 közötti normálnál, mellyel az idei volt a 7. legmelegebb augusztus 1901 óta.

Az ország legnagyobb részén 1,5-2,5°C-os pozitív anomália volt jellemző. A sokéves átlagnál több mint 3°C-kal melegebb volt a Börzsönyben és a Bükkben, valamint Szeged és Tokaj környékén. A normálhoz legközelebbi átlaghőmérsékleteket a délnyugati területeken jegyezték, de itt is 1-1,5°C-kal melegebb volt a megszokottnál. A júliusi szárazság után az augusztus jó részét is a kiterjedt csapadékhiány jellemezte; bőven akadt olyan terület a hónap folyamán, ahol szinte egyáltalán nem, vagy csak alig esett eső. A legkevesebb csapadék D-en és ÉK-en hullott (0-25 mm között), a legcsapadékosabbnak pedig a nyugati határszél, a Balaton környéke és a Tiszántúl középső területe bizonyult (60-120 mm).

2013. szeptember

2013 szeptembere országos átlagban hűvösebb és valamivel csapadékosabb volt a normálnál, a csapadék térbeli eloszlása azonban igen egyenlőtlen volt az országban.

A középhőmérséklet (egy kis területtől eltekintve az Észak-Dunántúlon) országszerte elmaradt az 1971-2000-es sokévi átlagtól, a Dunántúlon jellemzően 0°C és -1°C közötti anomália adódott, míg a Dunától keletre -0,5°C és -1,5°C közötti.

A csapadékanomáliát tekintve – a nyári nagy szárazság után végre – az idei szeptemberi összeg kevéssel a sokévi átlag felett alakult országos átlagban. A nyugati-délnyugati területeken csapadéktöbblet jelentkezett, itt a normál 120-200%-a volt jellemző (sőt a déli határszélen 200-280% közötti arány is előfordult), az ország északkeleti felében azonban elmaradtak az idei értékek a normáltól, csupán 40-80%-a hullott a sokévi átlagnak.

2013. október

Az október az átlagosnál melegebb és szárazabb volt.

Az október melegebb volt az 1971-2000-es sokévi átlagnál hazánkban. Jellemzően 1,5-2,5°C-os pozitív anomália jelentkezett az országban, de a Dél-Dunántúl legnagyobb részén, a Dunántúli-középhegység középső térségében, valamint az Északi-középhegység egyes területein ennél is nagyobb különbség adódott (+2,5-3°C, de kis területeken +3°C feletti érték is).

Országos átlagban az 1971-2000-es, sokéves átlagnál kevesebb csapadék hullott. A legnagyobb negatív eltérések a délnyugati határszélen láthatók, itt a normál csupán 15-30%-a esett. Az ország legnagyobb területén negatív eltérés adódott, csupán a keleti országrészben jelentkeztek nagyobb területen átlagot meghaladó értékek (kis területen 200% feletti aránnyal).

2013. november

2013 novembere az átlagosnál enyhébb és csapadékosabb volt.

Országszerte melegebb volt a sokéves átlagnál, az anomália nyugatról keletre növekvő értékeket mutatott. Még az ország északkeleti csücskében jelentkező legkisebb eltérés is +1,5°C-nak adódott, a keleti határszélnél pedig meghaladta a 4°C-ot is.

A csapadékban is kelet-nyugati irányú növekedés figyelhető meg. A Dunántúl nyugati felében a sokéves átlagos csapadék több mint 1,5-szerese hullott (volt, ahol a 2,5-szeresét is meghaladta), míg az ország többi részében jellemzően átlag körüli, ill. kicsivel átlag feletti értékek (100-140%) jelentkeztek. Néhány térségben azonban a normálnál kisebb értékek is adódtak, a déli és az északkeleti határszélen, illetve elszórtan egy-egy kisebb területen 60-100% közötti arányt figyelhettek meg.

2013. december

2013 decembere az átlagnál melegebb volt, ugyanakkor a hónap rendkívül alacsony csapadékmennyiségeivel tűnik ki az elmúlt decemberek sorából: 2013 decembere 1901 óta a 2. legszárazabb decembernek adódott hazánkban

A megszokottnál melegebbnek bizonyult 2013 decembere hazánk legnagyobb részén: mindössze Baja környékén látható egy átlagtól elmaradó érték. ÉNy-on figyelhető meg a legnagyobb pozitív anomália, itt 1,5-2°C-kal is melegebb volt a normálnál, míg D-en és a K-i határszélen legfeljebb 0,5°C-kal adódtak magasabb átlaghőmérsékletek az 1971-2000-es értékeknél. A legjellemzőbb eltérés átlagosan +0,5-1°C közötti.

Az 1971-2000 közötti időszak sokéves átlaghoz viszonyítva is egyértelműen látszik, hogy a 2013 decemberében jegyzett átlagos havi csapadékösszeg rendkívül kevésnek számít hazánkban: jellemzően a normál mindössze 0-10%-át teszi ki. ÉNy-on láthattak csak 50%-ot megközelítő értéket. Az interpolált adatok alapján 2013 decembere a 2. legszárazabb december volt 1901 óta: a 3,8 mm-es országos átlagos havi csapadékösszeg csak kevéssel több az elmúlt 114 év legalacsonyabb decemberi átlagánál (1972. decemberi országos átlagos havi csapadékösszeg: 3,2 mm).

(Forrás: http://www.met.hu/eghajlat/magyarorszag_eghajlata/)

5.2.2. Élőhely-fenntartási, kezelési tevékenységek ismertetése

No	A terület megnevezése	Érintett terület nagysága (ha)	Élőhely típusa (Á-NÉR kód v. leírás)	Fenntartás célja – fő beavatkozások/kezelések
1	Attyai-láprét TT	15	láprét	Szárzúzás
2	Bakonygyepesi zergebogláros TT	7	láprét	Szárzúzás
3	Balatonfüredi-erdő TT, Koloska-völgy	20	cserjésedő borókás gyepek	Egyszeri szárzúzás, legeltetés juhokkal / Gyepek fenntartása
4	Balatonkenesei Tátorjános TT	2	cserjésedő gyepek	Egyszeri kaszálás, cserjeirtás
5	BfNP Balatonberény	5	kaszáló	Évi kétszeri kaszálás, tisztítás
6	BfNP Balatonberény	27	legelő	Legeltetés szürke marhákkal, tisztítókaszálás, cserjeirtás kézi munkával
7	BfNP Balatonszentgyörgy	2	kaszáló	Évi kétszeri kaszálás, tisztítás
8	BfNP Csopaki Kerekedi-öböl	20	felhagyott szőlő helyén kialakult degradált kaszáló	Kétszeri gépi tisztító kaszálás, villanypásztor kiépítése, legeltetés szürke marhákkal / A terület állapotának javítása
9	BfNP Főnyed	12	elgyomosodott gyepek	Aranyvessző visszaszorítás szárzúzással, cserjeirtás kézi erővel, zöld juhar irtás kézi erővel.
10	BfNP Garabonc	20	elgyepesített szántó	Tisztítás, kaszálás
11	BfNP Garabonc	15	elgyomosodott gyepek	Aranyvessző visszaszorítás szárzúzással, cserjeirtás gépi erővel
12	BfNP Káli-medence, Kékkút alatti gyep	18	kiszáradó láprét	Kaszálás / Természetvédelmi fenntartó kezelés
13	BfNP Káli-medence, Kopárrét, Honcsokos	40	kiszáradó láprét/sztyepprét	Legeltetés szürkemarhákkal/ Természetvédelmi fenntartó kezelés
14	BfNP Káli-medence, Kornyi tó	15	tómeder	Nád- és vízi növényzet aratása / Nyílt vízfelület fenntartása
15	BfNP Káli-medence, Kornyi tó környéke	300	száraz legelő	Legeltetés juhokkal, gépi bozótirtás / Gyommentesítés, kézi bozótirtás
16	BfNP Káli-medence, Kővágóórsi kőtenger	7	szilikát sziklagyepek	Kézi bozótirtás, legeltetés, bozótka kaszálás / Geológiai formációk láthatóságának biztosítása
17	BfNP Káli-medence, Salföldi kőtenger	4	szilikát sziklagyepek	Kézi bozótirtás, kaszálás / Geológiai formációk láthatóságának biztosítása
18	BfNP Káli-medence, Sásdi rét	15	sztyepprét	Áthajtásos legeltetés szürkemarhákkal
19	BfNP Káli-medence, Sásdi rét	2,5	töviskés	Kézi bozótirtás / Vetővirág, apró nőszirmos élőhelyének kitisztítása
20	BfNP Káli-medence, Sásdi rét	50	üde-és kiszáradó láprét	Legeltetés szürkemarhákkal, legeltetés után szárzúzás - legelőgyomok lezúzása
21	BfNP Káli-medence, Szegszénai rét	65	kiszáradó láprét	Legeltetés szürkemarhákkal/ Természetvédelmi fenntartó kezelés
22	BfNP Káli-medence, Szentbékállai kőtenger	9	szilikát sziklagyepek	Kézi bozótirtás, kaszálás/ Geológiai formációk láthatóságának biztosítása
23	BfNP Káli-medence, Tódi források gyep	60	kiszáradó láprét, töviskés	Legeltetés, gépi bozótirtás / Inváziós fajok visszaszorítása
24	BfNP Kápolnapuszta	8	elgyomosodott gyepek	Aranyvessző visszaszorítás szárzúzással, cserjeirtás gépi erővel
25	BfNP Kis-Balaton	491	kaszálók, legelők	Kaszálás, legeltetés
26	BfNP Kis-Balaton I. ütem	1	gyomosodó sziget	Sirály- és récefajok, valamint nyári lúd költőterületének megtisztítása a dús vegetációtól
27	BfNP Kis-Balaton II. ütem	1	inváziós fajokkal borított terület	Gyalogakác irtás fenntartása gyakorlatosokkal és valamint közfoglalkoztatottakkal.
28	BfNP Kis-Balaton II. ütem	150	nádas	Egyidejű és avas nád fenntartási célú aratása
29	BfNP Pécselyi-medence, Balatonszőlős Kaszálók	4	kaszálórét	Kaszálás és legeltetés / Gyepek fenntartása
30	BfNP Pécselyi-medence, Barta-rét, Varjas-kút menti rét	4	láprét	Mozaikos kaszálás (vérfűboglárka) / Gyepekben lévő gyomok visszaszorítása

31	BfNP Pécselyi-medence, Nagy-rét, Diósi-rét, Jábod, Kövesi-rét, Bab-völgy	65	kaszálórét	Mozaikos kaszálás / Gyepek fenntartása
32	BfNP Pécselyi-medence, Vászoly Eresztvény	2	kaszálórét	Kaszálás és legeltetés/ Gyepek fenntartása
33	BfNP Sármellék	21	kaszáló	Évi kétszeri kaszálás, tisztítás
34	BfNP Sármelléki berek	8	elgyomosodott gyep	Aranyvessző visszaszorítás szárzúzással
35	BfNP Sávoly	7	kaszáló	Évi kétszeri kaszálás, tisztítás
36	BfNP Szőkedencs	100	elgyomosodott, cserjésedett gyep	Aranyvessző visszaszorítás szárzúzással, cserjeirtás gépi erővel, illetve kézi munkával, bedőlt fák eltakarítása, ahol szükséges.
37	BfNP Tapolca-medence B.tördemic Egervíz és Malomárok közötti területek	60	üde-és kiszáradó láprét	Legeltetés/Biomassza eltávolítása
38	BfNP Tapolca-medence Felső-Kongó	450	üde-és kiszáradó láprét	Kaszálás / Biomassza eltávolítása
39	BfNP Tapolca-medence Ludtilos	80	üde-és kiszáradó láprét	Kaszálás és legeltetés/Biomassza eltávolítása
40	BfNP Tapolca-medence Papsapka kövek	2	szilikát sziklagyep	Kézi bozótirtás/ Geológiai formációk láthatóság biztosítása
41	BfNP Tapolca-medence Salföldi Kőtenger	4	szilikát sziklagyep	Legeltetés, kézi bozótirtás / Geológiai formációk láthatóság biztosítása
42	BfNP Tapolca-medence Szigliget Ávorsa	100	üde-és kiszáradó láprét	Kaszálás / Biomassza eltávolítása
43	BfNP Tihanyi-félsziget	130	franciaperjés kaszálórét, lejtősztyepek, cserjésedő lejtősztyepek	Kaszálás illetve legeltetés juhokkal és szürke marhával, a cserjésedő részeken gépi szárzúzás, inváziós fajok, elsősorban a bálványfa és a keskenylevelű ezüstfa visszaszorítása / Gyepterületek arányának megtartása, állapotuk fenntartása és javítása
44	BfNP Tüskés tó	5	mocsár, kiszáradó láprét	Nádatartás, szárzúzás
45	BfNP Vörs	25	kaszáló	Évi kétszeri kaszálás, tisztítás
46	BfNP Zalakomár	16	elgyomosodott gyep	Aranyvessző visszaszorítás szárzúzással
47	BfNP Zalakomár	81	kaszáló	Évi kétszeri kaszálás, tisztítás
48	BfNP Zalakomár	91	legelő	Legeltetés bivalyokkal, szürke marhákkal, tisztítókaszálás, bokrozás kézi munkával
49	BfNP Zalavár	64	kaszáló	Évi kétszeri kaszálás, tisztítás
50	BfNP Zalavár	138	legelő	Legeltetés bivalyokkal, tisztítókaszálás
51	BfNP Zalavár, Háztáji legelő	5	elgyomosodott legelő	Aranyvessző visszaszorítás szárzúzással, cserjeirtás gépi erővel, majd legeltetés bivalyokkal
52	Dél-zalai homokvidék (HUBF20049)	2	magyar csenkeszes zárt homoki gyep	Illegális személtelrakások felszámolása
53	Devecseri Széki erdő TT	5	Láprét	Szárzúzás
54	Látrányi-pusztá TT	5	láp és mocsárrétek	Szárzúzás, cserjeirtás
55	Magas-Bakony TK Szömörke völgy	15		szárzúzás
56	Magas-Bakony TK Tiszta-víz völgy	5		szárzúzás
57	Mura-menti TK	4	holtág	Holtág rehabilitáció / Homokzsákos vízvisszatartó beépítése az Ó-Lendva holtágon (Tornyiszentmiklós)
58	Mura-menti TK, Letenye	2,5	puhafás ligeterdő	Erdőfelújítás, ápolás egyszer, vadkár és árvíz miatt
59	Nagyberek Fehérvíz TT	300	láp és mocsárrétek	Kaszálás, szárzúzás
60	Ordacsehi berek	20	láp és mocsárrétek	Kaszálás
61	Somló TK	15	hegyi kaszáló	Kaszálás
62	Somlósárhelyi Holt-tó TT	12	láprét	Szárzúzás
63	Tapolcafői-láprét TT	15	láprét	Szárzúzás

Az élőhely fenntartás kézimunka jelentős részét - villanypásztor építés, fenntartás, cserjeirtások, kézi kaszálás – az országos közfoglalkoztatási programban foglalkoztatottak végezték a Természetvédelmi Őrszolgálat tagjainak felügyelete alatt.

A gépi munkákat - kaszálás, szénabetakarítás, szárzúzás, tisztító kaszálás - a BfNPI gépei végezték. A 2013. évben mezőgazdasági szolgáltatások megrendelésére az állattenyésztésben, trágyázás és trágyaszállítás érdekében került sor.

A *gyepterületek* természetvédelmi kezelését általában kaszálással, kisebb részben legeltetéssel látja el Igazgatóságunk. A legérzékenyebb és természet-közeli állapotú vizes élőhelyek esetében a legjobb kezelés a természetes folyamatok szabadon hagyása. A Balaton-felvidéken, a BfNPI az egyik legnagyobb állatállománnyal rendelkező gazdálkodó. A korábbi állatlétszámot kis mértékben folyamatosan növeltük a bivaly faj tekintetében, a nőivarú állatállományunk egy részének tenyésztésben tartásával. Szürkemarháink számát tenyész utánpótlással nem növeltük a tavalyi évben. A korábbi tehénselejtezés miatt a tehénállomány átlagéletkora jelentősen csökkent. Igyekezünk a tulajdonosok bevonásával a legeltethető területek nagyságát növelni a tulajdonosokkal egyeztetett módon.

A gyepterületekkel határos *szántók* kezelése, Igazgatóságunk több régiójában továbbra sem megfelelő. Több alkalommal tapasztaltuk, hogy a földalapú támogatás igénybevétele a szántó művelés legfontosabb oka és nem a gazdaságilag és ökológiai szempontból megalapozott művelés. A területeken felhasznált kemikáliák nehezen ellenőrizhetőek és kárt okoznak a gyepterületek szegélyein.

Az Igazgatóság kezelésében lévő *erdőterületek* az elmúlt években megsokszorozódtak. Az erdőterület nagysága jelenleg már meghaladja a 2000 ha-t. Túlnyomó többségük egykori szövetkezeti kezelésben volt, nagy nehézséget okoz a szétszórtságuk, mintegy 60 község határában helyezkednek el. A különböző és változatos termőhelyeken lévő erdők fafaj-összetétele is igen eltérő képet mutat. A bükköstől a csereszömörccs karsztbokorerdőig erre a vidékre jellemző erdőtársulások szinte mindegyike előfordul. Legjellemzőbbek a cseres-tölgyesek, de lápvidéken égeresek, füzesek, néhol telepített akácok, fekete- és erdei fenyvesek, virágos kőrisesek, iszaptárolókra ültetett füzesek, illetve ártéri erdők egyaránt megtalálhatók. Az úgynevezett egyéb keménylombos állományok aránya viszonylag magas.

Az állományok jelentős része a termőhelyi viszonyok miatt gyenge fatermő képességű, és záródásuk is alacsony. Erdőgazdálkodásról a szó szoros értelmében nem is lehetne beszélni. Tevékenységünk elsősorban a megörökölt folyamatos erdősítések ápolására, a nevelő vágásokra és egészségügyi termelésekre korlátozódik. Az állománynevelés során az erdők természetszerűségén próbálunk javítani, idősebb állományokban javarészt Pro Silva, illetve rezervátum szemléletű kezelés folyik.

A 2010. évben 20 hektáros klímaerdő telepítése valósult meg Balatonmagyaródon. Ez az erdő a 2012. évi aszályos időjárás ellenére megerősödött és a 2013. év elején tapasztalható csapadékbővség és két erdészeti ápolás után várhatóan hamarosan sikeres telepítéssé válik.

A *nádasok* kezelését a Kis-Balaton régióban a Nyugat-dunántúli Környezetvédelmi és Vízügyi Igazgatósággal egyeztetve vállalkozók bevonásával végeztük el, de az utóbbi években az időjárás és a megfelelő vastagságú jég hiánya jelentősen hátráltatta. A nádaratás legfontosabb szempontja az, hogy változatos élőhelyek, egyidejű és többidejű (avas) nádasok egyaránt legyenek.

5.3. Élőhely-rehabilitáció

Helyszín	Élőhely típusa	Forrás	Kezdet	Befejezés
Majorfelújítás Zalaváron, legelő kapacitásnöveléshez	üde gyepek, kiszáradó láprétek, mocsárrét	KEOP	2013.01.15	2014.08.31
Kővágóörs, Major felújítása	pannon sztyepprétek, dolomit sziklagyepek,	KEOP	2012.10.03	2014.08.31
Láprétek, gyepek és fás-legelők természetvédelmi értékeinek védelme és vonalas létesítmények természetkárosító hatásának mérséklése. Nemeshany ex lege láp, Attyai-láprét TT, Tapolcafői-láprét TT, BfNP: Pécsely és Dörgicse, Nyírádi Sár-álló TT	Üde láprétek (csátés, szittyós), kékperjés láprét, nádasodó üde gyepek, kiszáradó láprétek, lápi magaskórósok, xero-mezofil kaszáló rétek	KEOP	2011.06.23	2015.06.30

A Zirci Arborétum TT faállományának megőrző kezelése, az angolkert helyreállítása, két új vizes élőhely kialakítása, tó kotrása, műtárgyak, infrastruktúra javítása.	Arborétumi gyűjtemény (faállományának megőrző kezelése, az angolkert helyreállítása), kis tó - tavak hínárja társulással	KEOP	2010.01.26	2013.01.29
Várpalotai lőtér természeti értékeinek és biodiverzitásának megőrzése, a leromlott élőhelyek helyreállítása és egyes fajok populációjának megerősítése, valamint a katonai tevékenységek és a természetvédelmi célok optimális összehangolása	pannon sztyepprétek, dolomit sziklagyeppek, szubmontán bükkösök, gyertyános tölgyesek, karsztbokorerdők	EU LIFE+	2009.02.02	2014.07.31
Élőhelyvédelem és -helyreállítás a Balaton-felvidéki nemzeti Park Igazgatóság területein: Tihany Külső-tó; Veszprém Miklád; Káli-medence, Boncsos-tető, Kopasz-hegy, Kornyi-tó;	mocsár, láp és kékperjés, valamint lejtő- és erdőssztyep rétek, tavak	KEOP	2013.03.18	2015.02.28

A Kis-Balaton II. ütem befejezését célzó, vízminőségvédelmi és természetvédelmi célokat egyaránt kitűző nagyberuházás során 2013-ban 80 %-ban elkészült minden jelentős műtárgy és terepi beavatkozás, a terepi munkák lezárása 2014-ben megtörténik.

További részletek a 6. fejezetben.

5.4. Fajmegőrzési tevékenységek

5.4.1. A fajokat érintő jelentősebb ökológiai állapotváltozások

Lásd 5.2.1. pont.

5.4.2. Fajmegőrzési tevékenység ismertetése

No.	A faj magyar és tudományos neve	Fajvédelmi terv (+,-)	Védettség foka (védett-V, fokozottan védett-FV)	A tevékenység és az eredmények rövid ismertetése
1	Balkáni gerle (<i>Streptopelia decaocto</i>)	-	V	Sérült egyed mentése 1 esetben
2	Barna rétihéja (<i>Circus aeruginosus</i>)	-	V	Sérült madár mentése, menhelyre szállítás, 1 esetben
3	Búbos cinege (<i>Lophophanes cristatus</i>)	-	V	Odú kihelyezés és ezek ellenőrzése. A Fenyőfői Ősfenyvesben odú telepek
4	Cinege félék (<i>Paridae</i>)	-	V	Odú kihelyezés és ezek ellenőrzése tisztítása Devecseri széki erdő TT
5	Csóka (<i>Corvus monedula</i>)	-	V	A kővágóörsi Mosóház mögötti nyárfákon hosszabb ideig 25-30 csóka volt megfigyelhető. Március 6-án 6 db csókaodú lett kihelyezve nyárfákra.
6	Denevérek mentése	-	V	Fehérszélű denevér, kései denevér
7	Denevér védelem	-	V, FV	Odú kihelyezés és ezek figyelemmel kísérése.
8	Egerészölyv (<i>Buteo buteo</i>)	-	V	Sérült madár mentése, menhelyre szállítás, 5 esetben
9	Erdei fülesbagoly (<i>Asio otus</i>)	-	V	Sérült madár mentése, kezelése, 1 esetben
10	Erdei sikló (<i>Elaphe longissima</i>)	-	V	Egyed mentése 1 esetben

11	Énekes madarak védelme	-	V	Odútelepek ellenőrzése, karbantartása: Hévízi-tó TT, Remetekert Kápolna, Remetekert Csillagház, Misefa-körhalastó, Misefa Szénégető, Zalaegerszeg Iroda
12	Énekes rigó (<i>Turdus merula</i>)	-	V	Sérült egyed mentése 1 esetben
13	Fakusz (<i>Certhia brachydactyla</i>)	-	V	Odú kihelyezés és ezek ellenőrzése tisztítása Devecseri széki erdő TT
14	Fehér gólya (<i>Ciconia ciconia</i>)	+	FV	Fészek magasítók kihelyezésének ellenőrzése, fészek könnyítések: Bagod, Zalaháshágy, Zalabér, Zalaszentgrót-Csáford, Zalaszentlászló, Gelse, Zalaegerszeg-Botfa, Magyarszentmiklós, Zalaegerszeg-Csács, Zalaegerszeg-Andráshida, Teskánd, Kiskutas, Lenti-Kápolna, Szalapa
15	Fekete gólya (<i>Ciconia nigra</i>)	-	FV	Sérült madár mentése, menhelyre szállítás, 1 esetben
16	Fekete gólya (<i>Ciconia nigra</i>)	-	FV	Költőhelyek folyamatos nyomon követése, védőzóna kijelölés új fészek körül
17	Gémfélék (<i>Ardeidae</i>)	-	V, FV	Szaporodásukhoz szükséges avas nád fenntartása a nádarattással is érintett Kis-Balatonon.
18	Gyöngybagoly (<i>Tyto alba</i>)	-	V	Templomok magtár padlásokra kihelyezés és ellenőrzés
19	Gyöngybagoly (<i>Tyto alba</i>)	-	FV	Gyöngybagolyvédelem együttműködésben az MME Dél-balatoni csoportjával, új költőhelyek kialakítása lezárt épületekben.
20	Gyurgyalag (<i>Merops apiaster</i>)	-	FV	Partfalak felújítása, védelme, állományok megóvása a ragadozóktól (róka). Balatonhídvég, Kápolnapuszta.
21	Gyurgyalag (<i>Merops apiaster</i>)	+	FV	Bányafalak védelme, Bányaművelés tér-és időbeli korlátozása a Kisörs-pusztai öntödei homokbányánál és a kővágóörsi homokbányában
22	Haris (<i>Crex crex</i>)	+	FV	Kaszálás korlátozása a Henyei, a Bácsi réten, valamint Kékkút alatti réteken. Kaszálásnál madárriasztó szerkezet alkalmazása.
23	Haris (<i>Crex crex</i>)	+	FV	Hariskímélő kaszálás a saját vagyongazdálkodású gyepterületeken.
24	Hegyi billegető (<i>Motacilla cinerea</i>)	-	V	Odú ellenőrzése. A Gerence és a Gella patak völgyében kihelyezett odúk ellenőrzése, 2014-ben pótlásuk szükséges
25	Hód (<i>Castor fiber</i>)	-	V	Városba tévedt állat befogása, szabadon engedése megfelelő helyen
26	Hüllők mentése	-	V	Mocsári teknős
27	Karvaly (<i>Accipiter nisus</i>)	-	V	Sérült madár mentése, menhelyre szállítás, 1 esetben
28	Kislégykapó (<i>Ficedula parva</i>)	-	V	Odú ellenőrzése és ezek figyelése
29	Kuvik (<i>Athene noctua</i>)	-	FV	Sérült egyed mentése 1 esetben
30	Küszvágó csér (<i>Sterna hirundo</i>)	-	V	Csérsziget építése az Irma-pusztai halastavakon. A sziget építése sikeres volt, de a költés megkezdése miatt, az utómunkákat meg kellett szakítani.
31	Macskabagoly (<i>Stryx aluco</i>)	-	V	Gyöngybagolyvédelem együttműködésben az MME Dél-balatoni csoportjával, új költőhelyek kialakítása eddig lezárt épületekben.
32	Magyar tarsza (<i>Isophya costata</i>)	+	FV	Kaszálás, legeltetés tér-és időbeli korlátozása a Sásdi réten.

33	Magyar tarsza (<i>Isophya costata</i>)	+	FV	Kaszálás tér és időbeli korlátozása a BfNP-ban (Pécselyi-medence rétjein, a Külsőtónál, a Felső-Kongón, a Sásdi-réten).
34	Nádi énekes madarak	-	V	Szaporodásukhoz szükséges avas nád fenntartása a nádatással is érintett Kis-Balatonon.
35	Nádi énekes madarak	-	V	Szaporodásukhoz szükséges avas nád fenntartása a Kornyai tavon.
36	Parti fecske (<i>Riparia riparia</i>)	-	V	Bányafalak védelme, bányaművelés tér-és időbeli korlátozása a kisörpusztai öntődei homokbányában.
37	Parti fecske (<i>Riparia riparia</i>)	-	V	Partfalak felújítása, védelme, állományok megóvása a ragadozóktól (róka).
38	Réti sas (<i>Haliaeetus albicilla</i>)	-	FV	Költőhelyek folyamatos nyomon követése, védőzóna kijelölés új fészkek körül
39	Rigófélék (<i>Turdidae</i>)	-	V	Odú kihelyezés és ezek ellenőrzése tisztítása Devecseri széki erdő TT
40	Sarlósfecske (<i>Apus apus</i>)	-	V	Sérült egyed mentése 1 esetben
41	Sérült, legyengült, fiatal védett madarak mentése	-	V	Egerészölyv, nagy fakopáncs, erdei szalonka, fehér gólya, zöldike, sarlósfecske, szürke gém.
42	Sérült, legyengült, fiatal védett madarak mentése	-	V	Sarlósfecske, seregély, molnárfecske, törpegém, erdei szalonka, nagykócsag, énekes rigó, karvaly
43	Törpedenevér (<i>Pipistrellus pipistrellus</i>)	-	V	Sérült egyed mentése 1 esetben
44	Törpegém (<i>Ixobrychus minutus</i>)	-	V	Sérült madár mentése, menhelyre szállítás, 1 esetben
45	Ürge (<i>Spermophilus citellus</i>)	-	FV	A telepített állományok fokozott nyomon követése
46	Vándor sólyom (<i>Falco peregrinus</i>)	-	FV	Fészkek őrzése a költési és fiókanevelési időszakban
47	Vidra (<i>Lutra lutra</i>)	-	FV	Sérült vagy településen rekedt állatok mentése

No.	A faj magyar és tudományos neve	Fajvédelmi terv (+,-)	Védettség foka (védett-V, fokozottan védett-FV)	A tevékenység és az eredmények rövid ismertetése
1	Holuby bangó (<i>Ophrys holubiana</i>)	-	FV	Fokozott ellenőrzés ez évben virágzás idején
2	Hóvirág (<i>Galathea nivalis</i>)	-	V	Hóvirágos területek fokozott ellenőrzése, őrzése virágzási időszakban
3	Lisztes kankalin / Fehér májvirág (<i>Primula farinosa</i>) / (<i>Parnassia palustris</i>)	+/-	FV/V	Kaszálás, legeltetés idő-és térbeli korlátozása a Sásdi réten. A Sásdi-rét - kontrollterület kivételével - szürkemarhákkal legeltetve, utána tisztító kaszálás (12 ha)
4	Pókbangó (<i>Ophrys sphegodes</i>)	+	FV	Legeltetés, tér-és időbeli korlátozása a Kornyai tó környéki gyepeken. Cserjeirtás kézzel, géppel (kb. 4 ha, saját erő)
5	Szúrós csodabogyó (<i>Ruscus aculeatus</i>)	-	V	Cserjék átültetése a vállusi kilátó megközelítését lehetővé tévő erdészeti út nyomvonalából
6	Tavaszi tőzike (<i>Leucjum aestivum</i>)	-	V	Őrzés a Kerka-mentén (Lenti Parkerdő)
7	Tátorján (<i>Crambe tataria</i>)	+	FV	1. Magszórás a védett területen termő egyedekről (kb. 2 ha-on, kb. 500 termés; módszer: a roppantott és nem roppantott héjú terméseket egyaránt egy lyukfúróval előfűrt, saját talajával visszatemetett, meglazított talajra vetjük, kevés

				talajtakarással). A magoncok kelésének visszaellenőrzését 2014 tavaszán végeztük. 2. Gépi cserjeirtás, kaszálás és biomassza eltávolítása a védett területeken (kb. 1,5 ha - Önkormányzat + 0,4 ha - BfNPI).
8	Téltemető (<i>Eranthis hiemalis</i>)		V	Fokozott ellenőrzés virágzás idején.

A Pannon Magbankkal kötendő szerződés mellékletében szereplő fajokat letárgyaltuk. A 2013-as teljesítéshez szükséges min. 15 db magmintához képest 26 mintáit gyűjtöttük be az MTA ÖKI részére. (2014-re 7 faj maradt).

5.5. Saját állatállomány

Faj	Fajta	Egyedszám	2013. évi állomány-változás (egyed)
Szarvasmarha	Szürkemarha		
	Tenyészbika	2	-1
	Tehén	179	-4
	Növendék	47	-65
	Összesen:	228	-70
	Charolais		
	Tenyészbika	2	2
	Összesen:	2	2
Bivaly	Tenyészbika	4	0
	Tehén	199	-1
	Növendék	80	27
	Összesen:	283	26
Juh	Racka juh		
	Tenyészkos	1	-2
	Anyajuh	79	-49
	Növendék	14	-1
	Összesen:	94	-52
Ló	Kisbéri félvér	0	-2
Sertés	Mangalica	0	0
Egyéb	Komondor	1	0
	Szamárr	8	0

Tihany (+ Csopak)

Szürkemarha: a Belső-tó partján a BfNPI kezelésében lévő, bekerített, mintegy 10 ha gyepen területkezelési és bemutatási céllal tartott tehénállományt a tihanyi gulyával együtt egy telelőhelyre a Csopak Kerekedi Öbölbe került ismételtlen összecsoportosításra. A szaporulat leválasztás után, ősszel Salföldre került, ahonnan azokat kivétel nélkül értékesítettük. Az év végén egy 17 éves Arad nevű tenyészbikánk kondíciója leromlott és ezért kezelése után, állatorvosi javaslatra, selejtezésre, kényszervágásra és a vágóhídról értékesítésre került.

Rackajuh: Tihanyban a Kutatóháznál az BfNPI tenyészkos állománya található. Az év során két tenyészkos elhullás történt.

Káli-medence (Salföldi Major)

Bivaly: 5 db növendék üszőt tartunk a látogatóktól elválasztó fakarám mögötti legelőn, ezeket a 2013. évben sem fedeztettük. Vegetációs időben a fűvet legelik, ősszel-télen kiegészítő takarmányt, szénát, szemes takarmányt, sőt kapnak. Az állatok szabadok, nincs napi mozgatásuk; természetes táplálkozó, pihenő ritmusaik szerint élnek. Ivóvizüket mesterséges itatással pótoljuk, mert a környezet forrásai elapadtak. Az üszők idén tenyésztésbe vehetők.

Szürkemarha (A medence belső területei és Kornyi-tavi telep): a gulyák tavasztól ősziig a Szegszénai- és Sásdi-réten, Honcsokoson és az év során kialakított legelőterületeken villanypásztorban tartózkodtak. Két gulyát alakítottunk ki és az év során őket elkülönítetten legeltettük és fedeztettük. A teletetés továbbra is a salgföldi Major mellett levő területen történt, ahol a 2013. év elején, a tél végén a csapadékos, hideg időjárás, a korábbi éveket mindenben meghaladó belvizek miatt nagyon komoly állategészségügyi és -tartási gondokkal szembesültünk. A gulyadomb környékét elárasztotta a belvíz és a hosszú tél végére szinte teljesen elfogyott szalastakarmányunk miatt a tartási körülmények és az állomány kondíciója miatt több tehén és borjúelhullás is történt. A legelőterületek azonban, köszönhetően a korábbi csapadékos időjárásnak is, nagyon megerősödtek és a 2013. évben csaknem november végéig lehetőséget biztosítottak az állomány legelőn tartására. A 2013. évben született borjakat év végéig teljes egészében értékesítettük.

Rackajuh: a rackaállományunk a Kornyi-tónál lévő majorban található. A major a KEOP infrastruktúra fejlesztő beruházás után jelentősen magasabb állatjóléti színvonalat biztosít a saját és a bérlő által tartott állatállomány számára. Az rackák időjárás függvényében - egész évben - pásztorolással járnak ki itt a legelőre. A rackákat egy általunk felügyelt - nagy tapasztalattal rendelkező - vállalkozó gondozza, aki saját állománnyal (merinó) is rendelkezik és tőlünk területet és hodályt bérel. A rackajuh anyáink átlagos életkora egyre magasabb lett az évek során, és a megfelelő tenyészerképek hiányában utánpótlásukra nem kerülhetett sor. Sajnos ez együtt jár azzal is, hogy egyre több állategészségügyi probléma tapasztalható az állomány tartásával és az elhullások száma is magas. Az anyák értékesítése – a kereslet hiányában – már nem lehetséges opció, így az elhullások magas számával az idei évben is számolnunk kell. 23 rackabárány exportértékesítése történt meg az év során.

Kápolnapusztá, Bivalyrezervátum

Zsandár nevű tenyészbikánk volt Kápolnapusztán egy gulyával. Naponta „pásztor” és kutya segítségével jártak ki a bivalyok a környék legelőire, ennek köszönhetően ez az állomány nagyon szelíd.

Az állatok jó kondícióban vannak, és a szürkemarha állomány tartásáról írott beszámolómonál ismertetett gondokkal a bivaly állomány tekintetében nem kellett számolnunk. Természetesen a szalastakarmány készletünk a tél végére itt is teljesen elfogyott, és a legelőre hajtáskor szénabála már nem szerepelt itt a készletleltárban. Bemutató céllal állandóan a majorban továbbra is tartunk növendékállatokat.

Az itt született borjakból az üszöket a vérvonal és az őshonos támogatás miatt folyamatosan megtartottuk, de a 2012. évi üszőborjakból az idei évben értékesíteni fogunk 50 egyedet. A bikaborjakat az év során értékesítettük a MIKOFAMI Kft részére.

Zalavár, legelő

A 2012-ben született borjak a 2013. év első felében értékesítésre kerültek.

Zalaváron a majorban két, mintegy 80-as létszámú gulya van, tenéyzidőszakban egy-egy tenéyzőbikával (Szilaj és Duhaj). A takarmánymennyiséggel a tél végén itt is sok problémánk volt, a legeltetési idény kezdetére teljesen elfogyott a szalastakarmány készlet. A legeltetési idény e területen is hosszabb volt tavaly az átlagosnál és a legelő hozama is kitűnő volt az év során. Az év végére minden területen megfelelő mennyiségű takarmánykészletet sikerült felhalmozni. A zalavári bivalytelep fizikai állapota tovább romlott, de a tervek elkészültek, és az építési közbeszerzés is eredményre vezetett: a KEOP pályázatból történő fejlesztés a 2014. évben megvalósul és az állattenyésztési és állatjóléti körülmények a kor színvonalának megfelelő szintjére fejlődnek a telepen.

5.6. Erdőterületek, erdőgazdálkodás

5.6.1. Nem saját vagyongazdálkodásban lévő és Natura 2000 erdőterületek

Működési területünkön lévő védett és Natura 2000 erdőterületeket elsősorban 5 erdőgazdasági Zrt., illetve egyéb, főként magángazdálkodók kezelik. Korábban az állami erdészetek területeire önálló erdőterv szintű üzemterv készült teljes körű tervezéssel és hozamszabályozással. 2010 óta tiszta körzetszintű tervezés folyik. Így gyakran előfordul, hogy az erdőgazdálkodó üzemterve lejár, és jó pár évig nem rendelkezik új erdőtervvel.

Ilyenkor erdőterv határozatok kerülnek meghozatalra, melyek mind az erdészeti hatóság, mind a természetvédelmi kezelő többletmunkáját igényli. A körzeti erdőtervezésekben a Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság, mint természetvédelmi kezelő elejétől végig részt vesz, így olyan erdőterv-határozatok készülnek, melyek mind a védett, mind a Natura 2000 célkitűzéseivel összeegyeztethetőek.

5.6.2. Saját vagyonkezelésben lévő erdőterületek kezelése

Az Igazgatóság kezelésében lévő erdőterületek nagysága közel 2 500 ha. Túlnyomó többségük egykori szövetkezeti kezelésben volt, nagy nehézséget okoz a szétszórtságuk, 64 községhatárban helyezkednek el. A különböző és változatos termőhelyeken lévő erdők fafaj összetétele is igen eltérő képet mutat. A bükköstől a csereszömörccés karsztbokorerdőkig erre a vidékre jellemző erdőtársulások szinte mindegyike előfordul. Legjellemzőbbek a cseres-tölgyesek, de lápvidéken égeresek, fűzesek, néhol telepített akácok, fekete- és erdei fenyvesek, virágos kőrisesek, iszaptárolókra ültetett fűzesek, illetve ártéri erdők egyaránt megtalálhatók. Az úgynevezett egyéb keménylombos állományok aránya viszonylag magas.

Az állományok jelentős része a termőhelyi viszonyok miatt gyenge fatermő képességű, és záródásuk is alacsony. Erdőgazdálkodásról a szó szoros értelmében nem is lehet beszélni. Tevékenységünk elsősorban a megörökölt folyamatos erdősítések ápolására, a nevelő vágásokra és egészségügyi termelésekre korlátozódik. Az állománynevelés során az erdők természetszerűségén próbálunk javítani, idősebb állományokban javarészt Pro Silva, illetve rezervátum szemléletű kezelést folytatunk.

Mag- és csemetetermelés:

Igazgatóságunk magtermő állománnyal nem rendelkezik, csemetetermelést nem folytat. A természetes felújításokat részesítjük előnyben, csak szerkezetátalakítás esetén folytatunk csemetevásárlásra.

Erdőfelújítás, erdőtelepítés:

Összes erdőfelújítási kötelezettség 16,08 ha, siker 11,03 ha (68,6 %). Hátralékos erdősítések területe: 0,6 ha. Letenye 27 F erdőrészlet esetében kértük természetvédelmi célból tisztásként - fátlan állapotban tartását, de nem engedélyezték.

Erdőtelepítés: 24,36 ha, siker: 20,30 ha (83,3 %). Ebből 20,0 ha a „Környezetvédelmi Visszaforogó Hitelalap Összegének környezetvédelmi célú támogatásokra való felhasználásáról” készített előterjesztésben célként megjelölt klímaerdő telepítése (2010-ben).

Egyéb munkák:

Tisztítás: tervezett terület 5,10 ha, végrehajtva 5,10 ha, erély 6 m³/ha.

Törzskiválasztó gyérités: tervezett terület 14,63 ha, végrehajtva 14,63ha. Végrehajtott erély 11 m³/ha.

Növedékfokozó gyérités: tervezett terület 18,31 ha, végrehajtva 11,61 ha, átlagos erély 36 m³/ha. A Bakonyszücs 77 A gyéritése maradt el, ennek oka, hogy az enyhe tél miatt Bakonybélben a tervezettnél lassabban fogyott a tűzifa, és tárolási problémák adódtak volna, így erre a gyéritésre csak 2014-ben kerül sor.

Készletgondozó használat: tervezett terület 2,46 ha, végrehajtva 2,46 ha. Átlagos erély 41 m³/ha.

Egészségügyi termelés: tervezett terület 6,22 ha, végrehajtva 6,22 ha. Átlagos erély 17 m³/ha.

Egyéb termelés: tervezett terület 0,16 ha, végrehajtva 0,16 ha. Átlagos erély 263 m³/ha.

Az elkövetkező években várható e tevékenység folytatása hasonló volumenű és léptékű munkákkal.

5.7. Vadászterületek, vadgazdálkodás

No.	Vadászterület megnevezése (ahol az igazgatóság a vadászatra jogosult)	Kiterjedése (bruttó ha)
1	Balaton Nemzeti Park Igazgatóság Tihanyi VE (19-304010-4-3-0 kódszámú vadászterület)	2 849
2	Balaton Nemzeti Park Igazgatóság Badacsony és környéke VE (19-303910-4-3-0 kódszámú vadászterület)	7 980
3	Balaton Nemzeti Park Igazgatóság Kis-Balaton VE (20-202810-4-3-0 kódszámú vadászterület)	7 567

Igazgatóságunk a 2007. március 1-től kialakított három vadgazdálkodási egységében – csakúgy, mint a korábbi évtizedekben – folytatott vadgazdálkodást a 2008., 2009., 2010., 2011., 2012. és a 2013. évben is. A korábbi évek gyakorlatában semmilyen érdemi változtatást nem tettünk.

A Tihany Vadgazdálkodási Egységében egy fő természetvédelmi őr látja el a hivatásos vadászati teendőket. Az éves kilövéseknek a 2013. évben is elsődleges célja a vaddisznó, és gímszarvas kiszorítása volt, valamint a róka, dolmányos varjú és a szarka állományának erőteljesebb csökkentése. A vaddisznó állománya számottevően csökkent, de még így is magas. Noha a 2013-as esztendő vadkárok szempontjából mindhárom vadászterületen kedvezően alakult, a szélsőséges „belterületi” vadkárok megjelenésére mindenütt számítani lehet. Jellemzően a korábbi években a vaddisznó éves terítéke 15-20 db körül mozgott, míg 2007-ben 40 egyed került puszkavégre, 2008-ban több mint 50, 2009-ben 65, 2010-ben 80, 2011-ben 48, 2012-ben 83, míg 2013-ban 57.

A Badacsony és környéke Vadgazdálkodási Egységében 3 fő természetvédelmi őr látja el a hivatásos vadászati teendőket. A terület vadgazdálkodási adottságait tekintve hasonló Tihanyhoz, a vaddisznók létszáma és terítéke is hasonlóan alakult. Biztonsági okokból nem vadászható, de a vadkár szempontjából kiemelten érzékeny Szigliget belterülethez közeli területen két vaddisznó élővad befogónkban összesen 24 példányt sikerült befognunk, összességében azonban itt is kevesebb vaddisznóval találkoztunk az elmúlt évhez képest. Tihanyban és Badacsonyban kiemelkedő eredményt értünk el bérvadásztatás tekintetében; öt példány őzbakot és nyolc példány gímszarvas bikát értékesítettünk összesen. Mindkét területünkön rendszeresen láttunk aranysakált.

A Kis-Balaton Vadgazdálkodási Egységében négy fő természetvédelmi őr lát el hivatásos vadászati feladatokat is. A vadászterület, mint élőhely folyamatosan átalakul, vadgazdálkodási tekintetben veszít értékéből. A Kis-Balaton II. ütemen jelenleg folyó átalakítási munkálatok volumene és későbbi eredménye tartósan negatívan jelentkezik a terület vadeltartó képessége szempontjából. Jelenleg is több tucat munkagép dolgozik folyamatosan, 6-8 telephely létesült, melyeket éjszaka is őriznek, így az utakon is folyamatos a mozgás. A vízszint megemelése egyes területrészekben szintén a projekt része, amely a vad tartós kiszorulását eredményezi. Nem mehetünk el szó nélkül a vízügyi közmunka program bonyolítása mellett sem, amely olykor több brigádban a száz főt is meghaladó létszámban van jelen, nem mindig csak a munkájára koncentrálva... A csaknem 7 600 ha-os vadászterületből - a fenti okoknak köszönhetően és a fenti feltételekkel - jelenleg kb. 1 300 ha vadászható.

A leírtak a vadászati tevékenységet nehezítik, a bérvadásztatást ellehetetlenítik. Gímszarvasunk, vaddisznónk kevesebb, ami van, az is csak késő éjszaka mozdul meg. Őzállományunk csökkenéséről évek óta beszámolunk, feltehetően az itt véglegesen megtelepedett aranysakál családok az ő helyzetükön még pluszban is rontanak. Mezőgazdasági káraink mértéke a kiemelt figyelemnek, az épített vadkárrelhárító kerítéseknek, no és a szerencsének köszönhetően alacsony volt.

Összességében vadászterületeinken kevesebb az őz, és talán a vaddisznó, míg a gímszarvas létszáma nem változott

A kísérleti Larsen-csapdás szárnyas dúvad állományapasztás tapasztalatai kedvezőek, a jövőben mindhárom vadászterületen megpróbáljuk alkalmazni, sajnos az alacsony km keret e feladat ellátásában tipikus hátráltató tényező. A jövőt tekintve kiemelt feladat a róka fokozott állományapasztása is.

Mindenhol részt vettünk a róka immunizálásban és a vaddisznók sertéspestis vizsgálatában. Hivatásos vadászaink megfelelő szakképesítéssel rendelkeznek, plusz feladatukat lelkiismeretesen, jó hozzáállással, folyamatos továbbképzést vállalva látják el. Szolgálati fegyvereink lassan felújításra, cserére szorulnak, különös tekintettel a hozzájuk tartozó optikai eszközökre.

Együttműködésünk folyamatos a Megyei Vadászati Hatóságokkal és a Vadászkamarákkal.

5.8. Halászati vizek

No.	A halgazdálkodási víztér megnevezése (ahol az igazgatóságé a halászati jog)	Kiterjedése (ha)
1	Murarátka, Mura-holtág (053/1 hrsz)	2,4
2	Letenye, Bodzás-tó (0291/1/b hrsz)	5,7

A Mura két holtága esetében az érintett halgazdálkodási vizeknek elsősorban az őshonos halfajok állományainak természetes szaporodó-helyeként kell szolgálni, amely megfelelő szaporulat esetén a környező vizek utánpótlását is biztosíthatja, áradáskor természetes úton, míg túlszaporulat esetén áttelepítéssel. A területen a szükséges halászati beavatkozások kizárólag - az éves rendszerességgel elvégzett állományfelmérés alapján folytatandó - állományszabályozásra korlátozandóak. Erre idegenhonos halfajok megjelenése, illetve esetleges egészségügyi problémák, vagy a meglévő állomány túlszaporodása esetén kerül sor. Ezen feladatok elvégzését a

Nemzeti Park Igazgatóság tárgyévben saját munkatársaival megoldotta, 44 kg ezüstkárász, 1 kg Naphal, valamint 2 egyed pisztrángsüger került eltávolításra.

A Kis-Balaton nem halászati vízterületén (jelenleg nem nyilvántartott halgazdálkodási vízterületén) a Balatoni Halgazdálkodási Non-profit Zrt.-vel együttműködésben eltávolításra került 1 325 kg ezüst kárász az idegenhonos fajok állomány szabályozására kért engedély alapján.

Igazgatóságunk 2008 nyarán képviseletet kapott a BH Zrt. felügyelő bizottságában, 2009 augusztusától szétvált a Zrt., majd október 01-től a Balatoni Halgazdálkodási Nonprofit Zrt. a vagyonkezelésünkbe került.

Az eredmények közé soroljuk a középtávú szakmai koncepció, és a szigorúbb, veszteséggel nem számoló költségvetés elfogadtatását, amelynek betartásával 2010-től az előzetes pesszimista várakozásokkal ellentétben immár a 4. évet is a Zrt. pozitív mérleggel zárta.

5.8.1. Védett vízterek

No.	Országos jelentőségű védett vízterek*	Kiterjedése (hektár)/ Hossz (méter)	Elfogadott kezelési terv (+/-)
1.	Balaton (Bozsai-ö. nélkül, NP része)	33 ha	-
2.	Balaton (Bozsai-ö. fokozottan védett, NP része)	50 ha	-
3.	Balatonhenyei-tó	4 ha	-
4.	Barkás-tó	1 ha	-
5.	Belső-tó	40 ha	-
6.	Bika-tó	1 ha	-
7.	Bonta-tó	1 ha	-
8.	Burnót-patak	1 3263,76 m	-
9.	Cölömpös-árok	3,943 ha	-
10.	Cserkás-tó	1 ha	-
11.	Csókakői-patak	0,855 ha	-
12.	Eger-patak	18 044,072 m	-
13.	Egyesített-övcSATORNA	11,4 ha	-
14.	Garabonci-malomárok	4,129 ha	-
15.	Garabonci-patak	3,5 ha	-
16.	Határbelvíz-cSATORNA (Táska 097, Somogyszentpál 027, 034 és 036 hrsz)	2,3097 ha	+
17.	Határkültvíz-cSATORNA (Somogyszentpál 019 hrsz.)	12,7371 ha	+
18.	Hévízi-tó	18 ha	+
19.	Horogi-séd	4 870,244 m	-
20.	Kálomis-tó	3 ha	-
21.	Kenderáztató-cSATORNA	3,39 ha	-
22.	Kettős-tó	2 ha	-
23.	Kis-Balaton I. tározó	2 014 ha	-
24.	Kis-Balaton II. tározó	5 197 ha	-
25.	Kisörpuszta	51 ha	-
26.	Kornyí-tó	20 ha	-
27.	Külső-tó	64 ha	-
28.	lápok	116 ha	-
29.	Lesence-patak	6 911,931 m	-
30.	Marótvölgyi-cSATORNA	4,23 ha	-
31.	Miháldi-vízfolyás	9,024 ha	-
32.	Mindszentkállai-árok	3 632,571 m	-
33.	Monostori-tó	3 ha	-
34.	Mura-folyó és holtágai	256 ha	+
35.	Nádas-tó	6 ha	-
36.	Nyugati-övcSATORNA (Táska 0103 és 0126 hrsz.)	5,3854 ha	+
37.	Radai-patak	2,25 ha	-
38.	Sárosfői Halastavak	40 ha	-
39.	Sásdi-patak	2 171,838 m	-
40.	Szabari-patak	1,9 ha	-
41.	Szentbékállai-árok	5 185,686 m	-

42.	Tüskés-tó	4 ha	-
43.	Zala-somogyi határárok	6,0665 ha	-
44.	Zirci Arborétumi-tó	1 ha	+

A táblázatban csak azon országos jelentőségű védett természeti területeken elhelyezkedő tavakat tüntettük fel, melyeknél a földhivatalban a kivett (pl. tó, holtág) kifejezés szerepel. A kivett (csatorna) területek és egyéb vízfolyások szintén nem szerepelnek itt. A láp területeken a tavak a tőzeg kitermelése következtében alakultak ki. Ilyen viszonylag sok található Zala megyében a Szévíz-patak és a Principális-csatorna mentén, valamint Veszprém megyében Mezőlak mellett. A Balatonból a BfNP részeként védett hrsz-ek szerepelnek.

5.8.2. Védett halastavak

No.	Védett halastavak	Kiterjedése (hektár)	Kezelési terv (+/-)
1	Sárosfői Halastavak (Nemeshany) (országos jelentőségű természetvédelmi terület)	40	-
2	Tőreki Halastavak (Siófok) (helyi jelentőségű természetvédelmi terület)	38	+
Összesen:		78	

A 2013. évi CII. törvény a halgazdálkodásról és a hal védelméről lehetővé teszi újabb különleges rendeltetésű halgazdálkodási vízterületek kijelölését. Igazgatóságunk a következő vízterületekre kezdeményezte a különleges rendeltetést:

Víztér	Terület (ha)	Halgazdálkodási jog tulajdonos/kezelő
Balaton és vízrendszere	6 1041,6	BHNP Zrt
Kis-Balaton VR. I. ütem	1 800	BHNP Zrt
Keleti-Bozót vízfolyás	21,3282	BHNP Zrt
Cigány-csatorna	2,3	BHNP Zrt
Tihany, Belső-tó	39,6424	Tihanyi Belső-tó Nonprofit Kft
KBVR-II ütem és befolyói	~3 000	Rendezetlen, BfNPI kéri
Tihany Külső-tó	63,8582	Rendezetlen, BfNPI kéri
Balatonederics Nádas-mező	163,75	Rendezetlen, BfNPI kéri
Kornyi-tó	~19	Rendezetlen, BfNPI kéri
Lesence-patak	16,34	Rendezetlen, BfNPI kéri
Kétöles-patak	18,71	Rendezetlen, BfNPI kéri
Tapolca-patak	23,33	Rendezetlen, BfNPI kéri
Badacsonytomaj, Büdös-tó	5,77	Rendezetlen, BfNPI kéri
Ordacsehi-berek	275,2355	Rendezetlen, BfNPI kéri
Fonyódi Bozót-csatorna (Pogányvölgyi-vízfolyás)	44,8438	Rendezetlen, BfNPI kéri
Nagyberek Fehérvíz	682,361	Rendezetlen, BfNPI kéri
Határ-külvíz-csatorna (Koroknai vízfolyás)	20,4868	Rendezetlen, BfNPI kéri
Gerence és mellékvízfolyásai Bébig.	45	Rendezetlen, BfNPI kéri
Bitva és mellékvizei Pápasalamonig kb.	22	Rendezetlen, BfNPI kéri
Cuha és Hódosér megyehatárig	17	Rendezetlen, BfNPI kéri
Őszödi-berek	44,3	Rendezetlen, BfNPI kéri
Tóközi-berek	44	Rendezetlen, BfNPI kéri
Tőreki-berek "Tőreki X-tó"	41,2	Rendezetlen, BfNPI kéri
Lellei-berek "Forró-árok berke"	23,5	Rendezetlen, BfNPI kéri
Muraszemenye 229 hrsz	2,1679	Rendezetlen, BfNPI kéri
Muraszemenye 234 hrsz	1,4637	Rendezetlen, BfNPI kéri
Muraszemenye 0236 a hrsz	2,713	Rendezetlen, BfNPI kéri
Letenye 0174 b hrsz	2,7632	Rendezetlen, BfNPI kéri
Letenye 0174 d hrsz	2,0129	Rendezetlen, BfNPI kéri
Letenye 0174 f hrsz	0,3687	Rendezetlen, BfNPI kéri
Letenye 0174 g hrsz	0,362	Rendezetlen, BfNPI kéri
Tótszerdahely 077/2 hrsz	9,6313	Rendezetlen, BfNPI kéri

6. Tájvédelem

6.1. Egyedi tájértékek

Az Európai Táj Egyezmény megvalósításából adódó feladatként, a norvég alapból biztosított pályázati forrással, a Budapesti Corvinus Egyetem, a Vidékfejlesztési Minisztérium, az örökségvédelem, a FŐMI és a nemzeti parkok együttműködésével készült el a TÉKA program keretében számos, az Igazgatóság működési területén levő település egyedi tájértékeinek felvételezése.

A 2010 és 2011. évben teljesített program keretében Igazgatóságunk működési területén összesen 39 település egyedi tájértékeinek felülvizsgálatát és 20 településen újonnan történő felvételezését készítettük el, az adatokat és fényképeket táblázatokban, majd a Természetvédelmi Információs Rendszerben rögzítve. Ezzel jelentős adatbázis létesült, mely a hatósági munkát és a települési értékvédelmet egyaránt szolgálja.

A 2012-es évben további 5 település felmérésével a korábbi 59 település helyett 64 település egyedi tájértékei kerültek rögzítésre.

2013 folyamán felmérésre kerültek újabb 5 település egyedi tájértékei (Kisapáti, Raposka, Tapolca Szent György-hegyi része, Kisberzseny és Ősi). A felsorolt településeken terepi felvételezés és az adatok rögzítése (táblázatban és fényképen) történt meg.

	Települések száma	Egyedi tájértékek száma
TÉKA program keretében készült felülvizsgálat korábbi felmérés alapján	39	1 911
TÉKA program keretében készült új felmérés	20	862
Nyilvántartott egyedi tájérték összesen Téka program keretében, 2011. végén	59	2 773
Nyilvántartott egyedi tájérték összesen 2012. végén	64	2 976
2013. évben végzett további egyedi tájérték felmérés	5	124
Nyilvántartott egyedi tájérték összesen 2013. végén	69	3 100

6.2. Településrendezési eszközök és területrendezési tervek véleményezése, közreműködés az elkészítésben

Véleményezett terv típusa	Tervek száma	Érintett települések száma
Országos jelentőségű terv (OTrT, Btv, Tvt, vízpartrehabilitációs szabályozás, Balatoni Üdülő Körzetre von. tervek)	5	BfNPI teljes működési köre
Térségi ill. megyei jelentőségű terület-fejlesztési terv módosítása (Veszprém megye)	1	Balatoni Kiemelt Üdülőkörzet Veszprém megyei része
Településrendezési tervek, szabályozások, településrendezési eszközök módosítása	114	114
Összesen:	120	

Országos és térségi jelentőségű tervek, koncepciók

A 2013. évben előkészített és egyeztetett törvénymódosítások és tervek:

- az Országos Területrendezési Terv és a Balaton Kiemelt Üdülőkörzet Területrendezési Terve módosítása véleményezése, a Természetvédelmi törvény módosítása, a vízpartrehabilitációs szabályozásról szóló 283/2002. (XII.21.) Korm. rendelet véleményezése,
- a Balatoni Üdülőkörzetben jelölt világörökség-várományos területek hazai jegyzékbe történő felvételének koncepciója - véleményezés,
- megkezdődött Veszprém Megye területfejlesztési Tervének készítése, egyeztetése,
- a BfNPI működési területén levő települések átfogó szabályozása, ill. részbeni módosítása, az eljárások egyes szakaszaiban véleményezés

Településrendezési eszközök egyeztetése, véleményezése

A településrendezési tervek részét képező szakmai dokumentumok és tervek meghatározzák a települések területhasználatát, a tevékenységek fajtájának, intenzitásának kereteit. Az önkormányzati rendelettel elfogadásra kerülő terveket helyi jogszabályként alkalmazzák, általában legalább 5-10 évig. Ezért a véleményezés során Igazgatóságunk képviseli a természetvédelmi jogszabályok, ökológiai értékek, hazai és uniós védettség és a tájkarakter megőrzésének szempontjait.

Településrendezési tervek érvényesülése, visszamutatás

A módosított településrendezési terveket – önkormányzati jóváhagyásuk után – ismét meg kell küldeni a véleményező szervezetek, így Igazgatóságunk számára is. Az utóellenőrzés elvileg lehetőséget ad a korábban tett és a tervekbe be nem épített – jogszabállyal alátámasztott – szakági véleményezésre vonatkozó kifogásra.

További biztosíték, hogy az Üdülőkörzet területét érintően a településrendezési tervek véleményezési eljárásának lezárását követően a Somogy Megyei Kormányhivatal Balatoni Főépítészeti Hivatala, egyéb településeknél a Régió Főépítésze záró véleményében a jóváhagyást csak a véleményező szervezetek egyetértése esetén adja meg.

A településrendezési tervek vonatkozóan a tapasztalatok szerint főként az alábbi problémák jelentkeznek:

- nem történik meg a településrendezési terv önkormányzati jóváhagyása – ezzel elmarad az értékek és jogszabályok aktualizálása, a természeti értékek és táj tervekbe foglalt konkrét védelme,
- a rendezési terv jóváhagyása csak fél év után, vagy később történik meg; ill. az elfogadott dokumentum nem kerül megküldésre a véleményezők felé.

- az önkormányzatok felmerülő újabb beruházási szándék esetén gyakran hatályon kívül helyezik az érvényes településrendezési tervet. Új terv készítéséről éveken át nem gondoskodnak – az átmeneti időben a terület sajátos (a jogszabályokba foglalt általánosságoktól eltérő) értékeinek megőrzése nem biztosított. Így a természetvédelem célja, a természeti és táji értékek is sok esetben sérülnek a megőrzéshez nem elégséges jogszabályok alkalmazásával.

- más esetben követhetetlenek a településrendezési tervek, melyek módosítását nemegyszer az elfogadás után két-három hónappal ismét kezdeményezik, új beruházási szándékok függvényében.

6.3. Fejlesztési koncepciók és egyéb tervek véleményezése

Véleményezett terv típusa	Tervek száma	Érintett települések száma
Fejlesztési koncepciók véleményezése		
Átfogó, országos jelentőségű koncepciók véleményezése (Országos Fejl. és Terület-fejl. Koncepció, NKS, NKP, NTA)	4	BfNPI teljes működési köre
Térségi jelentőségű koncepciók	2	Balatoni Kiemelt Üdülőkörzet egésze
Egyéb kistérségi tervek		
Kistérségi közműhálózatok és kistérségi út-, kerékpárút nyomvonal terve	5	BfNPI teljes működési területén belüli egyes kistérségek

Országos és térségi jelentőségű fejlesztési tervek, koncepciók

A 2013. évben véleményezett dokumentumok:

- Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Koncepció, Nemzeti Természetvédelmi Alapterv, Nemzeti Környezetvédelmi Program, Nemzeti Közlekedésfejlesztési Stratégia
- Térségi fejlesztési terv véleményezése történt a Balaton Kiemelt Üdülőkörzet 2014-2020-as tervezési időszak fejlesztési terve és a Balatoni bringakör témájában.
- Kistérségi tervek közműhálózatok (elektromos és szennyvízcsatornázás) kistérségi megoldására, ill. kerékpárút létesítésére érkeztek.

Fejlesztési koncepciók, tervek érvényesülése, visszamutatás

A véleményezett fejlesztési tervek további kidolgozásának üteméhez igazodva a véleményezések beépítése, illetve azokra adott válasz megküldése történt.

6.4. Tájvédelmi szakértői tevékenység

Véleményezett terv típusa	Tervek száma	Érintett települések száma
Adatszolgáltatás - belföldi jogsegély Egy-egy ingatlant vagy településrészt érintő megkeresés	42	BfNPI teljes működési körén belül 1-1 település
Tájvédelmi szakértői tevékenység	1	1 településen belül konkrét ingatlanok

A hatóságként vagy szakhatósági feladatkörben eljáró KTVF-ektől érkezett megkeresésekre adatszolgáltatást adtunk belföldi jogsegély keretében. Ezek tárgya a tájvédelmi kérdések mellett legtöbb esetben egyéb természetvédelmi vagy területhasználati kérdéseket is felvetett. Tárgyuk pl. kikötő bővítés, víziállások, látványtó, bányászat, közművek, telekalakítás, természetkárosítás témája volt.

Tájvédelmi szakértői véleményt egy esetben, rendőrkapitányság felkérésére készített Igazgatóságunk. A feltett kérdések természetkárosításra irányultak. A részletes jogszabályi indokolás ellenére, a nemzeti park védett területén levő ingatlanokon - a NP létesítésére vonatkozó rendeletben deklarált célokat figyelmen kívül hagyva - a bíróság nem tekintette a védett táj sérelmét természetkárosításnak. Eszerint folytatódik az eljárás.

6.5. Tájvédelmi jelentőségű beavatkozások

Elsődlegesen a településrendezési eszközök tartalma, minősége határozza meg a tájléptékű változásokat – ebben a BfNPI közreműködik. Emellett az egyes jelentősebb beruházások előkészítésében is – megkeresés esetén – konzultációval segítséget nyújtunk.

A védett területeket érintően Igazgatóságunk, mint természetvédelmi kezelő, ügyfélként közreműködik egyes eljárásokban. A 2013. évben több esetben sikerült érvényesíteni a tájvédelem szempontjait jelentős táji környezetben megjelenő létesítmények ügyében is.

A védelem céljának érvényesülését és szép tájaink megőrzését azonban nehezíti a jogszabályok folyamatos változása, lényeges szabályozások megszűnése, a kevés helyszíni ellenőrzés (elsődlegesen építéshatósági vonalon), a beruházások szereplői részéről a szakmai felelősség vállalásának hiánya. Kritikus kérdések pl.: külterületi tájhasználat, épületek rendeltetésének megváltoztatása, külterületen kerítésépítés, fasorok védelmének teljes hiánya stb.

A felsorolt akadályok miatt még inkább jelentőséget kap a tájékoztatás, kapcsolatok tartása főként a beruházások előkészítése során.

Egyéb tájvédelmi tevékenység, valamint szakmai kapcsolattartás, együttműködés:

- 3 fő részvétele a 2013. november 6-7. között megrendezett, Vidékfejlesztési Minisztérium által szervezett Tájvédelmi Szakmai Konferencián Fertőújlakon
- 2 fő részvétele a VM által 2013. december 3-án Budapesten megtartott 2. Tájvédelmi Szakmai Konferencián
- „A tájbaillesztés, tájbailleszkedés bizonyítására szolgáló látványterv – a tájbaillesztési terv részletes műszaki követelményei” c. szabványelőkészítő munkaanyag véleményezése a VM részére
- Közreműködés a diákok nyári szakmai gyakorlatának lebonyolításában - az Igazgatóság által szervezett képzés keretében tájvédelmi előadással.
- Részvétel tervtárgyalásokon, szakmai konzultációkon, együttműködés az örökségvédelem szervezeteivel, önkormányzatokkal, civil szervezetekkel, tervezőkkel, építetőkkel, lakossággal (információcsere, közös terepi bejárás, tárgyalás, tájékoztatás formájában)

7. Projektek

Projekt címe	Időtartama	Pályázati forrás megnevezése	Pályázat rövid tartalma	Teljes költségvetés (Ft)	Támogatás összege (Ft)	Pályázat 2013 évi teljesítése
ÁROP-1.2.18/2013-2013-0033 - Szervezetfejlesztés a Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóságnál	2014.01.20-2014.04.30	ÁROP- Szervezetfejlesztési program államigazgatási szervek számára.	Teljesítménymenedzsment beavatkozási területen, folyamatoptimalizálás, tudásmegosztás, minőségirányítás.	23 844 897	23 844 897	2013-ban a Támogatási Szerződés előkészítés történt meg.
KEOP-3.2.0/11-2012-0009 Majorfelújítás Zalaváron és eszközbeszerzés	2013.01.15.-2014.08.31.	KEOP Élőhelykezeléshez kapcsolódó infrastruktúra fejlesztés keretében	Zalaváron Major felújítása, építési munkák, eszközök gépek beszerzése	248 117 647	248 117 647	Az építésre és a gépek beszerzésére irányuló közbeszerzési eljárás folyamatban.
KEOP-3.2.0/11-2012-0010 - Majorfelújítás Veszprém megyében és eszközbeszerzés	2012.10.03-2014.08.31	KEOP Élőhelykezeléshez kapcsolódó infrastruktúra fejlesztés keretében	Kővágóörsön Major felújítása, építési munkák, eszközök gépek beszerzése	247 152 496	247 152 496	Az építésre és a gépek beszerzésére irányuló közbeszerzési eljárás folyamatban.
KDOP-2.1.1/D-12-2012-0004 - Tapolcai-tavasbarlang Látogatóközpont - "Bakony-Balaton Nyugati Kapuja"	2013.04.15-2014.09.30	KDOP Turisztikai attrakciók és szolgáltatások fejlesztése	Tapolcai-tavasbarlang Látogatóközpont építése, Kiállítás berendezés, Vetítőterem vizuáltechnika, Beléptető rendszer, Számítástechnikai eszközök, Bútorok berendezések	299 997 644	299 997 644	Az építés kivitelezésére a vállalkozó kiválasztásra került, a kivitelezés megkezdődött. A berendezési és felszerelési tárgyak beszerzésére vonatkozó eljárás során a vállalkozó kiválasztásra került.
KEOP-3.1.2/2F/09-2010-0026 - Láprétek, gyepek és fás-legelők természetvédelmi értékeinek védelme és vonalas létesítmények természetkárosító hatásának mérséklése a BfNPI működési területén	2011.06.23-2015.06.30.	KEOP- Láprétek, gyepek és fás-legelők természetvédelmi értékeinek védelme és vonalas létesítmények természetkárosító hatásának mérséklése a Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság működési területén	Földvásárlás, építés, műszaki és egyéb berendezés, gépek, irtási munkák, tanösvény kultéri táblák, tanösvény ismeretterjesztő füzet.	273 949 732	273 949 732	Vízi műtárgyak létesítése tárgyú ép.kiv. tevékenység teljesült. Tájékoztató kiadványok és táblák nyomdai gyártása teljesült, Tanösvény táblák készítése és kihelyezése teljesült, Tájékoztató kiadványok összeállítása teljesült. Élőhelykezelési és fenntartási részfeladatok (I.,II.,III.,IV.), folyamatban váll. szerződés keretében.

KEOP-7.3.1.2/09-2010-0040-Élőhelyvédelem, -helyreállítás a Kis-Balaton-medence és a Nyugat-Külső-Somogy kistájakon	2011.07.07-2013.10.25.	KEOP Élőhelyvédelem,-helyreállítás a Kis-Balaton-medence és a Nyugat-Külső-Somogy kistájakon projekt előkészítés	Projekt előkészítés: hatástanulmány, hatásvizsgálat, vízjogi létesítési engedélyezési terv, kiviteli terv, kötelező tájékoztatás, értékbecslés	28 420 620	28 420 620	A projekt előkészítés 2013-ban befejeződött. A záró pénzügyi elszámolási jelentés a KSZ részére beküldésre került.
KEOP-3.1.2/2F/09-2010-0008) Élettelen természetvédelmi értékek védelme a Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság működési területén. II. forduló	2010.12.20. - 2013.08.13..	KEOP, ezen belül: Élőhelyvédelem, -helyreállítás, vonalas létesítmények természetkárosító hatásának mérséklése	Barlangok természetvédelmi célú kezelése, kiépítése, kőtengerek növénymentesítése, tanösvények, tájékoztató táblák, eszközök beszerzése.	128 147 000	128 147 000	A projekt a 2013. évben befejeződött, a beruházások maradéktalanul megvalósultak, és a záró ellenőrzés is sikeresen lezárult.
KEOP-3.1.3/2F/09-2009-0006) Zirc, Arborétum rekonstrukciója	2010.01.26. - 2013.01.29.	KEOP, Gyűjteményes növénykertek és védett történeti kertek megőrzése és helyreállítása	A Zirci Arborétum TT faállományának megőrző kezelése, az angolkert helyre-állítása, két új vizes élőhely kialakítása, tó kotrása, műtárgyak, infrastruktúra javítása.	88 461 702	88 461 702	A projekt megvalósítás 2012. novemberi befejezését követő hiánypótlások: záró projektjelentés és pénzügyi elszámolás maradéktalan teljesítése és a záró ellenőrzés sikeres lezárása. Az év során történt a növény-rekonstrukció és az infrastrukturális munkák éves garanciális felülvizsgálata.
KEOP-3.1.2/2F/09-11-2012-0014 - Élőhelyvédelem és helyreállítás a Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság területein	2013.03.18-2015.02.28.	KEOP Élőhelyvédelem és helyreállítás, élettelen természeti értékek védelme, vonalas létesítmények természetkárosító hatásainak mérséklése	Földvásárlás, irtási munkák, tanösvény kialakítása, mederkotrás, egyéb sajátos technológia, építés, műszaki és egyéb berendezés beszerzése	390 291 389	390 291 389	Szelektív cserjeirtás és fakivágás, víz alatti nádvagás, élőhely-rekonstrukció (1.2.3.) részben a vállalkozó kiválasztása eljárás keretében eredményesen lezárult. Szemléletformáló kiadványok tárgyában a vállalkozási szerződés aláírása megtörtént, szerződés teljesítése folyamatban.
2CE168P3 HABIT-CHANGE) "Adaptive Management of Climate-induced Changes of Habitat Diversity in Protected Areas" *	2010.03.01. - 2013.06.30.	INTERREG - 2CE168P3	Éghajlati paraméterek mérésére alkalmas eszközpark beszerzése és beüzemelése, tájtörténeti kutatások, az éghajlatváltozáshoz alkalmazkodó kezelési terv elkészítése a Sásdi-rétre.	86 900 EUR	86 900 EUR	A projekt a 2013. évben befejeződött, a beruházások maradéktalanul megvalósultak, a jelentések elkészültek, a záró ellenőrzés is sikeresen lezárult.

AT-HU ETE 2007-2013 - L00038) PaNaNet – Burgenlandi és nyugat-dunántúli természetvédelmi területek hálózata *	2007.07.01. - 2014.06.30.	AT-HU ETE 2007-2013	Projekt partnerekkel közös kínálatfejlesztés, képzések, továbbképzések, szakmai és népszerűsítő rendezvények, nyilvánossági és marketing feladatok, természetturisztikai infrastruktúra-fejlesztés	243 330 EUR	243 330 EUR	2 koordinációs találkozó, 5 ismeretterjesztő előadói est, Mura-mentén vízitúra kikötőhely megvalósítása, részvétel a projekt partnerekkel közös projekttevékenységekben.
LIFE07 NAT/H/000321 - Kiemelt fontosságú élőhelyek és fajok helyreállítása és megőrzése a Kelet-Bakony térségben *	2009. 02. 02. - 2014. 07. 31.	EU LIFE+	A projekt fő célkitűzése a Várpalotai lőtér természeti értékeinek és biodiverzitásának megőrzése, a leromlott élőhelyek helyreállítása és egyes fajok populációjának megerősítése, valamint a katonai tevékenységek és a természetvédelmi célok optimális összehangolása	68 265 000	68 265 000	Natura 2000 fenntartási terv készítése a projektterületre. Vezetett túra. Nemzetközi konferencia előkészítése. PR akciók (pl. cikkírás). A projekt akcióinak hatás-monitorozása.
SH/4/12 -Svájci projekt *	2012.06.12- 2015.12.31.	Közösségi jelentőségű, illetve védett fokozottan védett állatfajok felmérése és monitorozás módszertan kidolgozása Vas, Zala és Somogy megye Natura 2000 területein	Monitorozó eszközök beszerzése, Közösségi jelentőségű, illetve védett fokozottan védett állatfajok felmérése és monitorozó módszertan kidolgozása	56 482 699	48 010 294	Monitorozó eszközök beszerzése megtörtént 2013-ban, a kutatási szerződések teljesítése folyamatban.

*-A Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság a jelzett projektekből, mint projektpartner vesz részt. A megadott pályázati összegek a BfNPI-re eső részt jelenítik meg.

„Élettelen természetvédelmi értékek védelme a Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság működési területén” megnevezésű, KEOP-3.1.2/2F/09-2010-0008 azonosító jelű KEOP pályázat

A projekt alapvető célja a Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság működési területén fellelhető élettelen természetvédelmi értékek megőrzése volt. A beavatkozás az élettelen természeti értékeket (barlangokat és földtani örökségünk felszíni elemeit) érintették. A projekten belül 5 beruházási elem keretében történt beavatkozás, 24 olyan helyszínen, amelyek védettek vagy érintik az Európai Unió Natura 2000 hálózatát. A projekt ezzel a tevékenységgel hozzájárult a természetvédelmi és közösségi szempontból kiemelkedő értéket barlangok, földtani és felszín alaktani értékek, fajok és élőhelyek megőrzéséhez.

A barlangok egy részének esetében természetvédelmi célú rekonstrukció, míg mások esetében a vagyonsvédelmi és egyben állagmegóvási funkciókat is betöltő lezárások elvégzése történt meg. A Szentbékállai-, Salföldi-, Kővágóörsi-kőtengereknél és a Gyulakeszi Papsapka-köveknél tett beavatkozásokkal olyan kezeléseket végeztünk, amelyek a geológiai és geomorfológiai szempontból egyaránt jelentős értéket képviselő sziklafelszínnek környezetében a vegetáció visszaszorítását célozták meg.

A projekt finanszírozásában tájékoztató kiadvány is megjelent, valamint számos kültéri tábla is kihelyezésre került; utóbbiak egy része három új tanösvény nyomvonalán mutatja be földtani örökségünket, a projekt során elért eredményeket.

A projekt a 2013. évben sikeresen megvalósult. A program végén a Lóczy-barlagban végzendő munkálatok és a Kővágóörsi-kőtengerben végzett feladatok és a záráshoz kapcsolódó tevékenységek maradtak a 2013. év első felére. A projekt ellenőrzése is megtörtént a tavalyi év során.

KEOP-3.1.2/2F/09-11-2012-0014 azonosító számú „Élőhelyvédelem és -helyreállítás a Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság területein.”

A projekt célja a Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság, mint projektgazda illetékességi területén fellelhető természetvédelmi értékek megőrzésének biztosítása. A projekt fő célkitűzése a Balaton-felvidék szárazodó vizes, illetve degradálódott lejtő és erdőssztyep élőhelyeinek, természeti értékeinek és biodiverzitásának megőrzése, a leromlott élőhelyek helyreállítása (mocsár, láp és kékperjés, valamint lejtő –és erdőssztyep rétek, tavak) optimális ökológiai állapotának biztosítása, az inváziós, tájidegen fa és gyomfajok (bálványfa, akác, és a magas aranyvessző) visszaszorítása, valamint a vizes élőhelyek vízháztartásának stabilizálása. A projekten belül 6 alprojekt keretében történik beavatkozás, olyan helyszíneken, amelyek védettek és/vagy tagjai az Európai Unió Natura 2000 hálózatának. A projekt tervezési, előkészítési szakasza az alábbi beruházási helyszínekhez kapcsolódóan folyik:

- fás legelő kialakítása, inváziós fajok kiirtása, élőhely-rekonstrukció a salföldi Csöngge-hegyen és a mindszentkáljai Kopasz-hegyen
- élőhely mozaikok létrehozása Káli-medencében elterülő Kornyi-tavon
- élőhely rekonstrukció, fás legelő kialakítása a Káli medencében fekvő Sásdi-legelő és a Honcsokos területén
- legelő kialakítása és élőhely rekonstrukció a köveskáli Vad-telep területén
- élőhely mozaikok létrehozása a tihanyi Külső-tavon
- vizes élőhelyek és lápok megőrzése és állapotjavítása a veszprémi Miklád területén

KEOP-7.3.1.2/09-2010-0040 számú, „Élőhelyvédelem-, helyreállítás a Kis-Balaton medence és a Nyugat-Külső-Somogy kistájakon” című projekt

Olyan élőhely rekonstrukciós tevékenységek – pl. bokrozás, szárzúzózás, rekonstrukciós kaszálás, víz kormányzóművek építése - megvalósítása, melyek eredményeként a beavatkozási terület arculata megváltozik, természeti értékesége nagymértékben nő. Konkrét célkitűzéseink reálisnak tekinthetők, valós szükségleteket és igényeket jelenítenek meg, amelyek felmérésekkel, kutatásokkal, statisztikai adatokkal igazolhatók.

Az I. forduló során az RMT(CBA) elkészítése és köztes állapotban való ellenőrzése a Közreműködő szervezet (NKEK) felé 2012. decemberben megtörtént. A pályázat II. fordulóra való benyújtásához a dokumentáció 2013 szeptemberében elkészült. A pályázatot a II. fordulóra nem adtuk még be, mert az a döntés született, hogy ebben a pályázati ciklusban a beruházást a lehetséges határidőig elvégezni nem tudná az Igazgatóság.

KEOP-3.1.2/2F/09-2010-0026 azonosítási számú „Láprétek, gyepes és fás-legelők természetvédelmi értékeinek védelme és vonalas létesítmények természetkárosító hatásának mérséklése a Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság működési területén” című pályázat

A projekt célja a Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság, mint projektgazda illetékességi területén fellelhető természetvédelmi értékek megőrzésének biztosítása. Az egyszerű, projektszerű beavatkozások élőhelyeket és élő közösségeket (élőhely-rekonstrukciók, vadvédelmi átjárók) érintenek. A projekten belül 10 alprojekt keretében történik beavatkozás olyan helyszíneken, amelyek védettek vagy tagjai az Európai Unió Natura 2000 hálózatának.

A projekt ezzel a tevékenységgel hozzájárul a természetvédelmi és közösségi szempontból kiemelkedő értéket képviselő fajok és élőhelyek megőrzéséhez.

A kivitelezés során értékes gyeptársulásokat rekonstruálunk a fászáru vegetáció teljes vagy részleges eltávolításával. Az élőhelyek helyreállítását célzó beruházási elemek egy része olyan gyepterületeket céloz meg, ahol a megfelelő mennyiségű víz elengedhetetlen, ezeken a területeken olyan műszaki megoldásokat kell alkalmazni, amelyek segítségével megoldható a terület vízháztartásának hosszú távú természetközeli módon történő szabályozása. A beruházások egyike a Balaton-felvidéki Nemzeti Park címernövényének, a lisztes kankalinnak (*Primula farinosa ssp. alpigena*) élőhelyét is érinti. Egyik beruházási elemünk pedig speciális műszaki beruházások, az utak alatti vadvédelmi átjárók megépítésével a veszélyeztetett kétélűek életfeltételeinek javítását tűzte ki célul.

KEOP-3.1.3/2F/09-2009-0006 azonosítási számú Gyűjteményes növénykertek és védett történeti kertek megőrzése és helyreállítása tárgyú, „Zirci Arborétum rekonstrukciója” című pályázat

A Zirci Arborétum Természetvédelmi Terület 18 ha-os kertjében a növényanyag felújítása, kiegészítése és az angolpark tájképi, történeti értékeinek helyreállítása készül el; a szükséges infrastrukturális beruházással kiegészítve; kétfordulós KEOP pályázati forrásból finanszírozza.

A bejárat melletti tó vizének leeresztése, kotrása és vízügyi műtárgyak felújítása a tó vízminőségének javítását szolgálja. A tó egyik kő partfalának elbontásával új vízparti élőhely létesül, a fokozatosan mélyülő rézsún a vízpartok természetes növényzetének bemutatásával.

További szükséges infrastrukturális beruházás az arborétum területét kettéosztó Cuha patak felett két híd újjáépítése, valamint a kertet körülzáró védőkerítés felújítása.

A növényzet rekonstrukciója magába foglalja az arborétum faállományának megőrző kezelését és megújítását a szükséges fakivágásokkal és telepítésekkel, a cserjék kezelésével, sziklakertek kiegészítésével. A térszerkezet helyreállítása a tisztások újbóli megnyitását jelenti. Megújul a sétány mellett haladó, 110 egyedből álló kettős kislevelű hársfasor. A projekt része az idős fák megőrző kezelése és élősködő fagyöngytől megtisztítása; valamint a patak melletti – a bakonyi lápok és kiszáradó láprétek védett növényeit bemutató – új vizes élőhely kialakítása.

A pályázati projekt 2013. évben lezárult, a projekt zárása után az ellenőrzés megtörtént.

”Majorfelújítás Zalaváron és eszközbeszerzés” című, KEOP 3.2.0./11-2012-0009 azonosító számú és ”Majorfelújítás Veszprém megyében és eszközbeszerzés” című, KEOP 3.2.0./11-2012-0010 azonosító számú pályázatok.

A Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság (BfNPI) működési területén lévő védett, fokozottan védett és NATURA 2000 területek hálózatának a gerincét a Balaton-felvidéki Nemzeti Park területei képezik, amelyek sajátos, csak rá jellemző élő- és élettelen természeti értékekkel rendelkeznek. A BfNPI kitűzött feladata, hogy a kezelésében lévő területek magas szakmaisággal és a biológiai sokféleség megővásával legyenek kezelve, célszerűen művelve, illetve karbantartva. Fontos eleme a projektnek az Igazgatóság által tartott őshonos háziállatfajok tartási körülményeinek javítása, hiszen ezek a legeltetett állatok fontos szerepet játszanak az élőhelyek természetközeli módon történő kezelésének technológiai folyamatában. A pályázat célja ezen célkitűzéseket speciálisan szolgáló infrastrukturális beruházások megvalósítása, melyek az őshonos háziállatfajta élőhely-kezelési célok szerinti tartását és haszonvételét teszik lehetővé, illetve olyan mezőgazdasági eszközök beszerzésre, melyekkel mindez szakszerűen végrehajtható. A projektben 2 gazdálkodási centrum, a zalavári bivalytelep és a kővágóörsi Kornyi-tavi major újul meg a beruházások során és a természetvédelmi kezelés végrehajtása érdekében számos traktor, bálázó, fűkasza, rendsodró, bálaszállító, rakodógép és más eszköz kerül beszerzésre. 2014. év elején az építési beruházások megkezdésére sor kerül és az első félévben a gépek döntő többsége is beszerzésre kerül. A pályázati projekt zárása 2014. végén várható.

„Tapolcai-tavasbarlang Látogatóközpont – A Bakony-Balaton Geopark Nyugati Kapuja” című projekt

A cél olyan látogatóközpont létrehozása, amely a nemzetközi szinten is egyedülálló természeti kincsekkel rendelkező Tapolcai-tavasbarlangra épülve, az UNESCO minősítéssel rendelkező Bakony-Balaton Geopark nyugati kapujának szerepét is betölti. Fontos, hogy az iskolarendszeren kívül is egyre jobban népszerűsítsük a barlangok világát, egy tudományos színvonalú, ugyanakkor korszerűen szórakoztató ismeretterjesztésre épülő turisztikai bemutatóhely kialakításával, a barlangászat tematikájára épülő kiállítással, gyermekfoglalkoztatóval valamint egy 3 D mozival. A projekt 2013. őszi lépett megvalósítási szakaszba, remélhetően a projekt 2014. évben lezárul és az új látogatóközpont már az idei turisztikai szezonban fogadhatja látogatóit.

ÁROP-1.2.18/2013-2013-0033 - Szervezetfejlesztés a Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóságánál

Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság saját szervezetének átvilágításával, valamint a szervezet elemeinek egyedi és integrált fejlesztésével növeli szakmai potenciálját, erősíti több régióra kiterjedő hivatali és természetvédelmi szakmai szerepét, ezáltal képessé válik arra, hogy tartósan magas szintű szakmai szolgáltatásokat nyújtson partnerei és ügyfelei számára és racionális és magas színvonalú teljesítményre legyen képes a feladatellátása során.

A projekt főbb beavatkozási területei:

Teljesítménymenedzsment: a szervezeti stratégiai célok és szervezeti dokumentumok áttekintése és aktualizálása, ezek alapján szervezeti célok kialakítása.

Folyamatoptimalizálás, a felmért folyamatok megismerésére és optimalizálására. Tudásmegosztás: a tudás és kompetencia térkép eredményeként létrejöhet egy a továbbiakban jól használható hivatali adatbázis.

Minőségirányítás (CAF modell) bevezetése és változáskezelés: változáskezelési terv elkészítése.

AT-HU ETE 2007-2013, L00038 regisztrációs számú, PaNaNet (Burgenlandi és nyugat-dunántúli természetvédelmi területek hálózata) című pályázat

A projekt célja a burgenlandi és nyugat-dunántúli védett területek (nemzeti parkok, natúrparkok, tájvédelmi körzetek) sokszínűségének, természeti értékeinek, turisztikai kínálatának közös megjelenítése, tudatosítása. E védett területek hálózatának kialakítása, az egyes térségek turisztikai kínálatának együttes továbbfejlesztése, a PR és marketing tevékenység összehangolásából eredő szinergiák hasznosítása.

A projekt résztvevői:

- vezető partner: Regionalmanagement Burgenland (RMB)
- projektpartnerek: Fertő-Hanság Nemzeti Park Igazgatóság, Nationalpark Neusiedler See-Seewinkel, Órségi Nemzeti Park Igazgatóság, Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság

A Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság működési területének Zala megyei részei érintettek a projektben. A Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság által vállalt projekttevékenységek közül kiemelkedik a Mura-menti vízitúra fogadóbázis és egy, a térség természeti értékeit népszerűsítő „PaNaNet promóciós anyag - projektinstalláció” létrehozása, valamint az akkreditált természetvédelmi túravezető képzések szervezése, megvalósítása.

A projekt időtartama: 2008.07.01 - 2014.06.30. BfNPI által már megvalósított tevékenységek.

2CE168P3 Central Europe Operational Programme „HABIT-CHANGE 2007-2013”

A projekt lezárult, záróellenőrzése megtörtént. A projekt keretén belül tervezett feladatokat ellátta az Igazgatóság, korszerű monitorozó eszközöket sikerült beszerezni, beüzemelni. A projekt fontos eleme a klímaméterek folyamatos mérése, monitorozó felmérésekhez háttér adatok szolgáltatása. Ezek több területen működnek: 2 db meteorológiai állomás (Nyírad, Szentbékáll) folyamatos internetes felügyelettel, 25 db mikroklímamérő műszer, PDA-val vezérelt PONSEL-elektrodok (pH, oldott oxigén, vezetőképesség, hőmérséklet) a neofiton hínárral fertőzött patakok monitorozására (Tapolca- és Kétöles-patak).

A projekt pozitív hozadéka az eszközökön túl szakmai kapcsolatok építése nemzetközileg is elismert kutatóintézetekkel (IOS, PIK, TUB, IOER, UniV), Bioszféra Rezervátumokkal (Duna-Delta, Elba, Vessertal stb.) A projekt honlapján számos eddig elért eredmény, információ megtalálható: www.habit-change.eu.

“Közösségi jelentőségű, illetve védett és fokozottan védett állatfajok felmérése és monitorozó módszertan kidolgozása Vas, Zala és Somogy megye Natura 2000 területein” című, SH/4/12 regisztrációs számú pályázat.

A projekt fő célja a közösségi jelentőségű és védett állatfajok természetvédelmi szempontú felmérése, mely nagyban elősegíti hazánkat, hogy teljesítse jelentési kötelezettségét az Európai Unió felé.

Ugyanakkor alapvető információt is szolgáltat a Natura 2000 területek állapotáról, ugyanis kijelölésükkor pl. a lepkék esetében nem történt adatgyűjtés, így értékes jelölőfajok sok terület kijelöléséből kimaradtak.

Mindezek mellett a projekt a fenntartható környezethasználat szempontjából is lényeges, hiszen adathiány miatt sok esetben veszélybe kerülhet egy-egy faj vagy élőhely.

A projektben 3 nemzeti park igazgatóság, egy felsőoktatási intézmény és 2 civil szervezet vesz részt konzorciumi formában. Ennek során történik Vas, Zala és Somogy megyében a nemzeti parki magterületek kivételével az összes Natura 2000 területen (61 KTT és 2 KMT terület), összességében 201.807 hektáron történik a denevérfajok (kiemelten az erdei denevérfajok), a lepkék-szitakötők, a hulló-kétlélűek és a xilofág rovarok állományának felmérése, illetve a korábban kidolgozott monitorozó módszerek továbbfejlesztése. A projekt végeredményeként kezelési javaslatokat fogalmazunk meg az adott Natura 2000 területre, valamint nemzeti park igazgatóságokként legalább egy területre fenntartási tervet készítünk.

A Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság végezteti az illetékességi területén található, a projekt által érintett Natura 2000 területeken (69 640 hektár) szereplő 6 fajcsoport állományának felmérését, valamint szakmai támogatást nyújt a monitorozó-módszertan kidolgozásához. A felmért adatokat 2015-ig a kutatók gyűjtik, rendszerezik és a TIR-be betölthető formátumban adják át.

Natura 2000 területek hatékonyabb irányításának/kezelésének megvalósítása

(Better management and implementation of NATURA 2000 sites)

Be-Nature elnevezésű Délkelet-Európai nemzetközi projekt témája a Natura 2000 területek hatékonyabb irányításának/kezelésének megvalósítása Európa 7 országában (Ausztria, Bulgária, Görögország, Románia, Magyarország, Olaszország, Szerbia).

A projekt célja javítani az élőhelyek, valamint a természet és a biológiai sokféleség védelmét Natura 2000 területeken. A projekt segít elérni a Fauna-Flóra-Élőhely Direktívában (92/43 EEC) megfogalmazott célokat a partnerek közötti tapasztalatok, legjobb megoldások megosztásának elősegítésével, a stratégiai tervezés, feladattervek összeállítás során.

Az Igazgatóság a Balatoni Integrációs Közhasznú Nonprofit Kft. megbízásából vett részt a projektben.

Konkrét feladatok közül részt vettünk a kis kárókatonafajmegőrzési terv (Joint Transnational Action Plan for the Pygmy Cormorant) valamint a meszes lápok kezelési tervének (7210 * Calcareous fens with Cladium mariscus and species of the Caricion davallianae) kidolgozásában.

Natura 2000 területen (saját vagyonkezelési területen) élőhelymegőrzés, fajmegőrzés céljából közvetlen beavatkozást valósítottunk meg.

Több alkalommal szakértőként vettünk részt nemzetközi szakmai fórumon (Romániában, Tulcsában 2013.05.21-25. között, valamint Olaszországban Brindisiben 2013. szeptember 04-08. között.)

<http://www.be-natur.it/index.html>

„A Keleti-Bakony közösségi jelentőségű élőhelyeinek és fajainak megóvása és helyreállítása” című, LIFE07 NAT /H/000321 számú projekt (Eastern Bakony)

A projekt fő célkitűzése a Várpalotai lőtér természeti értékeinek és biodiverzitásának megőrzése, a leromlott élőhelyek helyreállítása és egyes fajok populációjának megerősítése, valamint a katonai tevékenységek és a természetvédelmi célok optimális összehangolása. A Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság 2013. évben végrehajtott főbb feladatai:

A projekterületre vonatkozó fenntartási terv készítése

- A VM vélemény alapján a fenntartási terv javítása megtörtént. 2013. 03. 18-án felterjesztettük a VM számára a javított tervet.
- Április 4-én a várpalotai Kossuth laktanyában megbeszélés, majd azt követő helyszíni szemle történt a Natura 2000-es fenntartási tervvel kapcsolatban. Az észrevételezés alapján a terv javítása folyamatban volt.
- A VM 2013. 07. 30-án megküldte ismételt felülvizsgálatra a fenntartási tervet. További javítási munkára volt szükség.
- 2013. 10. 16-án megküldtük a VM-nek az újabb javított verziót
- 2013. 12. 04-én a VM megküldte az ismételten átnézett anyagot.

A legjobb gyakorlati tapasztalatok kicserélése gyakorlati együttműködéssel a tényleges megőrzési tevékenységekben résztvevőkkel

- Többszöri telefonos és írásbeli egyeztetést folytattunk a VERGA Zrt.-vel a kerítésépítésről, és a bunkerek denevérvédelmi berendezéseiről, stb.
- Október 14-15., Bugyi: Konferencia az inváziós növényfajok visszaszorítására – munkatársaink is részt vettek.

Vezetett túra a nagyközönség számára

- A Keleti-Bakony LIFE+ program részeként a Bakony-hegység negyedik legmagasabb pontjára vezettünk túrát 2013. október 19-én. A 102 résztvevő információt kapott az erdők, főként a bükkösök természetvédelmi jelentőségéről. A túra során megismerhettük a Magas-Bakonyra jellemző védett örökzöld babérboroszlánt, a kései laskagombát, megkóstolhattuk a bükkmakkot, bepillantást nyerhettünk a triász kori mészkő és dolomit kőzetek kialakulásába és fennmaradt formavilágába. A kirándulás csúcspontja a Papod-hegy 664 m magas tetején a két nappal korábban átadott kilátó csodálatos panorámája volt, melynek részeként rácsodálkozhattunk a Várpalotai Lő- és Gyakorlótér, azaz a LIFE+ projekterület végtelennek tűnő dolomitgyepjeire is.

Közreműködés a PR tevékenységben

- Folyamatos volt az egyeztetés az elmaradt és az új konferenciával kapcsolatban.
- 2 db cikk jelent meg az „Élet és Tudomány” folyóiratban kezdeményezésünkre.
- Október 6-10., Drezda (Németország): A Szász – Magyar Környezetvédelmi Együttműködés keretei között a VM és NKEK delegáció utazott Drezdába. A delegációban mi is részt vettünk. Az elhangzott magyar előadások között szó volt az inváziós növényfajok elleni védekezésről is, amiben a LIFE+ projektünk kiemelésre, 2 diával bemutatásra került mind a Szász Környezetvédelmi Minisztériumban, mind Drezda Város Környezetvédelmi Hatóságánál.
- December 3-én sajtótájékoztatót tartottunk. Ott előadás tartása.

A pályázatban vállalt akciók monitorozásának folytatása; Időtartam: 2010-től folyamatos. Az akcióban a BfNPI munkatársai, a MTTM (botanika) és a Vénic Alapítvány (denevérek) munkatársai vesznek részt.

8. Jogi és ügyiratforgalommal kapcsolatos tevékenység

A 2013. évben a nemzeti park igazgatóságok jogállását, alapfeladatait továbbra is a környezetvédelmi, természetvédelmi, vízügyi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló – többször módosított – 347/2006.(XII.23.) Korm. rendelet határozta meg.

8.1. Az Igazgatóság ügyiratforgalma: szakvéleményadás és adatközlés a hatóságok számára, jelentési feladatok a Minisztérium számára, ügyfelekkel történő levelezés, egyeztetés

2013.	Ügyiratok száma
Főszámon iktatott	5 869
<i>Alszámon iktatott</i>	12 827
Összesen:	18 696

Az ügyiratforgalom elsősorban az alszámos iktatásnál folyamatos emelkedést mutat.

Sorszám	Szakvéleményadás, adatközlés, bejelentés	db
1.	Szakvéleményadás/adatközlés/jogsegély KTVF-ek felé	55
2.	Belföldi jogsegély	29

Sorszám	Hatóságok felé tett bejelentések	db
1.	KTVF-ek felé:	20
	<ul style="list-style-type: none"> • Védett területen engedély nélküli legeltetés • Natura 2000 területen engedély nélküli iszap lerakás ügye (Balaton) • Natura 2000 területen gypfeltörés • Engedély nélküli gallyazással védett madár fészkeinek megsemmisítése (2) • Védett területen szennyvízkiömlés • Védett területen engedély nélküli fakivágás • Natura 2000 terület engedély nélküli kotrás (Balaton) • Natura 2000 területen engedély nélküli fakivágás (3) • Natura 2000 területen észlelt trágya és silódepó • Élővíz szennyezése (nem védett, nem Natura 2000) • Fokozottan védett területen engedély nélküli siklóernyőzés • Védett területen engedély nélküli kútúrás ügye • Fokozottan védett madártelep közelében (felhagyott bányagödörben) hulladéklerakás, off-road, stb. • Ex-lege láp területén energiaültetvény ügye • Hulladéklerakás (építési hulladék) • Natura 2000 területen engedély nélküli vadászati létesítmények (2) 	
2.	Rendőrhatalóság felé	8
	<ul style="list-style-type: none"> • Saját vagyonkezelésű területen történt bálalopás miatt feljelentés (2) • Saját vagyonkezelésű területen történt falopás miatt feljelentés (3) • Kis-Balaton Kutatóházba betörés miatt feljelentés • Igazgatóságunk által kihelyezett közúti táblalopás miatt feljelentés • Orrvadászat miatt feljelentés 	
3.	Kormányhivatal, mint szabálysértési hatóság felé	8
	<ul style="list-style-type: none"> • Védett területen engedély nélküli horgászat 	

	<ul style="list-style-type: none"> • Védett területen engedély nélküli növényi hulladék lerakása • Védett területen nagy mennyiségű autógumi lerakása • Védett területre gépjárművel történő engedély nélküli behajtás • Védett területen engedély nélküli fakivágás • Fokozottan védett területre engedély nélküli belépés (3) 	
4.	Egyéb hatóságok felé	7
	<ul style="list-style-type: none"> • Erdészeti Ig. felé: 3 esetben • Építéshatóság felé: 1 esetben • Vadászati hatóság felé: 2 esetben • NAV felé: 1 esetben 	

8.2. Szabálysértés

A szabálysértésekről, a szabálysértési eljárásról és a szabálysértési nyilvántartási rendszerről szóló 2012. évi II. törvény 2012. április 15-én lépett hatályba, rendelkezéseit a hatálybalépése után elkövetett szabálysértésekre kell alkalmazni. Ennek megfelelően a törvény hatálybalépése előtt elkövetett szabálysértéseket, illetve a folyamatban levő szabálysértési eljárásokat és azok végrehajtását a szabálysértésekről szóló 1999. évi LXIX. törvény alapján kellett lefolytatni, illetve végrehajtani.

Igazgatóságunk a 2012. április 15. előtt keletkezett szabálysértési ügyeket lezárta, 2013-ban hatáskör hiányában szabálysértési eljárást már nem folytatott le.

8.3. Természetvédelmi bírság

Igazgatóságunk a 2013. évben 21 esetben kezdeményezett természetvédelmi bírság kiszabására irányuló eljárást az illetékes természetvédelmi hatóságoknál. A rendelkezésünkre álló adatok alapján az ügyek többsége még folyamatban van, kirótt természetvédelmi bírságról összességében 875 000 Ft-ról van tudomásunk.

8.4. Büntető ügyek

Igazgatóságunk természetkárosítás alapos gyanúja esetén – az általános gyakorlat szerint – az ügyet az általunk felderített tényállással, valamint az azt alátámasztó dokumentumokkal együtt továbbítja az illetékes természetvédelmi hatóság felé. A hatóság hatósági jogkörénél fogva a tényállást részleteiben is fel tudja deríteni, ezért Igazgatóságunk kéri, illetőleg javasolja a Felügyelőségeknek, hogy amennyiben eljárásuk során a természetkárosítás alapos gyanúja megalapozást nyer, úgy a további szükséges intézkedéseket, büntető feljelentéseket tegye meg.

Természetkárosítás alapos gyanúja miatt 2013-ban Igazgatóságunk 5 esetben tett közvetlenül büntetőfeljelentést ismeretlen elkövető ellen.

Sorszám	Az ügy tárgya	db
1.	Fokozottan védett madár lelövése	2
2.	Védett madarak mérgezése (2 pld kékes rétihéja, 3 pld egerészölyv)	1
3.	Fokozottan védett madarak mérgezése (3 pld rétisas)	1
4.	Fokozottan védett madár fészkelésének és költésének megzavarása	1

A rendőrhatalóság 2 ügyben a nyomozást megszüntette tekintettel arra, hogy az elkövető felkutatására tett intézkedések nem vezettek eredményre. A további 3 ügyben a nyomozás még folyamatban van.

8.5. Polgári perek

	Ügyek száma	Nyert	Részleges pernyer-tesség	Vesztett	Folyamatban	Egyezséggel lezárt
Polgári perek	3	0	0	1	2	0
Polgári perek, melyben kötelező a perben állás	10	-	-	-	10	-
Polgári jogi igény bejelentése	0	0	0	0	0	0
Közigazgatási per	0	0	0	0	0	0
Munkaügyi perek	1	0	0	1	0	0
Büntető perek	0	0	0	0	0	0

- Tapolcai-tavasbarlang melletti ingatlan – amelyen a barlang szellőző kútja áll – tulajdonosa birtokháborítás megállapítása iránt indított pert Igazgatóságunk ellen. A per továbbra is I. fokon van folyamatban.

- Magánszemély által elbirtoklás iránt indított peres ügyben Igazgatóságunk az I.r. NFA alperes mellett mint IV.r. alperes vett részt. A per tárgya védett, tihanyi ingatlant érint – a per I. fokon az alperes Magyar Állam pernyertességével zárult, II. fokon pedig az alperes lett a pernyertes. Igazgatóságunk, mint IV. r. alperes felülvizsgálati kérelmet nyújtott be a Kúriához. A felülvizsgálati kérelmet a Kúria elutasította.

- Magánszemély tulajdonában álló, tihanyi ingatlant érintő vad által okozott kár kapcsán kártérítés iránti per indult Igazgatóságunk ellen, a per I. fokon folyamatban van.

- A 2013. évben 10 esetben vonták Igazgatóságunkat alperesként perbe, védett ingatlant érintő peres ügyekben. Ezen ügyek többsége több éve folyamatban van, és általában magánszemélyek peres ügyei (szolgalmi jog bejegyzése, tulajdonjogi viták, vagyonmegosztás, közös tulajdon megszüntetése, stb.), amely perekben Igazgatóságunkat általában tűrésre kérik kötelezni. Ezen ügyekben minden esetben írásban nyilatkozunk a kereseti kérelmekre, a per során a bíróság felhívásainak minden esetben eleget teszünk.

- 2012-ben kormányzati szolgálati jogviszony közös megegyezéssel történő megszüntetése ellen az érintett kormánytisztviselő közszolgálati panaszt nyújtott be a Döntőbizottsághoz. A döntőbizottság határozata ellen Igazgatóságunk a bírósághoz fordult. A Bíróság 2013-ban meghozott jogerős ítéletével kereseti kérelmünket elutasította.

8.6. Egyéb jogi ügyek

Szerződések, megállapodások szerkesztése, felülvizsgálata stb.

- 2013-ban – a Vsz. végrehajtásához kapcsolódó és a haszonbérleti szerződések nélkül – 317 szerződés elkészítése történt meg. Ezen szerződések nagy része a folyamatban lévő projektek során lefolytatott közbeszerzési eljárásokhoz kapcsolódik,
- együttműködési megállapodások kötése, felülvizsgálata
- üzemeltetési szerződések elkészítése bemutatóhelyekre

Üzemeltetési pályázatokkal kapcsolatos feladatok

Az Igazgatóság vagyonkezelésében álló látogatóközpontok és bemutatóhelyek üzemeltetése érdekében a vonatkozó jogszabályok figyelembe vételével előkészítésre kerültek a használatba adáshoz szükséges pályázati felhívások, és a megkötendő üzemeltetési szerződések. A pályázati eljárásban az osztály felelős munkatársa (osztályvezető) az Értékelő Bizottság munkájában tanácskozási joggal vett részt.

A vonatkozó jogszabályok alapján a 2013. évben a Pannon Csillagda, a Hegyestű Bemutatóhely és a Tapolcai-tavasbarlang WC üzemeltetése érdekében egy-egy nyilvános pályázat került előkészítésre és lebonyolításra. Továbbá előkészítésre került a Zirci Arborétum üzemeltetésére vonatkozó pályázat, amelynek elbírálására, illetőleg a szerződéskötésre a 2014. évben kerül sor. A feladat végrehajtása a teljes pályázati dokumentáció, és a kísérő írásos anyagok mintáinak, valamint a szerződés-tervezetek előkészítését is magában foglalta.

Szabályzatok és kapcsolódó feladatok

a) Szervezeti és Működési Szabályzat

A 2012.12.21-én jóváhagyott új Szervezeti és Működési Szabályzat alapján elvégeztük a kinevezések és munkaköri leírások felülvizsgálatát. A felülvizsgálat eredményeként 28 kormánytisztviselő kinevezésének módosítására került sor. A módosítások adott esetben érintették a kormánytisztviselő munka-, és feladatkörét, szervezeti egységét, a vele szembeni munkáltatói jogkörök gyakorlását, stb.

Ezzel párhuzamosan elkészült az érintett kormánytisztviselőknek a módosított kinevezéssel összhangban álló új munkaköri leírása is. Mindezek eredményeként a kormánytisztviselők kinevezése és munkaköri leírása összhangban áll az új SZMSZ szervezeti felépítésével és vonatkozó rendelkezéseivel.

b) Közzolgálati Szabályzat

2013. december 16-án hatályba lépett az Igazgatóság új Közzolgálati Szabályzata. A Szabályzat X. fejezetből áll, tartalma:

- Bevezető rendelkezések
- A kormányzati szolgálati jogviszony/munkajogviszony létesítése, módosítása és megszüntetése
- Összeférhetetlenség és vagyonnyilatkozat
- A kormánytisztviselő minősítése, teljesítményértékelése
- A munkarend és a munkavégzés szabályai
- A díjazás szabályai
- A juttatásokra vonatkozó szabályok
- Cafetéria Szabályzat
- A kormányzati tisztviselők képzése, támogatások
- Az elismerésekre vonatkozó szabályok
- Közzolgálati Adatvédelmi Szabályzat

A Szabályzat továbbá 38 mellékletet (kötelezően alkalmazandó iratminták) tartalmaz.

Egyéb jogi ügyek

- 2013. februárban 14 db adatkezelési törzskönyvet készítettünk, és terjesztettünk fel a VM-be.
- Iskolai közösségi munka megszervezése - az iskolai közösségi munka végrehajtásához a vonatkozó jogszabályok, és útmutató alapján az iskolákkal megkötendő együttműködési megállapodás-tervezetet előkészítettük, több oktatási intézménnyel a szerződés megkötésre került.
- Fontosabb Közérdekű megkeresések és adatszolgáltatások
 - a) 2013 augusztusában Erdélyi Katalintól közérdekű adatszolgáltatás iránti kérelem érkezett be Igazgatóságunkhoz, melyben a 2010.06.01-től 2013.07.31-ig terjedő időszakban megkötendő valamennyi szerződés listáját kérték. A listát oly módon kérték összeállítani, hogy abban szerepeljen a szerződő fél neve, a szerződések típusa, tárgya, összege, a szerződéskötések ideje. Igazgatóságunk az adatkérés kapcsán a VM-el egyeztetést folytatott, majd az adatigénylést határidőben teljesítette.
 - b) Szabó Rebeka országgyűlési képviselő 2 db közérdekű adatszolgáltatás iránti kérelmet nyújtott be Igazgatóságunkhoz, a Hahót környéki lápokkal és a haszonbérleti pályázatokkal kapcsolatban. A megkeresést, valamint az arra adandó válaszukat Államtitkárságunknak határidőben megküldtük.
- Jogszabályfigyelés-és követés. Az új és módosuló jogszabályok jegyzékének összeállítása és havonta továbbítása a kormánytisztviselők részére.

9. Természetvédelmi őrszolgálat

9.1. Alapadatok

9.1.1. Személyi feltételek

	Felsőfokú végzettségű	Középfokú végzettségű	Összesen
Létszám	16	6	22
	Átlagosan	Minimum	Maximum
Az egy főre eső illetékességi terület (ha)	50 692	0	150 000
Az egy főre eső védett természeti terület (ha)	3 989	0	9 500

A Természetvédelmi őrszolgálat létszáma 22 főre csökkent. Egy fő továbbra is GYED-en van. A központban dolgozó természetvédelmi őrszolgálat-vezető mellett a 20 fő területen dolgozó természetvédelmi őr látja el feladatát. A tájegységi – őrkerületi felosztás az alábbiak szerint változott a 2012. évihez képest:

A tájegységek az alábbiak:

- Tihany Tájegység (4 őrkerület)
- Badacsony - Káli-medence Tájegység (2 őrkerület)
- Kis-Balaton Tájegység (3 őrkerület)
- Magas-Bakony Tájegység (2 őrkerület)
- Nyugat-Zala Tájegység (2 őrkerület)
- Észak-Somogy Tájegység (2 őrkerület)
- Keszthelyi-hegység Tájegység (2 őrkerület)

Kettő ízben tartottunk igazgatósági Természetvédelmi őrszolgálati értekezletet, valamint egyszer éves lögyakorlati képzést.

9.1.2. Technikai felszereltség

A 2013. évben a szükséges eszközök egy része megfelelő számban és minőségben rendelkezésre álltak, a jövőben fejlesztések szükségesek, valamint a folyamatos minőségi cserékre is kellenek.

2013. év végi természetvédelmi őr egyenruha megrendelés biztosítja a munkavégzéshez szükséges egyenruházati viselet elemeket, a kulturált megjelenést.

Valamennyi természetvédelmi őr rendelkezik mobiltelefonnal, a készülékek finoman fogalmazva korszerűtlenek, egy részük nem üzembiztos. A 22 természetvédelmi őrből 16 főnek van szolgálati önvédelmi maroklőfegyvere, melyeket a '90-es évek második felében újként vásároltunk. Több darab revolver az évi egyszeri lögyakorlat mellett is selejtezésre szorul. Mindenkinek van önvédelmi gáz spray-je. A szolgálati fegyverek állapotát, tárolását folyamatosan ellenőriztük. Gépjármű parkunk előregedett, minőségi cserékre és két darabos bővítésre van szükségünk a hatékonyabb munkavégzés érdekében. Két fő munkáját segíti motorkerékpár. A mindenki számára megállapított kilométerkeret nagysága a folyamatosan növekedő feladat mennyiség és emelkedő üzemanyag árak mellett sajnos nem elégséges. A számítástechnikai lemaradottságot – korszerűtlen, nem üzembiztos gépek, „barkácsolt” programok – többen saját, önerős otthoni rendszer kiépítésével, fejlesztésével és használatával ellensúlyozzák.

9.1.3. Polgári természetőrök

A nyilvántartott polgári természetőrök helyzete, hozzáállása egyénenként és területenként is eltérő aktivitást mutatnak. Többségük lelkes és jó szándékú, de évente csak egy-egy alkalommal tudjuk bevonni közös feladat ellátásba.

9.2. Feladatellátás

9.2.1. Hatósági feladatellátás

A teljesség igénye nélkül a Természetvédelmi Őrszolgálat tagjai az alábbi hatósági feladatokat látták el a 2013. évben is:

- Fakivágások, fakitermelések ellenőrzése főként a téli időszakban, különös tekintettel a védett-, fokozottan védett természeti területekre, valamint a saját vagyonkezelésű erdőkre.
- Nádvagások, nádaratások ellenőrzése, különös tekintettel a Balaton és a Kis-Balaton nádasaira.
- Tűzgyújtási tilalom betartásának ellenőrzése elsősorban a kora tavaszi és a késő nyári időszakokban.
- Védett-, fokozottan védett madárfajok fészkeinek őrzése a tél végi, kora tavaszi időszakban.
- Védett-, fokozottan védett növényfajok (hóvirág, tőzike, téltemető, stb.) élőhelyeinek őrzése a kora tavaszi időszaktól. Piacok ellenőrzése.
- Növénygyűjtések (borostyán, medvehagyma, bodza, csipkebogyó, stb.) ellenőrzése.
- Siklóernyős tevékenység ellenőrzése, különös tekintettel a Csobánc és a Somló hegytetőkre.
- Engedély nélküli technikai jellegű sporttevékenység (crossmotorozás, quadozás, stb.) ellenőrzése, visszaszorítása.
- Védett területeket érintő sport-, és egyéb rendezvények ellenőrzése.
- Nyári táborozók, sátrazók ellenőrzése.
- Horgászati tevékenység ellenőrzése a Balatonon és a Kis-Balatonon, rendszeres közös járőrszolgálat rendőrökkel, vízirendőrökkel.
- Vízivad vadászatok ellenőrzése, különös tekintettel az Irmapusztai-tavakra és a Miklósfai halastavakra.
- Engedéllyel tartott védett-, illetve fokozottan védett fajok (elsősorban ragadozó madarak) tartási körülményeinek ellenőrzése.
- Vándorcirkuszok, állatshow-k ellenőrzése.
- Építési tevékenység folyamatos nyomon követése védett természeti területeken.
- Illegális hulladéklerakás megelőzése, felderítése.

Ugyanakkor meg kell jegyeznünk, hogy felsorolt tevékenységek végrehajtása többségében nem rendszeres, a jövőben a hatósági feladatellátás megerősítésre szorul.

A 2013. év kiemelt feladata volt a megváltozott jogszabályi feltételek által kiszabott feladatok teljesítése, melyeket maradéktalanul végrehajtottak a Természetvédelmi Őrszolgálat tagjai. E szerint megtörtént az új szolgálati igazolványok és jelvények elkészíttetése és átvétele, valamint az online vizsgát, és gyakorlati képzést követően eredményes vizsgát tettek a kollégák.

9.2.2. Együtműködések más hatóságokkal

Társhatóságaink többségével rendszeres, de legalább alkalmoszerű a kapcsolattartásunk, együttműködünk az illetékes katasztrófavédelmi, vám- és pénzügyőr, valamint határőr szervekkel, a felügyelőségekkel, és a vadászati hatóságokkal.

A rendőrséggel, vízirendőrséggel a területek döntő hányadán jó munkakapcsolat alakult ki, mindkét oldalról rendszeresen keresik egymást a kollégák. Havi munkájuk részét képezi a közös járőrszolgálat.

Kettő ízben tartottunk Igazgatósági Természetvédelmi Őrszolgálati értekezletet, valamint egyszer éves lögyakorlati képzést.

9.2.3. Nem hatósági feladatok ellátása

A hatósági feladat ellátásán túl az örök munkavégzését a folyamatos sokszínűség jellemzi:

- Folyamatos részvétel a szinkronokban, monitorozásokban
- Kezelési tervek készítésében

- Pályázatiírásban és annak bonyolításában
- Ismeretterjesztés, oktatás terén: csoportkísérések, diavetítések, előadások vagy éppen csónaktúrák
- Rendezvényeink lebonyolításában
- Kiemelten a vagyongazdálkodás terén:
 - Állatállomány kezelése
 - Gyepgazdálkodás irányítása, felügyelete
 - Erdők kezelése
 - Vadgazdálkodás
 - Közmunkaprogram bonyolítása csaknem egészében
 - Gyepgazdálkodás irányítása, felügyelete
 - Erdők kezelése
 - Vadgazdálkodás
 - Közmunkaprogram bonyolítása csaknem egészében

10. Költségvetés, vagyon

10.1. Kiadások

		Teljesítés	Teljesítés	Változás
		2012 (e Ft)	2013 (e Ft)	(%)
Működési kiadások	Személyi juttatások	283 004	318 905	112,69%
	Munkaadókat terhelő járulékok	69 976	79 563	113,70%
	Dologi kiadások	393 102	387 611	98,60%
	Egyéb folyó kiadások	27 866	33 830	121,40%
	Egyéb működési célú kiadás	4 500	0	0,00%
	Működési kiadások összesen	778 448	819 909	105,33%
Felhalmozási kiadások	Intézményi beruházás	351 114	298 518	85,02%
	Felújítás	4 398	551	12,53%
	Támogatás értékű felhalmozási kiadás	0	97	100,00%
	Egyéb központi beruházás	0	0	-
	Felhalmozási kiadások összesen	355 512	299 166	84,15%
Kölcsönök nyújtása		0	0	-
Függő, átfutó és kiegyenlítő kiadások		3 313	46 154	1393,12%
Kiadások összesen		1 137 273	1 165 229	102,46%

Igazgatóságunk kiadásai 2012-höz képest 27.956 ezer Ft-tal növekedett. Ennek elsődleges oka a közfoglalkoztatási programhoz kapcsolódó kiadások jelentős emelkedése.

10.2. Bevételek

		2012.12.31.	2013.12.31.	
		Teljesítés (eFt)	Teljesítés (eFt)	Változás (%)
Működési bevételek	Intézményi működési bevétel	506 666	456958	90,19%
Átvett pénzeszközök	Működési célú pénzeszköz átvétel ÁHT-n kívül	1 500	500	33,33%
	Működési célú támogatás értékű bevétel	172 373	249907	144,98%
	<i>Működési célú pénzeszköz átvétel, bevétel összesen:</i>	173 873	250 407	144,02%
	Felhalmozási célú pénzeszköz átvétel ÁHT-n kívül	0	0	-
	Felhalmozási célú támogatásértékű bevétel	204 436	163904	80,17%
	<i>Felhalmozási célú pénzeszköz átvétel, bevétel összesen:</i>	204 436	163 904	80,17%
	Átvett pénzeszközök összesen:	378 309	414 311	109,52%
Tárgyi eszköz, imm.javak értékesítése		5 126	3130	61,06%

Előző évi előirányzat maradvány átvétel	5 125	0	0,00%
Kölcsönök visszatérülése	0	0	-
Költségvetési támogatás	276 586	207492	75,02%
Függő, átfutó és kiegyenlítő bevételek	47 737	31692	66,39%
Törvény szerinti bevételek összesen:	1 219 549	1 113 583	91,31%

Az Igazgatóság feladatainak ellátásához a költségvetési támogatás, a támogatás értékű bevételek, az átvett pénzeszközök és az intézményi saját bevételek biztosítanak forrást. A napi működéshez szükséges kiadások mértéke a szükséges takarékosági intézkedések ellenére évről-évre növekvő mértéket mutat. Ennek okai:

- inflációs hatások;
- a döntően saját bevételből megvalósított folyamatosan növekvő működési ráfordítások (elsősorban eszközök vételére);
- az eszközpark pótlását szolgáló hivatott beruházások elmaradása miatt a karbantartási, javítási kiadások folyamatos emelkedése.

2013. évben egy alkalommal került sor zárolásra a költségvetési támogatásból, összesen 20.000 ezer Ft értékben. A 2013. év az Igazgatóság gazdálkodása szempontjából a zárolást követő elvonás ellenére kiegyensúlyozottnak bizonyult. A pályázatok finanszírozását folyamatosan teljesítette az Igazgatóság és további pályázati forrás elnyerésére is nyújtott be pályázatot a Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság.

Az Igazgatóság 2013. évi költségvetéséről elmondható, hogy eredeti (év eleji) főösszege 563.297 ezer Ft volt, amely az év végére, elsősorban a pályázati fejlesztések, valamint az intézményi működési többletbevétel miatt nőtt 1.113.583 ezer Ft-ra.

10.3. Vagyon

10.3.1. Befektetett eszközök

2013-ben az Igazgatóság befektetett eszközállománya a pályázatoknak köszönhetően növekedett, intézményünk nettó 3.613.717 ezer Ft értékű állami vagyont kezelt, 2012-ben az Igazgatóság befektetett vagyona 3.456.776 ezer Ft volt. A növekedés értéke 156.941 ezer Ft, mely 4%-os emelkedést jelent.

A táblázat a befektetett eszközök 2013. 12. 31-i állományát tartalmazza eszközcsoportonkénti bontásban.

Befektetett eszközök alakulása (ezer forintban)

Megnevezés		Bruttó érték	Értéksökkenés	Nettó érték	Nettó érték 2012.12.31	Változás %- ban
		2013.12.31	2013.12.31	2013.12.31		
Immateriális javak	Vagyoni értékű jogok	26 146	14 392	11 754	8 761	134,16%
	Szellemi termékek	246	95	151	89	169,66%
	Egyéb immateriális javak	0	0	0	0	-
Immateriális javak összesen		26 392	14 486	11 905	8 850	134,52%
Ingatlanok és kapcsolódó vagyoni értékű jogok	földterület	1 587 463	0	1 587 463	1 476 423	107,52%
	telek	97 697	0	97 697	97 697	100,00%
	épület	1 318 034	191 871	1 126 163	1 149 502	97,97%
	építmény	273 180	55 431	217 749	196 365	110,89%
	erdő	750	0	750	750	100,00%
	halastó	50 000	14 248	35 752	36 496	97,96%
Ingatlanok és kapcsolódó vagyoni értékű jogok összesen		3 327 124	261 550	3 065 574	2 957 233	103,66%
Gépek, berendezések, felszerelések	üzemviteli és számítástechnikai eszközök	73 151	69 310	3 841	8 142	47,18%
	egyéb gép, berendezés	519 999	302 046	217 953	239 596	90,97%
	képzőművészeti alkotások	3 190	0	3 190	3 190	100,00%
	egyéb eszköz	6 759	0	6 759	6 759	100,00%
Gépek, berendezések, felszerelések összesen		603 099	371 356	231 743	257 687	89,93%
Járművek		238 930	184 602	54 328	43 766	124,13%
Tenyészállatok		48 399	17 485	30 914	34 035	90,83%
Ingatlanok, gépek beruházása, felújítása		216 152	0	216 152	151 340	142,83%
Tárgyi eszközök összesen:		4 433 704	834 993	3 598 711	3 444 061	104,49%
Tartósan adott kölcsönök		3 865	765	3 100	3 865	80,21%
Befektetett pénzügyi eszközök összesen:		3 865	765	3 100	3 865	80,21%
Üzemeltetésre, kezelésre átadott, koncesszióba, vagyonkezelésbe adott ill. vagyonkezelésbe vett eszközök		0	0	0	0	-
BEFEKTETETT ESZKÖZÖK ÖSSZESEN		4 463 391	850 244	3 613 716	3 456 776	104,54%

Immaterális javaink növekedését a bemutatóhelyek népszerűsítését szolgáló filmekre fordított kiadások, valamint a BfNPI új védjegyének megújításához kapcsolódó kiadások okozták.

Az ingatlanok értéke a „vszt-s” földvásárlások miatt emelkedett 7,52%-kal.

Az építmények könyv szerinti értéke több mint 10%-kal növekedett, melyet a PaNaNet pályázat keretében megvalósított vízi kikötőhely és létesítményei (8,4 mFt) beruházás eredményezett.

Járműállományunk összetétele 2013. évben változott. A 2012. év végén tervezett 2 db rossz műszaki állapotú és emelkedő javítási költségekkel bíró tehergépjármű értékesítése történt (HCP-478 és a HDM-697 forgalmi rendszámú tehergépjárművek). 1 db traktor (MHZ-482) és 2 db csónak térítés nélküli átvételével nőtt a járművek állományának értéke.

Közfoglalkoztatási pályázatunk végrehajtása érdekében vásároltunk kézi természetvédelmi kezelés megvalósítására kisgépeket, elsősorban fűkaszákat. Eszközbeszerzéseinkről összességében elmondható, hogy a szakmai (természetmegőrzési, ökoturisztikai, oktatási, vagyongazdálkodási) feladatellátásokhoz kapcsolódtak.

Sajnos 2013-ban is folytatódott a beszerzési moratórium, így az informatikai eszközeink fokozottan használnak el, melyek pótlására ebben a gazdálkodási évben sem volt lehetőség.

A beruházási kiadások pályázatokhoz kapcsolódtak, így

- a KEOP -3.1.2/2F/09-2010-0026 számú projekt keretében út alatti békaátjárók építése valósult meg 59 963 ezer Ft értékben,
- a KEOP 3.2.0/11-2012-0009, illetve a KEOP 3.2.0/11-2012-0010 pályázatokból finanszírozott majorfelújítási beruházásokra 3259 ezer Ft-ot költöttünk,
- a Tavasbarlang beruházási kiadása 3500 ezer Ft volt.

10.3.2. Forgó eszközök

Forgóeszközök eszközcsoportonkénti bontása

Megnevezés	2012.12.31 (ezer forint)	2013.12.31 (ezer forint)	Változás (%)
Élelmiszerek	0	0	-
Növendék, hízó és egyéb állatok	8 349	7 661	92%
Késztermékek	8 257	24 377	295%
Áruk	23 142	22 273	96%
Készletek összesen:	39 748	54 311	137%
Követelések áruszállításból és szolgáltatásból (vevők)	23 552	14 937	63%
Rövid lejáratú kölcsönök	846	790	93%
Egyéb követelések	2 583	1 556	60%
Követelések összesen:	26 981	17 283	64%
Értékpapírok összesen:	0	0	-
Pénztárak és betétkönyvek	0	0	-
Elszámolási számlák	188 667	89 052	47%
Idegen pénzeszközök	66 286	83 807	126%
Pénzeszközök összesen:	254 953	172 859	68%
Egyéb aktív pénzügyi elszámolások összesen:	3 313	46 311	1398%
FORGÓESZKÖZÖK ÖSSZESEN	324 995	244 453	75%

A táblázat a forgóeszközök 2012. és 2013. év végi adatokat tartalmazza eszközcsoportonkénti bontásban.

A készletek állományváltozása jelentős az előző évhez képest, melyet a késztermékek állományi értékénél bekövetkezett – közel háromszoros – növekedés okozott. A késztermékek között kerülnek elszámolásra a tűzifa, a szalámi és a bála készletek. Ez utóbbi okozta a kiugró emelkedést, mely kedvező Igazgatóságunk részére, hiszen így az állatok takarmányozását jelentős tartalékkészlettel tudjuk megvalósítani.

A követelésállomány jelentősen – 36%-kal - csökkent, mely részben a vevői kintlévőségek, részben az egyéb követelések állományának csökkenése miatt következett be. A bemutatóhelyekkel kapcsolatos úton lévő

elszámolások jelentősen visszaestek. A Tapolcai Tavasbarlang beruházása miatt már nem volt nyitva tartás az év utolsó negyedében.

A Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság a pályázatokhoz kapcsolódó pénzeszközöket tartja nyilván az idegen pénzeszközök között. A 26%-os növekedést a pályázati pénzeszközök állományának emelkedése okozta.

Az egyéb aktív pénzügyi elszámolások állományában a pályázati utófinanszírozásokhoz kapcsolódó pénzeszközök értéke 45.778 ezer Ft, míg az utólagos elszámolásra és a dolgozóknak adott előlegek csupán 534 ezer Ft-ot tesznek ki.

10.4. Épületek

Az épület típusa	Száma (db)	Növekedés a tárgyévben (db)
Iroda	8	0
Szolgálati lakás	4	0
Állattartó épület	4	0
Egyéb állattartó építmény	2	0
Tanya	0	0
Panzió és konferenciaépület	1	0
Bemutatóhely	15	0

Épületek: A 2013. évben az épületek állománya, összetétele nem változott az előző évhez képest.

Építmények: 2013. júliusában a PANaNet pályázat keretében átadásra került Muraszemenyén a vízitúra kikötőhely és kapcsolódó létesítményei. A beruházás eredményeként turistapihenőt, csónakkikötőt és kapcsolódó létesítményeket tárgyévben közel 8,4m Ft értékben aktiváltuk.

10.5. Eszközök

Az eszköz megnevezése		Száma (db)	Növekedés a tárgyévben (db)
Gépek, berendezések	Videokamera	4	1
	Fényképezőgép	41	1
	Lőfegyver	23	0
	Spektív	26	2
	Kézitávcső	129	4
	Számítógép	89	0
	Mobiltelefon	52	-27
Járművek	Traktor, utánfutó, pótkocsi	30	1
	Tehergépjármű	12	-2
	Személygépjármű	16	0
	Motorkerékpár	4	0
	Kerékpár	67	0
	Vízijármű	38	5
Tenyészállatok	470	-53	

Az év során néhány eszköz selejtezésre került, így pl. mobiltelefonok. A selejtezés oka az eszközök elhasználódása volt.

A tenyészállatok állományának jelentős csökkenése a juhok előregedő állományának köszönhető.

11. Bemutató, oktatás, társadalmi kapcsolatok

11.1. Ökoturisztikai és környezeti nevelési infrastruktúra

11.1.1. Látogató-, és oktatóközpontok, szállásbelyek

No.	Látogató- és fogadóközpont
1.	Levendula Ház Látogatóközpont
2.	Bivalyrezervátum, Kápolnapusztá
3.	Pannon Csillagda Látogatóközpont

Szálláshely	Cím	Férőhely	Állapot rövid leírása	Vendég-éjszaka
Tihanyi Levendula Erdei Iskola	Tihany, Sajkod	35	Kulcsos-ház, melegítő konyha	2 500
Vönöczky Schenk Jakab Kutatóház	Fenekpusztá	12	Csak kutatók és minisztériumi, nemzeti parki dolgozók részére	268
Erdősmereti Oktatóbázis	Bakonybél Szent Gellért tér 9.	35	Kulcsos-ház, melegítő konyha	2 259
Park Villa	Csopak	31	Konferencia és szállás	1 811

Szálláshelyek összesen	
Szállóvendégek száma (fő)	3 048
Vendégéjszakák száma (fő)	6 838

11.1.2. Tanösvények

Név	Helye	Hossza (km)	Tanösvény jellege	Fenntartó, kezelő	Kiadvány (-/+)
Lóczy gejzír-ösvény	Tihanyi-félsziget	18	geológiai; táblás, önmagába nem visszatérő	BfNPI	Letölthető feladatlap
Boroszlán tanösvény	Bakonybél, Odvaskő	2 és 7	komplex; táblás, önmagába visszatérő	BfNPI	+ (A/5 24 oldal, magyar); letölthető feladatlap
Geológiai-botanikai tanösvény	Badacsony-hegy	4	komplex; táblás, önmagába visszatérő	BfNPI	+ (A/5 32 oldal, magyar, német); letölthető feladatlap
Kócsag tanösvény	Diás-sziget, Kis-Balaton	1,5 km	komplex; táblás,	BfNPI	-
Bazaltorgonák tanösvény	Szent György-hegy, Raposka	4	táblás; önmagába visszatérő	BfNPI	letölthető feladatlap
Búbos vöcsök tanösvény	Kányavári-sziget, Balatonmagyaród	3	zoológiai; táblás, önmagába visszatérő	BfNPI	letölthető feladatlap
Kitaibel tanösvény	Somló-hegy	3	komplex; táblás, önmagába visszatérő	BfNPI	+ (A/5 24 oldal, letölthető feladatlap magyar)
Pele körút	Csopak	600 m	Komplex; táblás; önmagába visszatérő	BfNPI	letölthető feladatlap

11.1.3. Egyéb bemutatóhelyek

No	Egyéb bemutatóhelyek
1	Erdők Háza, Bakonybél
2	Arborétum, Zirc
3	Lóczy-barlang, Balatonfüred
4	Hegyes-tű Geológiai Bemutatóhely, Monoszló
5	Major, Salföld
6	Tapolcai-tavasbarlang
7	Kotsy-vízimalom, Zalaszentő
8	Csodabogyós-barlang, Balatonederics
9	Fekete I. Emlékszoba, Matula-kunyhó, Diás-sziget
10	Tájház, Vörs
11	Szentgáli-kőlik barlang
12	Várpalota, Homokbánya

11.1.4. Társadalmi kapcsolatok

Sajtóval történt együttműködések:

- Veszprém Tv
- Balatoni Futár
- TermészetBÚVÁR
- Természetjáró Turista Magazin
- Pannon Lapok (Veszprém megyei Napló)
- Balatoni Nyár MTV1 műsorában
- Lánchíd Rádió

		Megjelenés/részvétel száma a 2013. évben	
		Írott	Elektronikus
Kiállítás, vásár		21	
Média	<i>helyi</i>	75	150
	<i>regionális</i>	63	80
	<i>országos</i>	45	32
Egyéb			
Honlap címe	www.bfnp.hu		

11.2. Ökoturisztikai és környezeti nevelési programok, szolgáltatások

11.2.1. Új ökoturisztikai és környezeti nevelési programok, szolgáltatások

BfNPI esemény	Helyszín	Résztevők száma
Madarak és Fák Napja	Csopak, kert, Szécsi sziget	88 fő
Természeti értékeink előadásorozat	Balaton-felvidéki intézmények, erdei iskolák, táborkok, óvodák, nyugdíjas klubok, regionális és országos rendezvények, stb.	2 130 fő
Gyermekfoglalkozások a Bivalyrezervátumban	Kápolnapuszta	350 fő
Levendula Hetek, Levendula fesztivál	Tihanyi-félsziget	12 000 fő
Vidékjáró gyógynövényhét	Tihanyi-félsziget	125 fő

Levendula lepárlás	Tihanyi-félsziget	550 fő
Tájházak Napja	Vörs	28 fő
Kezet rá!	Tihany, Levendula Ház	55 fő
Szemléletformáló játékok a balatoni strandokon kempingekben	Révfülöp, Balatonalmádi, Balatonfüred, Balatonakali, Badacsonytomaj, Gyenesdiás, Tihany, Balatonszemes, Csopak, Keszthely, Siófok	2000 fő
Teknős névadó	Tihany, Levendula Ház	889 fő
Európai Madármegfigyelő Napok (tavaszi, őszi)	Várpalota, Siófok	130 fő
Húsvéti és Karácsonyi játszóház	Kápolnapuszta, Tihany	245 fő
Terelőkutya-bajnokság	Salföld Major	320 fő
TESZEDD	Tihanyi-félsziget	26 fő
Magaslataink – Eröss Zsolt fotókiállítása	Tihany, Levendula Ház	1500 fő
Növények Napja	Zirci Arborétum, Tihany	55 fő
Turizmus Világnapja	Balatonfüred, Tihany	123 fő
Részvétel megyei programokban (Veszprém Megyei Rendőrkapitányság Bűnmegelőzési Osztálya által szervezett „Egy nap a biztonságért, egy nap az iskolában”)	Veszprém megye	1 350 fő
Vízvizsgálat, előadás, tanösvény bemutatás Óvodáknak/Zöld Óvodáknak	Csopak, Igazgatóság	125 fő
PaNaNet (AT-HU ETE 2007-2013 L00038) projekt keretében: határon átnyúló workshop a természetvédelmi területeknél foglalkoztatottak részére	Kis-Balaton, Zalaegerszeg, Lenti, Keszthely, Hévíz	95 fő
Bakony-Balaton Geopark vetélkedőjáték	Döntő: Zánka, Pécselyi-medence	67 csapat (134 diák + 67 nevelő) döntő: 10 csapat
Geotáborok	Révfülöp	90 fő
Előadás a Bakony–Balaton Geoparkról és geoséta megtartása a European Geography Association for Students and Young Geographers szemináriumának	Révfülöp, Hegyestű	előadás: 60 fő geoséta: 30 fő
Nem BfNPI által szervezett rendezvényen nyújtott program, megjelenés	Helyszín	Résztevők száma
FeHoVa, Hungexpo - Budapest	Budapest	400 fő
Utazás Kiállítás, Hungexpo - Budapest	Budapest	400 fő
Levendula Ház nyílt nap turisztikai szolgáltatóknak	Tihany	60 fő
Kodolányi János Főiskola, Turisztikai kar, termékfejlesztés - kihelyezett előadás	Bakonybél	80 fő
Gellért Szálló, Nekünk a Balaton a Riviéra rendezvény	Budapest	500 fő
Veszprém Expo	Veszprém	200 fő
Jókai bablevesfőző verseny, Balatonfüred	Balatonfüred	100 fő
Birdexperience Illmitz	Illmitz	2000 fő
Országos Tourinform Találkozó - Levendula Ház	Tihany	130 fő
Felfedező napja, Millenáris - Budapest	Budapest	150 fő
Gyereksziget - Budapest	Budapest	150 fő
MUISZ-MABEUSZ Study tour (Levendula Ház, Pannon Csillagda)	Tihany, Bakonybél	60 fő
Művészetek Völgye (túrák, előadások, kitelepülés)	Kapolcs	2800 fő
Balatonföldvári Halászati Nap	Balatonföldvár	100 fő
Efott 2013 Zánka kitelepülés, túra	Zánka	300 fő
OMÉK - 3 helyszínen	Budapest	800 fő
Reformkori vásár Balatonfüred	Balatonfüred	100 fő
Stuttgarti Magyar Kulturális Intézetben bemutatkozás	Stuttgart	90 fő
Ökovásár, Veszprém	Veszprém	150 fő
Horgászverseny Várpalota	Várpalota	200 fő
Balatoni Halfesztivál 2013 Siófok	Siófok	2000 fő
Garda Fesztivál	Tihany	50 fő
Márton napi rendezvény, Mezőgazdasági Múzeum, Budapest	Budapest	250 fő
Összesen		33 635 fő

- Programjainkkal sikerült a társadalom széles rétegéhez eljutni az óvodásoktól kezdődően a nyugdíjas klubokig.
- A Tihanyi Levendula Erdei Iskola a Minősített Erdei Iskola címet újabb 5 évre elnyerte: 2013 – 2017
- Iskolai közösségi szolgálatra éves programot és szerződést állítottunk össze és az Igazgatóságot megkereső középiskolákkal szerződést kötöttünk.
- A BfNPI Bakony–Balaton Geopark programja keretében olyan geopedagógiai programcsomagokat dolgoztunk ki, amelyek igen népszerűnek bizonyultak. A 2013. évben Várpalotán, Balatonfüreden és Úrkúton megrendezett geonapjainkon az óvodástól a középiskolás korosztályig csaknem ezer gyermek ismerkedhetett meg élettelen természeti értékeinkkel, a geoparkok céljaival – mindezt természetesen interaktív módon, az adott korosztály részére optimalizált tartalommal és formában. Ugyancsak újdonság az ún. geotábor: ezek keretében kimondottan a nyári gyermektáborok lakói részére kínálunk tartalmas bel- és kültéri foglalkozásokat, geotúrákat. A nagy számú meghirdetett geotúra és a megrendelhető geotúrák a BfNPI ökoturisztikai kínálatát egészítik ki.

11.2.2. Szakvezetési túrák

A BfNPI ökoturisztikai szolgáltatásainak regisztrált igénybevevői (2013)				
	<i>Fizetéses látogatók (fő)</i>	<i>Nem fizetéses látogató (fő)</i>	<i>Összesen (fő)</i>	<i>Megjegyzés</i>
Szakvezetési túra, nyílt túra, geotúra	13 080	1 890	14 970	
Nyílt nap, jeles nap, saját szervezésű rendezvény	2 950	5230	8180	
Erdei iskolai program Bakonybél, Tihany	1 280	0	1 280	
Természetvédelmi táborok	28	0	28	
Egyéb:				
Bartangi kalandtúra	2 844	0	2 844	
Fotózás leskunyhóból a Kis-Balatonon	4	0	4	
Kenu-, és csónaktúra a Murán	9	54	63	
Regisztrált igénybevevők összesen:	20 195	7 174	27 369	

11.2.3. Erdei iskolák

Név	Cím	Férőhely	Állapot rövid leírása	Vendég-éjszaka
Tihanyi Levendula Erdei Iskola	Tihany, Sajkod	35	Kulcsos-ház, melegítő konyha	2 500
Erdőismereti Oktatóbázis	Bakonybél Szent Gellért tér 9.	35	Kulcsos-ház, melegítő konyha	2 259

11.2.4. Egyéb ökoturisztikai és környezeti nevelési programok, szolgáltatások

Szakvezetés: Nemzeti Parkunk nyitott a látogatók számára, egy terület kivételével: a Kis-Balaton fokozottan védett terület, ahova csak külön engedéllyel és az Igazgatóság által biztosított szakvezetővel lehet belépni. A park további területeinek alaposabb, igényesebb megismeréséhez kérésre szakvezetést biztosítunk.

- Szakmai előadások (Balatoni Hajózási Zrt., egyetemisták, főiskolások, szakmai fórumok, óvodák, iskolák, stb.).
- Rendezvények, kitelepülések.
- Csónaktúra a Kis-Balatonon.
- Kenutúra a Murán.
- Természetfotózás a Kis-Balatonon.

- Overallós kalandtúra Balatonedericsen a Csodabogyós-barlangban és Szentgálon a Kőlik-barlangban.
- Kézműves és természetismereti foglalkozás a Levendula Ház Látogatóközpontban, a Bivalyrezervátumban és a Salföld Majorban.
- Szálláshelyeink Szép kártya elfogadóhelyek.
- Szép kártya és bankkártya elfogadóhelyeink: Levendula Ház Látogatóközpont, Tapolcai-tavasbarlang, Pannon Csillagda Látogatóközpont, Csodabogyós-barlang.
- BfNPI háromnyelvű hivatalos honlapja: www.bfnp.hu folyamatosan frissítésre kerül, látogatóinak száma: közel 1,1 millió / év.
- BfNP okostelefon alkalmazás magyar nyelven érhető el, 2012. június óta ingyenesen letölthető. Android, iPhone/iPad készülékekre, 2013 tavaszán továbbfejlesztésre került, melynek köszönhetően már Windows Phone és Windows 8 készülékekre is letölthetővé vált az alkalmazás, új, felhasználóbarát menürendszer került kialakításra, a látóvalók távolság szerinti rendezése funkció beépítésre került az alkalmazásba.
- Facebookon jelenleg 7 tematikus oldalunk van, amelyek összesen meghaladják a 8000 rajongót. (2012 elején ez a szám kb.1000 fő volt) Oldalak: Balaton-felvidéki Nemzeti Park, Levendula Ház Látogatóközpont, Pannon Csillagda Látogatóközpont, Kápolnapusztai Bivalyrezervátum, Kis-Balaton Kutatóház, Csodabogyós barlang, Bakony-Balaton Geopark.
- Hírlevél listánkon több mint 3600 feliratkozót számlálunk jelenleg. (2012. elején kb. 800 e-mail cím volt.)
- Youtube oldalunkon 16 videó tekinthető meg (3 nyelven).

Termékfejlesztés a látogatóhelyeken, tanösvényeken:

- Erdők Háza: kiállítás interaktívva tétele, animátorok alkalmazása.
- Levendula Ház Látogatóközpont: audio guide német nyelven, német nyelvű vezetőfüzet, filmek német feliratozása, családi jegy bevezetése.
- Pannon Csillagda Látogatóközpont: audio guide német nyelven, német nyelvű vezetőfüzet, új planetáriumi film, esti program, planetáriumi show, családi jegy bevezetése.
- Salföld Major: animátor alkalmazása, kézműves foglalkozások, új tájékoztató táblák (pl. gyógynövényekről, kiállított eszközökről).
- Kotsy-vízimalom: gyógynövénytáblák kihelyezése.
- Boroszlán tanösvény teljesen megújult: új arculati elemek megjelentek.
- Új tájékoztató táblák és Geoparkos táblák kihelyezése több helyszínre.
- Pele körút („Az év ökoturisztikai tanösvénye 2013”) bemutató kertjének folyamatos fejlesztése.
- Somlói tanösvény tábláinak felújítása.
- Táborok: újdonság: geotábor (2013.), csillagászati tábor (tervezett 2014-től)

A BfNP termék védjegy kialakításra került:

- levendulával töltött zsák
- levendula virággal sült mézeskalács figurák
- kézműves gyógynövény teakeverékek

Termékfejlesztés során az alábbi termékek kerültek árusításra (régőbbi termékek aktualizálása, logócsere végett):

- fa és fém hűtőmágnés
- kulcstartó
- kerámia bögre
- fa yo-yo
- golyóstoll
- fényvisszaverő karpánt
- vászontáska
- levendulazsák
- karimás kalap
- baseball sapka
- kitűző
- színes pólók

Az ajándéktárgyak fejlesztése folyamatos.

Nyári és szakmai gyakorlati hely biztosítása:

- Igazgatóságunk minden évben fogad nyári gyakorlatos hallgatókat általában 1-4 hét időtartamra. A 2013. évben 8 fő vett ezen részt.
- Szakmai gyakorlatos hallgatók is jönnek hozzánk, általában 5-10 hét időtartamra, változó létszámban. A 2013. évben 10 fő volt nálunk.

11.2.5. Kiadványok

No.	A saját kiadvány címe	Kiadás éve	Készlet (pld.)	Készlet: 2013. december. 22.
1	Magas-bakonyi TK Boroszlán tanösvény füzet	1994	208	74
2	Képeslapok	1996, 2003, 2006, 2008, 2009, 2010, 2011	33 586	19 097
3	Káli-medence leporelló (M,A,N)	1998	6 779	-
4	Káli-medence falvas leporelló – 9 falu (M,A,N)	1998	6 701	-
5	Káli-medence Részletes Útikalauz (M,A,N)	1998	1 125	A-37, N-58, M-57
6	Badacsony tanösvény füzet (M, A)	1998	930	A-795
7	BfNPI tájékoztató füzet (M,A)	1999	3 342	A-43, M-3137
8	BfNP térkép (M, A, N)	2008	1 979	1 183
9	A Pécselyi-medence és környéke c. könyv	2000	159	20
10	A Kis-Balaton térsége c. könyv	2001	438	382
11	Somló, Kitaibel tanösvény füzet	2002	59	-
12	Kápolnapuszta, Bivalyrezervátum füzet (M, A, N)	2002, 2006	4 193	-
13	Hegyesztű geológiai bemutatóhely füzet (A, N)	2002	1 433	N-151
14	A Tihanyi-félsziget c. könyv	2002	1 243	1 107
16	Geológiai kirándulások 1.: A Balaton-felvidék	2002	1 446	406
17	A Tapolcai-medence és tanúhegyei c. könyv	2003	1 645	1 468
18	Zirc, Arborétum (TKM füzet)	2003, 2006	1 291	649
19	Kankalin füzet feladatlapok gyerekeknek (M)	2004	18	2
20	Keszthelyi-hegység Pele tanösvény (M)	2004	1 894	1 296
21	A Káli-medence c. könyv	2005	462	303
22	A Keszthelyi-hegység c. könyv	2006	2 046	1 966
23	A Tapolcai-tavasbarlang füzet (M, N)	2006, 2009	1 997	N-1.365
24	Salföld Major családi foglalkoztató füzet	2007	3 886	1 781
25	Berekjárás c. könyv	2008	203	43
26	Túrjavaslatok c. könyv	2013		1 955

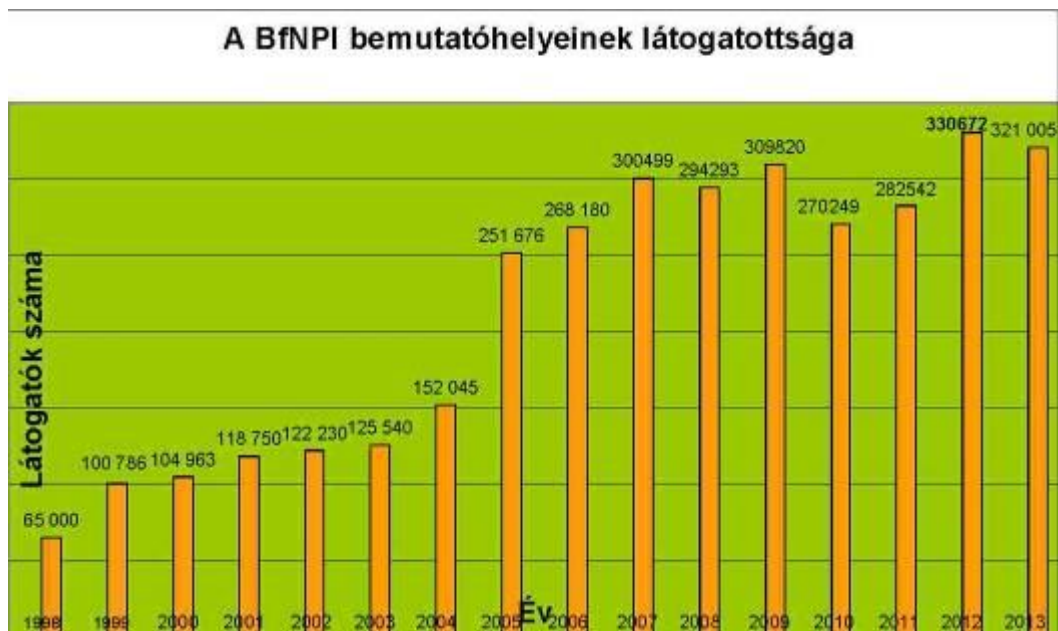
2013. évben kiadásra került szóróanyagok:

- BfNPI látogatóhelyeit bemutató kétnyelvű (magyar, angol) mini leporelló
- Kis-Balaton leporelló
- A PaNaNet projekt keretében elkészült a PaNaNet image kiadvány magyar és német nyelvű verziója.

11.2.6. Látogatóstatisztika

	Bemutatóhely neve	Fizetős látogatók (fő)	Nem fizetős ingyenes látogató (fő)	Összesen (fő)
1	Erdők Háza, Bakonybél	4 502	1195	5 697
2	Arborétum, Zirc	22 104	603	22 707
3	Lóczy-barlang, Balatonfüred	15 382	952	16 334
4	Hegyesztű Geológiai Bemutatóhely, Monoszló	37 222	68	37290
5	Major, Salföld	23 600	0	23600
6	Tapolcai-tavasbarlang	106 150	0	116 150
7	Kotsy-vízimalom, Zalaszentő	1 115	233	1 348

8	Csodabogyós-barlang, Balatonederics	2 633	0	2 633
9	Bivalyrezervátum, Kápolnapuszta	36 445	0	36 445
10	Fekete I. Emlékszoba, Matula- kunyhó, Diás-sziget	4 046	0	4 046
11	Tájház, Vörs	606	0	606
12	Szentgáli-kőlik barlang	211	0	211
13	Várpalota, Homokbánya	76	0	76
14	Levendula Ház Látogatóközpont	32 816	1 132	33 948
15	Pannon Csillagda Látogatóközpont	29 865	0	29 865
Regisztrált látogatók összesen:		316 822	4 183	321 005

11.3. Tervezett fejlesztések (2014)

1. Tapolcai-tavasbarlang Látogatóközpont”Bakony-Balaton Geopark Nyugati Kapuja” projekt megvalósítása a 289 842 276 Ft. Támogatási összegből. Cél, olyan látogatóközpont létrehozása, amely a nemzetközi szinten is egyedülálló természeti kincsekkel rendelkező Tapolcai-tavasbarlangra épülve, az UNESCO minősítéssel rendelkező Bakony-Balaton Geopark nyugati kapujának szerepét is betölti. Tudományos színvonalú, ugyanakkor korszerűen szórakoztató ismeretterjesztésre épülő turisztikai bemutatóhely, amely a barlangászat tematikájára épülő kiállítással, gyermekfoglalkoztatóval valamint egy 3 D mozival várja 2014. év második felétől a látogatókat.
2. PaNaNet plus – az Ausztria-Magyarország Határon Átnyúló Együttműködési Program 2007-2013-as időszakában megvalósult PaNaNet projekt folytatásaként a 2014—2020-as programciklusban benyújtandó projekt kidolgozása.
3. Kis-Balaton látogatóközpont tervezése.

11.4. Együttműködési megállapodások

Belföldi együttműködések	
Bakonybéli Szt. Maurícius Monostor és az önkormányzat	Egymás bemutatóhelyeinek belépőjegy- áraival kapcsolatos kölcsönös kedvezmény biztosítása
Bakonyerdő Zrt., Badacsonytördemic,	Badacsony erdészeti, természeti, turisztikai céljainak

Nemesgulács, Badacsonytomaj önkormányzatok	koordinálása
Balaton Riviéra Egyesület	Balaton Riviéra Kártya elfogadása a Lóczy-barlangban, Hegyestűn, Salföldön a Majorban, pártoló tagság az Egyesületben általános együttműködési megállapodás alapján, bekapcsolódás a Mandula Ünnepprogramjaiba
Hotelinfo Kft.	Balaton Turizmus Kártya elfogadásával kedvezményes jegy váltási lehetőség a Lóczy-barlangban, Hegyestűn, a Kotsy-vízimalomban és a Vörsön, a Tájházban
Balatonfüredi Turisztikai Egyesület	Füred Kártya elfogadása a Lóczy-barlangban és általános együttműködési megállapodás
Bauxitkutató Természetjáró SE	Balaton-felvidék természeti értékeinek bemutatása
E.ON Energiaszolgáltató Kft.	Szigetek befejezése a Kerecsen LIFE keretében, de ezen felül jelentős segítséget nyújt a további szigetelési munkákhoz is az Akadálymentes Égbolt megállapodásnak megfelelően
Gyenesdiási Turisztikai Egyesület	Gyenesdiás Kártya elfogadása a Bivalyrezervátumban és a Kotsy-vízimalomban
Gyulaffy László Hagyományőrző Lovasbandérium-Csobánc Várért Alapítvány	Csobánc fejlesztése, értékeinek megőrzése
H.E.L.P. Hungary Szabadidő és Tábor-szervező Kft.	Szakvezetés biztosítása a Kft. által szervezett csoportok részére
Keszthely-Hévíz Kistérségi Fejlesztési és Többcélú Társulás	Kistérség fejlesztése
Keszthelyi Turisztikai Egyesület	Keszthely Kártya elfogadása a Bivalyrezervátumban, a Kotsy-vízimalomban és a Vörsi Tájházban
Kittenberger Kálmán Növény és Vadaspark Szolgáltató Kht.	Egymás tevékenységének összehangolása
Marcali Szakképző Iskola	Szakmai Együttműködési Megállapodás a TÁMOP 3.1.4. „Kompetencia alapú oktatás, egyenlő hozzáférés – Innovatív intézményekben” c. pályázati program megvalósításához
Németh László Művelődési Ház, Tihany	A Levendula Fesztivál megrendezése
Területileg illetékes KTVF-ek	Természetvédelmi jogkörökben együttműködés megvalósítása
Tihany Tourist Kft.	Erdei iskola program szervezése a Tihanyi-félszigeten
Varázslatos Magyarország Természetfotó Nonprofit Kft.	A Kft. által kiírt fotópályázat győzteseinek ingyenes belépőjegyek felajánlása bemutatóhelyeinkre, Kis-Balatonra
WWF Magyarország	Kedvezményes belépés biztosítása a Panda Klub tagoknak
Zalakarosi Turisztikai Egyesület	pártoló tagság az Egyesületben
Balaton Keleti Kapuja Turisztikai TDM Szervezet	Együttműködési megállapodás
Zánkai Gyermekek és Ifjúsági KHT	Egymás turisztikai és környezeti neveléssel kapcsolatos tevékenységének összehangolása
Chianti 3D Kft. (Erdei Vendéglő és Panzió)	Zirc Arborétum belépőjegyek – voucher elfogadás
Diko-Szolg Kft. (Sokoró Fogadó)	Zirc Arborétum belépőjegyek – voucher elfogadás
Kuti és Testvére Kft. (Maximilian Tóvendéglő és Apartmanház)	Kápolnapuszta, Bivalyrezervátum belépőjegyek – voucher elfogadás
Napfény Hotel Karos Kft. (Zalakaros)	Kápolnapuszta, Bivalyrezervátum és Diás-sziget belépőjegyek – voucher/részvételi jegy elfogadás
Napfény Üdülőszövetkezet (Zalakaros)	Kápolnapuszta, Bivalyrezervátum és Diás-sziget belépőjegyek – voucher/részvételi jegy elfogadás
Bakonyi Természetudományi Múzeum	
A Bakony–Balaton Geopark területén működő tizenöt Kistérségi Társulás	Földtani természetvédelem, geoturizmus és földtani környezeti nevelés
Magyar Természetkutatók Egyesülete	
CSEMETE Természet- és Környezetvédelmi Egyesület	
Veszprémi Turisztikai Közhasznú Nonprofit Kft.	Marketing tevékenység kölcsönös támogatása
Magas-Bakony Turisztikai Desztinációs Menedzsment Nonprofit Kft.	Marketing tevékenység kölcsönös támogatása
Fonyódi Turisztikai Egyesület	Marketing tevékenység kölcsönös támogatása
Szerencsemák Panzió, (Ihász Csaba)	Marketing tevékenység kölcsönös támogatása, utalványos rendszer

Hotel Villa Classica	Marketing tevékenység kölcsönös támogatása, utalványos rendszer
Hotel Silver Resort	Marketing tevékenység kölcsönös támogatása, utalványos rendszer
Szarvaskút Vendégház	Marketing tevékenység kölcsönös támogatása, utalványos rendszer
Art Hotel (Karos Szalon Szolgáltató Kft.)	Marketing tevékenységek kölcsönös támogatása
Bakony Hotel	Marketing tevékenység kölcsönös támogatása, utalványos rendszer
Magyar Bencés Kongregáció Pannonhalmi Főapátság	Kölcsönös együttműködés (utazólevél)
Forest Hills Golf Club és Hotel, Szarvaskút	Marketing tevékenységek kölcsönös támogatása
Hotel Villa Natura	Marketing tevékenység kölcsönös támogatása, utalványos rendszer
Hotel Bonvino	Marketing tevékenység kölcsönös támogatása, utalványos rendszer
Balatonfüredi Yacht Club	Marketing tevékenység kölcsönös támogatása, utalványos rendszer
Best Balaton Nonprofit Kft.	Marketing tevékenység kölcsönös támogatása (Best Balaton buszjárat)
ETS Hungary	Kölcsönös együttműködés, utalványos rendszer
Hotel Annabella, Hotel Marina (Danubius Hotels)	Marketing tevékenység kölcsönös támogatása, utalványos rendszer
Tihanyi Bencés Apátság	Marketing tevékenység kölcsönös támogatása, kedvezmény nyújtása belépőjegy felmutatása esetén
Sümegei Vár (HOT-ÉP Kft.)	Marketing tevékenység kölcsönös támogatása
Helikon Kastélymúzeum Közhasznú Nonprofit Kft.	Marketing tevékenység kölcsönös támogatása
Hunguest Hotels Zrt. Hotel Pelion	Marketing tevékenység kölcsönös támogatása, utalványos rendszer
Hotel Gabriella	Marketing tevékenység kölcsönös támogatása, utalványos rendszer
Végh és Társa Kft.	Marketing tevékenység kölcsönös támogatása, utalványos rendszer
Anna Grand Hotel Wine & Vital	Marketing tevékenység kölcsönös támogatása, utalványos rendszer
Csalán Környezet –és Természetvédő Egyesület	Egymás tevékenységének összehangolása és támogatása
Biokultúra Egyesület	Egymás tevékenységének összehangolása és támogatása
Bringacentrum, Zentai Lajosné	Együttműködési megállapodás
EastCraft Kft.	Marketing tevékenység kölcsönös támogatása, utalványos rendszer
Hévízgyógyfürdő Nonprofit Kft.	Marketing tevékenység kölcsönös támogatása, kedvezmény nyújtása belépőjegy felmutatása esetén, ingyenes túrák (Csiszár Viktor)
Tapolcai Városfejlesztési Kft., Dr. Folly Réka és Folly Judit – Folly	Együttműködési megállapodás
Bakony és Balaton TDM	Együttműködési megállapodás
Balaton Plaza	Együttműködési megállapodás
Balatoni Hajózási Zrt.	Együttműködési megállapodás, közös csomagok
Kajakon Balaton	Együttműködési megállapodás, közös csomagok
Balatoni Múzeum	Marketing tevékenység kölcsönös támogatása, kedvezmény nyújtása belépőjegy felmutatása esetén
Best Balaton TDM	Együttműködési megállapodás
Liliputi Kisvona	Együttműködési megállapodás
Szépalm Hotel	Marketing tevékenység kölcsönös támogatása, utalványos rendszer
Magyar Pálos Rend	Marketing tevékenység kölcsönös támogatása
Megye kártya, Pannon lapok	Kedvezménykártya rendszer
Hotel Hasik	Marketing tevékenység kölcsönös támogatása, utalványos rendszer

Igazgatóságunk együttműködési megállapodást írt alá azon okleveles geotúra-vezetőkkel (7 fő), akik geoturisztikai tevékenységüket szolgáltatásként kívánják végezni (éves díj fizetése ellenében a Bakony–Balaton Geopark Partner logó használatának biztosítása, kölcsönös előnyökön nyugvó promóciós együttműködés stb.).

11.5. Fontosabb események

- Zöld turizmus rendezvények – Nemzeti parkok hétvégéje és Nemzeti parkok hete
- FeHoVa 2013
- Részvétel az Utazás Kiállításon, Budapesten
- Siófoki Halfesztivál 2013
- Nemzeti Parkok Hétvégéje, BfNP Termék védjegy létrejötte
- Nemzeti Parkok Hete
- Levendula Fesztivál, TESZEDD
- Művészetek Völgye
- OMÉK 2013
- Reformkori Vásár, Balatonfüred
- Balaton parti kempingekben és strandokon road show
- A PaNaNet projekt keretében elkészült a Mura-menti vízitúra fogadóbázis Muraszemenyén, melynek ünnepélyes átadására 2013. július 23-án került sor.
- Részvétel a Vendégváró Nemzeti Parkok hétvégéjén, Debrecenben
- A csopaki Pele-körút elnyerte „Az év ökoturisztikai tanösvénye 2013” díjat.
- 2013-ben a Magyar Turizmus Zrt. marketingtevékenységének köszönhetően számos rendezvény került lebonyolításra, amelyek jelentős mértékben hozzájárultak a nemzeti parkok népszerűsítéséhez, megismertetéséhez.
- A Bakony–Balaton Geopark Vetélkedő keretei között 67 csapat mérte össze tudását, a terepi döntőn 10 csapat részvételével. A fődíj a Novohrad–Nógrád Geoparkba tett 3 napos kirándulás volt.
- A kontinensünkön azonos időben zajló Európai Geoparkok Hete rendezvénysorozat keretében május 18. – június 2. között számos geotúrát illetve egy geo-botanikai túrát vezetünk nagy érdeklődés mellett, ásvány- és fotókiállítást nyitottunk meg, közösségi rendezvényeken jelentünk meg.
- A BfNPI Bakony–Balaton Geopark programja önálló standdal, változatos és népszerű programokkal, önkéntesek bevonásával volt jelen a Művészetek Völgyében (Kapolcs).
- A Magyar Földtani és Geofizikai Intézetben megrendezett Földtudományos Forratagon szintén önálló standdal képviseltük a BfNPI Bakony–Balaton Geopark programját (Budapest).
- Várpalotán, Úrkúton és Balatonfüreden iskolás csoportok számára geonapot szerveztünk.

2013. évi programok:

Január:

- Holdfénytúra a Tátikára – Zalaszentő

Február:

- Hótaposó túra a Vizes Élőhelyek Napja alkalmából - Gyenesdiás
- Vizes Élőhelyek Napja – Hévízi-tó túra
- Irány a Fekete-hegy! - Köveskál

Március:

- Hóvirág túra – Zalaszentő
- Kézműves foglalkozás – Tihany, Levendula Ház
- Víz Világnapja a Kis-Balatonon
- Víz Világnapja – Hévízi láp túra - Hévíz
- Víz Világnapja - Hódok nyomában a Víz világnapja alkalmából - Iklódbördőce
- Húsvéti játszóház – Tihany, Levendula Ház

- Nemzetközi Föld Napja - Bakony-Balaton Geopark értékei 1. - Úrkút

Április:

- Nemzetközi Föld Napja túra – Gyenesdiás
- Nemzetközi Föld Napja - Hévízi-tó túra
- Tavaszi Madármegfigyelő Nap – Várpalota, halastavak
- Kézműves foglalkozás – Tihany, Levendula Ház

Május:

- Nemzeti parkos és geoparkos infostand, geotúrák – Balatonfüred
- PaNaNet előadás. Téma: Hévízi-tó TT és Alsó-Zala-Völgy Natura 2000 terület példáján problémák, ütközések és követendő gyakorlatok. – Hévízgyógyfürdő
- Madarak és Fák Napja – Csopak, Pele körút
- Madarak és Fák Napja – Túra a Vétyemi ősbükkösbe – Szécsisziget
- Balaton7 - Tavasz virágmező túra – Kornyi-tó
- Balaton7 – Növények Napja – Tihanyi-félsziget
- Európai Geoparkok Hete a Bakony-Balaton Geoparkban Papuk Geopark bemutatkozása - Tihany, Levendula Ház
- Európai Geoparkok Hete Geotúra a megszelídült vulkánok földjén, Badacsonyon
- Biológiai Sokféleség Nemzetközi Napja a Kis-Balatonon
- Európai Nemzeti Parkok Napja – Feketeharkály túra a Badacsonyon
- Európai Geoparkok Hete *Több szem többet lát* geológiai és botanikai túra Úrkúton – 2013-ban az év földtani értéke a Bakony–Balaton Geoparkban az Úrkúti őskarszt TT
- Európai Geoparkok Hete *A Bakony–Balaton Geopark kulturális öröksége* c. fotókiállítás és a környék ásványait bemutató tárlat megnyitója - Úrkút
- Európai Geoparkok Hete *Tűzköves geotúra* a Lóczy-barlangban, majd a Koloska-völgybe és vissza.
- Európai Geoparkok Hete *Kibehezett földrajzóra* Geojáték, totó és geotúra 10-16 éveseknek a Perm és Triász kor határánál, a Lóczy-barlang érintésével a Koloska-völgybe és vissza.

Június:

- Terelőkutya bajnokság a Salföldön a Majorban
- A Vadásznapi keretében bemutatkozik a Nemzeti Park – Várpalota
- Európai Geoparkok Hete *Kötengerek cseppjei* geotúra a salföldi kötenger és a Kisörspusztai homokbánya területén – Salföld
- Európai Geoparkok Hete - *Őslények országa a Bakonyban* geotúra – Németbánya
- Geonap a Várpalotai Homokbánya TT területén
- Környezetvédelmi Világnap - Hévízi dombok túra
- Környezetvédelmi Világnap – Barangolás az egykori határsávban – Csernec
- Magyar Nemzeti Parkok Hétképeje a Hortobágyi Nemzeti Parkban – Debrecen
- Magyar Nemzeti Parkok Hete: Csodabogyós barlang kedvezményes látogatása; Tárlatvezetés az Erdők Házában; A patak lakói - vízvizsgálat és séta Csopakon a székház kertjében; Geojátékszínház – Várpalota; Madarászás egy természetvédelmi őrrrel – Siófok; Ezerjő túra a Somlón – Somlónásárhely
 - Szentgáli-kőlik barlang kedvezményes látogatása; a Bakony–Balaton Geopark kulturális öröksége c. fotókiállítás és a környék ásványait bemutató tárlat Úrkút
- Levendula Hetek - Levendula SZEDD MAGAD! - Levendula kézműves
- Levendula fesztivál
- Családi kerékpározás a rómaiak nyomában – Hévíz
- A Bakony–Balaton Geopark földtani öröksége 2. A felsőörsi Forrás-hegy világhírű geológiai feltárása

Július

- Geotúra a Szent György-hegyen, a Bazaltorgonák tanösvényen – Raposka
- Földtani kalandozás az Ihar-kúti lelet-együttes környékén – Ősi Attila paleontológus, az ásatás vezetője fogad minket rövid időre az ásatáson. Előtte geológiai színezetű túra a környéken.
- Térítéses túrák a Tihanyi-félszigeten a Belső-tó partján és a Barlanglakások útvonalon
- Napközis tábor

- Bakony–Balaton Geopark a Felsőörsi Falunapokon
- A Balaton-felvidéki Nemzeti Park és a Bakony–Balaton Geopark a Művészetek Völgyében – Kapolcs, Vigántpetend, Taliándörögd

Augusztus:

- Éjszakai csillagles a Pannon Csillagdában - Bakonybél
- „Remete zarándokút” Nagykapornak – Remetekert
- Hévízi-tó túra
- Térítéses túrák a Tihanyi-félszigeten a Belső-tó partján és a Barlanglakások útvonalon
- Badacsonyi Geokeringő túra

Szeptember:

- A Bakony–Balaton Geopark a Földtudományos Forratagon - Budapest
- Autómentes nap – Erdei bőklászás a Kőtvényesi erdőben és a Remetekertben – Zalacsány
- Szüreti túra - Vár völgy
- Pulai kalandozások – dolomit tálból alginit medencébe
- Turizmus Világnapja – Balatonfüred, Tihany

Október:

- Állatok Világnapja – Hévízi-tó túra
- Madármegfigyelési Világnap – Siófokon, a Töreki tavaknál és Várpalotán a halastavaknál
- Cserszömörce túra, Balatongyörök
- A mi geoparkunk – nyílt nap iskolai csoportoknak a Bakony–Balaton Geoparkról - Balatonfüred
- Nemzeti Gyaloglónap: Gyalogtúra a Mura-ártéren – Letenye
- GEOTÓP NAP: geotúrák a Tihanyi-félszigeten
- GEOTÓP NAP: 2 medence 1 csapásra geotúra, Mindszentkál
- GEOTÓP NAP: Lóczy-barlang, Balatonfüred
- A mi geoparkunk – nyílt nap iskolásoknak és óvodásoknak a „Év Földtani Értékénél” – Úrkút
- Októberi szöszmötölés - Tihany, Levendula Ház
- Bombatúra Monostorapátitól
- Őszi keringő túra - Hegyestű

November:

- Novemberi szöszmötölés - Tihany, Levendula Ház
- Hévízi-tó túra
- Holdfénytúra a Rezi várhoz – Rezi
- Geotúra a Gardafesztiválon – Tihany

December:

- Karácsonyi játszóház – Tihany, Levendula Ház
- Mikulás túra a Kovácsi-hegyen – Zalaszentő
- Pálosok nyomában – Salföld
- Jeges szurdoktól tüzes katlanba geotúra – Dörgicse
- Kívánság geotúra a beérkező levelek alapján
- Téli túra a Biodiverzitás védelmének világnapján – Mísefa

12. Közfoglalkoztatás

12.1. Alapfeladatok, személyi feltételek

A beadott kérelmei alapján az Igazgatóságunk 2013 évben három alkalommal részesült közfoglalkoztatási támogatásban részesült az alábbiak szerint:

2013.03.01.-2013.08.31.	56 008 eFt (6 hónapos program 85 közfoglalkoztatott)
2013.09.08.-2013.10.31.	8 098 eFt (2 hónapos program 40 közfoglalkoztatott)
2013.11.05.-2014.04.30.	36 513 eFt (6 hónapos program 55 közfoglalkoztatott)

A program végrehajtása az Igazgatóság 10 tájegységében, a csopaki központban, a látogatóközpontokban és bemutatóhelyeken történt. Legalább 20 munkatárs állandóan, vagy eseti ügyekben részt vett és vesz a programok szervezésében, működtetésében. Az OKP igazgatósági megvalósításából így 2013. évben is minden szakmai osztály kivette a részét. A természetvédelmi őrök a tájegységekben a napi feladatkiadás, feladatellátás és ellenőrzés tekintetében az év során folyamatos munkát végeztek. A szakmai osztályokon a közfoglalkoztatottak közül többen is állandó kiegészítő feladatokat láttak el. Ezek a személyek általában a napi munkákban, adatgyűjtésekben, dokumentációk rendezésében, hivatali feladatok ellátásában működtek közre az osztályvezetők utasításainak megfelelően. A program megvalósításához szükséges kérelem és a koordináció, a munkaügyi szervezetekkel való kapcsolattartás és ügyintézés a Területkezelési, Pályázatkezelési és Üzemeltetési Osztály feladatkörébe tartozik, melyet alapvetően az osztály vezetője lát el. A Pénzügyi és Számvetési Osztály egy munkatársa a program pénzügyi elszámolásával, a bérszámfejtés feladataival foglalkozik és az Igazgatóság állománya kapcsán végzett munkaügyi feladatai mellett a közfoglalkoztatottak kapcsán is ellátja e feladatot. Ez a számos változás és szerződéskötés miatt jelentős munkamennyiséget jelent. A programok ellenőrzése során a PSZO és a TPÜO működött közre, ez 2013-ban két alkalommal történt meg. Az ellenőrzések nem tártak fel intézkedést igénylő megállapításokat. A közfoglalkoztatottak jelentősen közreműködnek a természetvédelmi kezelés, oktatás, nevelés feladatainak ellátásában is és az állatokkal végzett természetvédelmi kezelést a munkájuk nélkül nem vagy csak idegen szolgáltatás igénybevételével tudná ellátni az Igazgatóság. Így az OKP program megvalósítása 2013-ban is nagyban érintette az Igazgatóság alapfeladatainak ellátását, a természetvédelmi kezelés elvégzését is. Kiemelkedő jelentőséggel bírtak a szakmai végzettséget igénylő munkák, hiszen összességében 18 szakmunkást vagy diplomás végzettségű közfoglalkoztatottat alkalmaztunk a programok keretei között.

12.2. Elvégzett feladatok, eredmények

Kis-Balaton

A telepített erdők kezelése az erdészeti terv szerint történt és a fakitermelés után az erdő rendezését is elvégezte az Igazgatóság közfoglalkoztatott munkavállalókkal. A területi helyszínek Zalavár, Főnyed, Vörs térsége voltak. Vadvédelmi kerítésépítés valósult meg az erdőtelepítések védelmének ellátására. A korábban felépített vadvédelmi kerítések gondozása során mintegy 80 kilométer hosszú kerítés újult meg. Új kerítésszakaszok kialakításakor oszlopállítás, drótfeszítés, vadháló felszegelése történt. 20 kilométer hosszúságban a régi kerítést helyezték át a közfoglalkoztatottak a régi elemek felülvizsgálata és javítása mellett. A balatonmagyaródi klímaerdő kezelését a program alatt kétszer ápolta meg kéziszerszámokkal és kiegészítő módszerekkel 20 hektár területen a közfoglalkoztatott brigád. A program része lett a teljes Kis-Balaton régióban több kilométeres hosszban árkok karbantartása és a vízviisszatartás megvalósítása. A Sármellék melletti berekben csatornák, zsilipek karbantartása történt meg. A teljes Kis-Balaton térségében az illegális hulladéklerakók megszüntetésére évente kerül sor, mert a korábban elvégzett szemétszedés után, az állandó szemétkerakás miatt egyes települések külterületei újra szeméttel borítottak lettek. Több korábbi hulladékdepó feltelt, és néhány új is keletkezett. Ez a feladat már-már folyamatos feladatellátást igényel, és szinte sohasem lehet elérni – csak kisebb területeken – a depók teljes megszűnését. Élőhely-rekonstrukció keretében 15 hektár bozót kiirtása történt a régióban, Szőkedencs, Zalavár térségében. A bivalyrezervátum legelőterületének bővítése több ütemben megvalósult, nyílt térség kialakítása érdekében végzett területtisztításra került sor a balatonmagyaródi oldalon. 10 ha vadkomlóval benőtt rekettye fűz kiirtása utáni fenntartó kezelés megtörtént és azt villanykarrammal kerítette be a kis-balatoni közfoglalkoztatott brigád. A zalavári bivalytelep kézi állatgondozói feladatainak ellátása és állandó kiegészítő munka az év során folyamatosan része volt a közfoglalkoztatási programnak. Itt trágyázás, kaszálás, állatterelés, legeltetés, legelőgyomok irtása

valósult meg a 2013. évben az OKP program keretében. A Vörsi Tájház és a fenékpusztai kutatóház gondnoki feladatainak ellátása 1 fővel a Tájház nyitásától zárásáig elvégzésre kerültek.

A Káli- és a Tapolcai-medence régió

Az Igazgatóság kezelésében álló ingatlanok természetvédelmi kezelése az OKP program végrehajtásával valósult meg. Ez elsősorban kézi és kisépkes módszerekkel végzett területtisztítást jelentett. A kővágóörsi Kornyó tavi hodályok és a Salföldi Természetvédelmi Major karbantartása, karámok tereprendezése és kaszálás, a program fontos feladata és célja volt. Köveskál térségében bozótirtás, mintegy húsz hektár térmértékű területen folyt és a kőtengerek tisztítására is sor került: a mindszentkálai, a salföldi, kővágóörsi kőtenger és a papsapka kövek tisztítása évente több alkalommal 10 hektár területen valósult meg. A Tapolcai és Káli medencében a legelő szürke marhák villanykarámjának kialakítására Szentbékálla és Kővágóörs térségében mintegy 30 km villanypásztor kiépítés és karbantartás történt. Szent György hegyen és a Badacsony hegyen szemétszedés, tanösvény karbantartás, kaszálás volt a legfontosabb feladat.

Pécselyi-medence és Tihany régió

A program során az erdők ápolása, fenyők miatt végzett fafaj csere előkészítése a 2013. évben folyamatos volt. A telepített erdők kezelése az erdészeti terv szerint történt meg. A tél végén fakitermelés, törzskiválasztó gyérités volt Pécsely és Vászoly egyes erdőrészeiben. Az erdők kezelése után az erdő rendezése megtörtént, mintegy 10 hektár bozót kezelése is megtörtént a régióban, Dörgicse külterületén. Tihanyban a levendulás kezelése, a legelő karbantartása és a természetvédelmi kezelés feladatai adták a legtöbb feladatot.

Mura-menti TK, Észak-Somogy tájegység és a Keszthelyi-hegység régió

A Természetvédelmi Őrszolgálat tagjainak utasításait betartva folyamatosan kisépkes eszközökkel folytatott természetvédelmi kezelés valósult meg a programban, mely a tájegységekben az erdők, gyepek és a vizes élőhelyek ökológiai állapotának javítását eredményezte.

Csopak

A csopaki központ kertjének kertészeti gondozási feladatai és parkápolás a programban tervezett mértékben megvalósultak. Ügyviteli feladatok a közfoglalkoztatás dokumentációinak elkészítésére 1 fő alkalmazására, a szakmai osztályok munkájának kiegészítésére 6 fő elsősorban diplomával rendelkező közfoglalkoztatott felvételére került sor. A bemutatóhelyeken animátorokat, a Tavasbarlangba barlangi túravezetőket vettünk fel összesen 10 főt meghaladó létszámban.

A programok végrehajtása számszerűsítve:

Az OKP Program során megvalósított feladatok összege	Mennyiségi egysége	Mennyisége
Erdők ápolása	Óra	6 500
Kerítésépítés, kerítésjavítás	Km	90
Csatornák, zsílipek karbantartása	Fm	1 000
Illegális hulladéklerakók felszámolása	Óra m ³	6 000 150
Kézi kaszálás motoros gépi kaszával	Ha	420
A NPI kezelésében álló ingatlanok karbantartása	Óra	8 500
Élőhely-rekonstrukció, bozótirtás	Ha	150
Takarítás és gondnoki és kertészeti feladatok	Óra	3 800
Zalavári bivalytelep kézi állatgondozói feladatainak ellátása	Óra	6 500
Csopak kert és Tihany régió kezelése	Óra	4 200
Ügyviteli feladatok ellátása	Óra	1 760

A 2013. évi tavaszi programban alkalmazott közfoglalkoztatottak száma régióként:

1. Káli-medence 12 fő
2. Kis-Balaton 27 fő
3. Magas Bakony TK 5 fő
4. Mura TK 5 fő
5. Tihany 3 fő
6. Pécselyi medence 5 fő
7. Keszthelyi hegység 4 fő

8. Zalaegerszeg iroda	3 fő
9. Észak Somogy	5 fő
10. Tapolcai medence	5 fő
11. Csopak központ	6 fő
<u>12. Turisztika</u>	<u>5 fő</u>
Összesen:	85 fő

Így mindösszesen 85 fő közfoglalkoztatott alkalmazását valósítottuk meg a 2013. évben márciustól augusztus végéig. A közfoglalkoztatottak a természetvédelmi őrök munkáját is segíteni tudták az Igazgatóság működési területén. Az átmeneti foglalkoztatás (szeptember-október) során 42 fő látott el hasonló feladatokat és jelenleg a téli közfoglalkoztatás során 40 fő közfoglalkoztatott dolgozik a programba írt feladatok ellátásán és 15 fő tanul az OKP program keretein belül. A közfoglalkoztatottak motorfűrészes OKJ végzettséget fognak 4 hónap oktatás után szerezni, melyet remélhetően a munkaerőpiac igényei szerint is jól fognak tudni majd hasznosítani.

12.3. Tapasztalatok

A közfoglalkoztatottakkal kapcsolatos tapasztalataink nagyon pozitívak és a közfoglalkoztatás folytatását szakmai szempontból is nemcsak hasznosnak és támogatásra érdemesnek, de ma már több területen nélkülözhetetlennek is tartjuk. Sok olyan, élők munkát igénylő természetvédelmi kezelést hajthattunk végre a közfoglalkoztatás keretében, melyre támogatásból és működési bevételeinkből nem volt elegendő emberi és anyagi erőforrásunk. A közfoglalkoztatottaink a természetvédelmi kezelési feladatok közül, erdészeti, területgondozási, állatgondozási, karbantartási és gondnoki feladatok végrehajtásából vették ki legjobban részüket Ezen felül, fontos szerepet kaptak a védett területeken, az illegális személtlerakók megszüntetésében és az allergén növények gyérítésében is. A 2013. évben a szakmai osztályok kiegészítő feladatainak ellátást is közfoglalkoztatottak végezték. Abban a tájegységben, ahol közmunkásaink dolgoztak, a munkavezetőik mindig bemutatták számukra a végrehajtandó feladatot és azt a környezetet és tájat is, ahol feladataikat végezték. A munkahelyeken a közfoglalkoztatottak számára a szükséges eszközöket és védőfelszereléseket folyamatosan a rendelkezésükre bocsátottuk. A feladatok ellátásáról havonta ellenőrzött elszámolás készült, a közfoglalkoztatottakat közvetlenül felügyelő kollégáink pedig, naponta dokumentálták a pályázat végrehajtását. Az elkészült munkákról fényképek és más dokumentációk készültek, melyeket a Minisztérium kiadványának részére átadtunk.

12.4. Javaslatok

Az elmúlt években a közfoglalkoztatással, mint egy mindig meglévő foglalkoztatási lehetőséggel Igazgatóságunk folyamatosan számolhatott. Ez azt jelentette, hogy számos feladat végrehajtása, például az állatállomány napi szintű gondozása, a kisgéppel vagy kézi szerszámokkal végzett természetvédelmi kezelés végrehajtása, közfoglalkoztatottak alkalmazása nélkül - csak idegen szolgáltatás igénybevételével, vagy határozott idejű MT hatálya alá tartozó munkavállaló alkalmazásával lehetséges. Mivel erre az utóbbira a létszám előírásról szóló rendelkezések miatt nagyon korlátozott a lehetőség, ezért a közfoglalkoztatásra Igazgatóságunkon mintegy 25-30 fő alkalmazottal szinte állandóan szükség lenne. Így fontos lenne éves, vagy legalább 11 hónapos OKP program szervezése. Az OKP programok eseti hosszabbítására lehetőséget kellene biztosítani, annak programok évközi számának emelése átmeneti foglalkoztatási nehézségeket és számos adminisztratív feladatnövekedést idéz elő. Az oktatások szervezésében nagyobb kínálatra lenne szükség, hogy a közfoglalkoztatottaknak a munkaerőpiacon több és a piaci lehetőségekhez alkalmazható lehetőségük legyen.

13. Kapcsolattartás hazai partnerszervezetekkel

- A társhatóságokkal való kapcsolattartás folyamatos. Vezetői szinten rendszerek az egyeztető találkozók a KTVF-ek és a KÖVIZIG-ek szakembereivel.
- A Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság működési területe 4 db NEKI kirendeltség működési területét érinti: Észak-dunántúli (Győr), Dél-dunántúli (Pécs), Nyugat-dunántúli (Szombathely), és Közép-dunántúli (Székesfehérvár). Az átfedés a NYD-NEKI-vel Zala megye, a KD-NEKI-vel Veszprém megye, a DD-NEKI-vel Somogy megye Balatoni Kiemelt Üdülőkörzete és a ÉD-NEKI-vel néhány település. A központilag kiadott, illetve egyes NEKI kirendeltségektől is megkapott együttműködési megállapodások az év első negyedében aláírásra kerültek. Konkrét munkavégzés a DéDu-NeKI esetében merült fel eddig, szakértőjüket bevontuk a MVH Natura 2000 fenntartási terv pályázatba (élőhely térképezés).
- Folyamatos kapcsolattartás az önkormányzatokkal, civil szervezetekkel, turisztikai szervekkel, Magyar Turizmus Zrt-vel, regionális marketing igazgatóságokkal (BRMI, KDRMI).
- Kapcsolattartás a létrejött és az alakuló TDM (Turisztikai Desztinációs Menedzsment) szervezetekkel.
- Egyetemek (Szent István Egyetem - gyakorlatos, szakdolgozatos hallgatók, HABIT-CHANGE pályázat, Pannon Egyetem - gyakorlatos, szakdolgozatos hallgatók, Soproni Egyetem - gyakorlatos, szakdolgozatos, TDK-s hallgatók).
- MTA PAB Környezettudományi, Területfejlesztési és Településtudományi Szakbizottságának Ökológia és Természetvédelmi Munkabizottsága /2008-tól tagja .
- VM Környezet- és Természetvédelmi Helyettes Államtitkárság, Szakértői munkacsoport, Inváziós Szakértői Tanács tag, 2010.04.06-tól.
- BfNPI Bakony–Balaton Geopark programjának keretében – földtani örökségünk védelme, gondozása és népszerűsítése terén – több esetben együttműködtünk települési önkormányzatokkal (Úrkút, Felsőörs, Balatonalmádi, Várpalota) és civil szervezetekkel (Úrkúti Faluvédő és Kulturális Egyesület, Bakonyalja Barátai Egyesület, Fenntartható Élet és Környezet Egyesület, Pangea Egyesület stb.).
- Együttműködés a Novohrad–Nógrád Geoparkkal: a Bakony–Balaton Geopark vetélkedőjének győztes csapatainak és felkészítő tanárainak fogadása a partner geoparkban, szakmai tapasztalatsere stb.
- Szakmai látogatás az együttműködési megállapodást előkészítő megbeszélés a Kemenes Vulkanpark üzemeltetőjével (Celldőmölk Önkormányzata) és a kiállítás kurátorával (Karátson Dávid). A megbeszélésen az ÖNPI képviselői is jelen voltak.
- Az OKP program során folyamatos kapcsolattartás történt a Veszprém Megyei Kormányhivatal Munkaügyi Központjával, a Zala Megyei Kormányhivatal Munkaügyi Központjával valamint a Letenyei, Zalaegerszegi, Nagykanizsai, Keszthelyi, Marcali, Tapolcai, Balatonfüredi, Veszprémi, Zirci Munkaügyi Kirendeltségekkel. A kapcsolattartás során a hatósági szerződés megkötése az elszámolások megtétele, ellenőrzések, oktatások szervezése tárgyában történt állandó egyeztetés. A kirendeltségekkel a közfoglalkoztatottak kiválasztása, közvetítése, adatszolgáltatások teljesítése tárgyában van rendszeres kapcsolata az Igazgatóságnak. A közfoglalkoztatottak kiválasztása kapcsán folyamatosan együttműködtünk az érintett Önkormányzatokkal és az elvégzendő feladatok kapcsán is történtek egyeztetések.
- Az állattenyésztési feladatok ellátása kapcsán folyamatos a kapcsolattartás NÉBIH Zala megyei és Veszprém megyei állategészségügyi szerveivel és hatósági állatorvosaival. Ez kiterjed az éves rendszeres állategészségügyi ellenőrzésekre és a folyamatos adatszolgáltatásra is. A NÉBIH elektronikus rendszerével is folyamatos kapcsolatban állunk, marhalevel rendelés, krotália rendelés és ENAR ügyintézés kapcsán.
- A mezőgazdasági támogatások kapcsán az Igazgatóság, a Veszprém Megyei MVH szervezetével áll folyamatos kapcsolatban. Itt általában elektronikus felületen keresztül történik a támogatás igénylések benyújtása (SAPS, agrár-környezetvédelmi támogatás, őshonos támogatás kifizetési kérelme) és léteznek nyomtatványokon keresztül, postai úton küldendő támogatások is, (anyatehén támogatás, anyajuh támogatás). Az ellenőrzések is folyamatosan történnek egyeztetések.
- A hazai és nemzetközi pályázatok lebonyolítása során több közvetítőszervezettel állunk kapcsolatban: Nemzeti Környezetvédelmi és Energia Központ Nonprofit Kft, VÁTI Nonprofit Kft, MAG Zrt. A

- pályázatok kapcsán folyamatos kapcsolattartás van adatszolgáltatás, kifizetési kérelmek beadása, szakmai, vagy finanszírozási kérdések megoldása kapcsán és egyedi esetekben, például ellenőrzés lefolytatásakor.
- Közbeszerzési feladataink ellátása érdekében folyamatos a kapcsolattartás Vidékfejlesztési Minisztérium Projektirodájával, a Miniszterelnökség, Közbeszerzési Felügyeleti Főosztályával, és központosított közbeszerzések bonyolítása kapcsán a Központi Szolgáltatási Főigazgatósággal.

14. Belföldi és külföldi együttműködés

Balföldi együttműködési megállapodások:

Bakonybéli Szt. Maurícius Monostor és az önkormányzat	Egymás bemutatóhelyeinek belépőjegy- áraival kapcsolatos kölcsönös kedvezmény biztosítása
Bakonyerdő Zrt., Badacsonytördemic, Nemesgulács, Badacsonytomaj önkormányzatok	Badacsony erdészeti, természeti, turisztikai céljainak koordinálása
Balaton Riviéra Egyesület	Balaton Riviéra Kártya elfogadása a Lóczy-barlangban, Hegyestűn, Salföldön a Majorban, pártoló tagság az Egyesületben általános együttműködési megállapodás alapján, bekapcsolódás a Mandula Ünnepek programjaiba
Hotelinfo Kft.	Balaton Turizmus Kártya elfogadásával kedvezményes jegy váltási lehetőség a Lóczy-barlangban, Hegyestűn, a Kotsy-vízimalomban és a Vörsön, a Tájházban
Balatonfüredi Turisztikai Egyesület	Füred Kártya elfogadása a Lóczy-barlangban és általános együttműködési megállapodás
Bauxitkutató Természetjáró SE	Balaton-felvidék természeti értékeinek bemutatása
E.ON Energiaszolgáltató Kft.	Szigetelések befejezése a Kerecsen LiIFE keretében, de ezen felül jelentős segítséget nyújt a további szigetelési munkákhoz is az Akadálymentes Égbolt megállapodásnak megfelelően
Gyenesdiási Turisztikai Egyesület	Gyenesdiás Kártya elfogadása a Bivalyrezervátumban és a Kotsy-vízimalomban
Gyulaffy László Hagyományőrző Lovasbandérium-Csobánc Várért Alapítvány	Csobánc fejlesztése, értékeinek megőrzése
H.E.L.P. Hungary Szabadidő és Tábor szervező Kft.	Szakvezetés biztosítása a Kft. által szervezett csoportok részére
Keszthely-Hévíz Kistérségi Fejlesztési és Többcélú Társulás	Kistérség fejlesztése
Keszthelyi Turisztikai Egyesület	Keszthely Kártya elfogadása a Bivalyrezervátumban, a Kotsy-vízimalomban és a Vörsi Tájházban
Kittenberger Kálmán Növény és Vadaspark Szolgáltató Kht.	Egymás tevékenységének összehangolása
Marcali Szakképző Iskola	Szakmai Együttműködési Megállapodás a TÁMOP 3.1.4. „Kompetencia alapú oktatás, egyenlő hozzáférés – Innovatív intézményekben” c. pályázati program megvalósításához
Németh László Művelődési Ház, Tihany	A Levendula Fesztivál megrendezése
Területileg illetékes KTVF-ek	Természetvédelmi jogkörökben együttműködés megvalósítása
Tihany Tourist Kft.	Erdei iskola program szervezése a Tihanyi-félszigeten
Varázslatos Magyarország Természetfotó Nonprofit Kft.	A Kft. által kiírt fotópályázat győztesének ingyenes belépőjegyek felajánlása bemutatóhelyeinkre, Kis-Balatonra
WWF Magyarország	Kedvezményes belépés biztosítása a Panda Klub tagoknak
Zalakarosi Turisztikai Egyesület	pártoló tagság az Egyesületben
Balaton Keleti Kapuja Turisztikai TDM Szervezet	Együttműködési megállapodás
Zánkai Gyermekek és Ifjúsági KHT	Egymás turisztikai és környezeti neveléssel kapcsolatos tevékenységének összehangolása
Chianti 3D Kft. (Erdei Vendéglő és Panzió)	Zirc Arborétum belépőjegyek – voucher elfogadás
Diko-Szolg Kft. (Sokoró Fogadó)	Zirc Arborétum belépőjegyek – voucher elfogadás
Kuti és Testvére Kft. (Maximilian Tóvendéglő és Apartmanház)	Kápolnapuszta, Bivalyrezervátum belépőjegyek – voucher elfogadás
Napfény Hotel Karos Kft. (Zalakaros)	Kápolnapuszta, Bivalyrezervátum és Diás-sziget belépőjegyek – voucher/részvételi jegy elfogadás
Napfény Üdülősövetkezet (Zalakaros)	Kápolnapuszta, Bivalyrezervátum és Diás-sziget belépőjegyek – voucher/részvételi jegy elfogadás
Bakonyi Természetudományi Múzeum	
A Bakony-Balaton Geopark területén működő tizenöt Kistérségi Társulás	Földtani természetvédelem, geoturizmus és földtani környezeti nevelés
Magyar Természetkutatók Egyesülete	
CSEMETE Természet- és Környezetvédelmi	

Egyesület	
Veszprémi Turisztikai Közhasznú Nonprofit Kft.	Marketing tevékenység kölcsönös támogatása
Magas-Bakony Turisztikai Desztinációs Menedzsment Nonprofit Kft.	Marketing tevékenység kölcsönös támogatása
Fonyódi Turisztikai Egyesület	Marketing tevékenység kölcsönös támogatása
Szerencsemák Panzió, (Ihász Csaba)	Marketing tevékenység kölcsönös támogatása, utalványos rendszer
Hotel Villa Classica	Marketing tevékenység kölcsönös támogatása, utalványos rendszer
Hotel Silver Resort	Marketing tevékenység kölcsönös támogatása, utalványos rendszer
Szarvaskút Vendégház	Marketing tevékenység kölcsönös támogatása, utalványos rendszer
Art Hotel (Karos Szalon Szolgáltató Kft.)	Marketing tevékenységek kölcsönös támogatása
Bakony Hotel	Marketing tevékenység kölcsönös támogatása, utalványos rendszer
Magyar Bencés Kongregáció Pannonhalmi Főapátság	Kölcsönös együttműködés (utazólevél)
Forest Hills Golf Club és Hotel, Szarvaskút	Marketing tevékenységek kölcsönös támogatása
Hotel Villa Natura	Marketing tevékenység kölcsönös támogatása, utalványos rendszer
Hotel Bonvino	Marketing tevékenység kölcsönös támogatása, utalványos rendszer
Balatonfüredi Yacht Club	Marketing tevékenység kölcsönös támogatása, utalványos rendszer
Best Balaton Nonprofit Kft.	Marketing tevékenység kölcsönös támogatása (Best Balaton buszjárat)
ETS Hungary	Kölcsönös együttműködés, utalványos rendszer
Hotel Annabella, Hotel Marina (Danubius Hotels)	Marketing tevékenység kölcsönös támogatása, utalványos rendszer
Tihanyi Bencés Apátság	Marketing tevékenység kölcsönös támogatása, kedvezmény nyújtása belépőjegy felmutatása esetén
Sümegei Vár (HOT-EP Kft.)	Marketing tevékenység kölcsönös támogatása
Helikon Kastélymúzeum Közhasznú Nonprofit Kft.	Marketing tevékenység kölcsönös támogatása
Hunguest Hotels Zrt. Hotel Pelion	Marketing tevékenység kölcsönös támogatása, utalványos rendszer
Hotel Gabriella	Marketing tevékenység kölcsönös támogatása, utalványos rendszer
Végh és Társa Kft.	Marketing tevékenység kölcsönös támogatása, utalványos rendszer
Anna Grand Hotel Wine & Vital	Marketing tevékenység kölcsönös támogatása, utalványos rendszer
Csalán Környezet –és Természetvédő Egyesület	Egymás tevékenységének összehangolása és támogatása
Biokultúra Egyesület	Egymás tevékenységének összehangolása és támogatása
Bringacentrum, Zentai Lajosné	Együttműködési megállapodás
EastCraft Kft.	Marketing tevékenység kölcsönös támogatása, utalványos rendszer
Hévízgyógyfürdő Nonprofit Kft.	Marketing tevékenység kölcsönös támogatása, kedvezmény nyújtása belépőjegy felmutatása esetén, ingyenes túrák (Csiszár Viktor)
Tapolcai Városfejlesztési Kft., Dr. Folly Réka és Folly Judit – Folly	Együttműködési megállapodás
Bakony és Balaton TDM	Együttműködési megállapodás
Balaton Plaza	Együttműködési megállapodás
Balatoni Hajózási Zrt.	Együttműködési megállapodás, közös csomagok
Kajakon Balaton	Együttműködési megállapodás, közös csomagok
Balatoni Múzeum	Marketing tevékenység kölcsönös támogatása, kedvezmény nyújtása belépőjegy felmutatása esetén
Best Balaton TDM	Együttműködési megállapodás

Liliputi Kisvona	Együttműködési megállapodás
Szépalm Hotel	Marketing tevékenység kölcsönös támogatása, utalványos rendszer
Magyar Pálos Rend	Marketing tevékenység kölcsönös támogatása
Megye kártya, Pannon lapok	Kedvezménykártya rendszer
Hotel Hasik	Marketing tevékenység kölcsönös támogatása, utalványos rendszer
Szilvia Vendégház	Marketing tevékenység kölcsönös támogatása, utalványos rendszer
Veszprém Megyei Rendőr Főkapitányság	Együttműködési Megállapodás – rendészeti szervek együttműködési megállapodása a hatályos jogszabályok alapján
Zala Megyei Rendőr Főkapitányság	Együttműködési Megállapodás – rendészeti szervek együttműködési megállapodása a hatályos jogszabályok szerint
Somogy Megyei Rendőr Főkapitányság	Együttműködési Megállapodás – rendészeti szervek együttműködési megállapodása a hatályos jogszabályok szerint
Bakonyerdő Zrt. Monostorapáti Erdészete	Vaddisznó élvefogási megállapodás

Együttműködés a horvátországi Papuk Geoparkkal: a külföldi szakemberek meghívása, bemutatkozási lehetőség biztosítása a tihanyi Levendula Ház Látogatóközpontban.

Részvétel az Európai Geopark Hálózat munkájában (döntések előkészítése, szakmai véleményezés, döntéshozatal, adatszolgáltatások stb.).

Nemesvámosi és szombathelyi gimnazisták 2013 szeptemberében egy héten át természetvédelmi kezelési munkákat végeztek el a Bakony–Balaton Geopark egyik nemzetközi jelentőségű földtani értékénél, a felsőörsi Forrás-hegy geológiai tanösvénye közelében (sziklafelületek megtisztítása, növényzet ritkítása stb.; a szakmai felügyeletet, ismeretterjesztő előadásokat és a munkaeszközöket Igazgatóságunk biztosította).

Külföldi együttműködés:

- A Közép-Európai Egyetem hallgatói látogatása Tihanyban és a Káli-medencében.
- PaNaNet pályázat keretén belül együttműködés a Nationalpark Neusiedlersee Seewinkel-lel és a Regionalmanagement Burgenland GmbH-val (ez utóbbi a 6 burgenlandi natúrparkot képviseli).
- PaNaNet pályázat keretén belül az Igazgatóság bemutatkozott a Bird Experience rendezvényen Burgenlandban.
- Kapcsolatfelvétel, tapasztalatcsere a Thayatal Nemzeti Parkkal (Ausztria, 2013. március 19-20-i PaNaNet tanulmányút keretében)
- Az EU-Lifelong Learning Programme Leonardo da Vinci „Learning for Lakes” projekt keretében együttműködés külföldi partnerekkel: Environment Agency, Lake District National Park (Nagy-Britannia), Global Nature Fund (Németország), Stowarzyszenie Ekologiczne "Etna" (Lengyelország), Fundación Global Nature (Spanyolország). 2013. április 24-én nemzetközi projekt-csoport fogadása Salföld Majorban. „Ökoturizmus a Balaton-felvidéki Nemzeti Parkban” címmel angol nyelven elkészült e-learning anyag a Global Nature Fund honlapjáról letölthető: http://www.globalnature.org/33843/HOME/Learning-for-Lakes/Tourism/02_vorlage.asp
- BfNPI Stuttgarti Magyar Kulturális Intézetben 2013. szeptember 27-én megtartott bemutató rendezvényéhez kapcsolódóan kapcsolatfelvétel és egyeztetés a Baden-württembergi Vidékfejlesztési Minisztériumban.
- Kapcsolatfelvétel, tapasztalatcsere a Szász-Svájc Nemzeti Parkkal (2013. október 6-10-ig szászországi tanulmányút keretében).

15. Ellenőrzés

Belső ellenőrzések

A belső ellenőrzést minden esetben a Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatója rendelte el, az ellenőrzést végző pedig a belső ellenőrzési feladatok ellátásával megbízott belső ellenőr volt.

Az ellenőrzés tárgya (címe)	A javaslat alapján előírt intézkedés	A vonatkozó intézkedési terv iktatószáma	A vonatkozó intézkedési terv jóváhagyásának időpontja	Az intézkedés felelőse (beosztás és szervezeti egység)	Az intézkedés végrehajtásának határideje
Az Igazgatósági turisztikai tevékenység és feladatellátás vizsgálata.	1.Pénzfeladási határidők betartásának nyomatékosítása 2.Váltópénz összegének felmérése, szükség esetén növelése. 3.Készletleltározás beépítése a leltározási ütemtervbe. 4.Központi raktár rendezése.	4835-3/2013	2013.06.10	Ökoturisztikai és Környezeti-nevelési Osztályvezető,PSZO Osztályvezető	2013.06.15. 2013.07.31. 2013.12.31.
FEUVE 2. sz. mellékletében szereplő szabályzatok felülvizsgálata.	Szabályzatok aktualizálása.	4836/4/2013	2013.07.15	Igazgató, igazgatóhelyettesek, osztályvezetők a FEUVE szabályzat 2. számú melléklete szerint.	2014.12.31
A 2012. negyedik negyedévben elszámolásra kiadott előlegek elszámolásának, elszámoltatásának soronkívüli vizsgálata	1. Büntetőeljárás megindítása. 2. Pénzkezelési szabályzat módosítása.	2195-6/2013	2013.05.06	Jogi, Igazgatási és Birtokügyi osztályvezető, Gazdasági igazgatóhelyettes, PSZO o1osztályvezető	2013.05.31 2013.11.30.
A vadgazdálkodási, vadászati tevékenység vizsgálata.	1. Vadászati földtulajdonosi közösség összehívása. 2. Költségvetés készítése, beszámolás. 3. Vadászati tevékenység szabályozásának áttekintése. 4. Elkülönült számviteli, adózási nyilvántartás biztosítása. 5. FEUVE szerinti ellenőrzés biztosítása.	2566-3/2013	2013.09.09	Szakmai igazgatóhelyettes, Gazdasági igazgatóhelyettes, Területkezelési, Pályázatkezelési és Üzemeltetési osztályvezető, Őrszolgálat vezető	2014.05.31 2014.09.30. 2014.12.01.

A természetvédelmi őrszolgálat tagjai munkaidő kihasználásának vizsgálata.	1. FEUVE rendszer erősítése. 2. Üzemanyagfogyasztás rendszeres mérése és kiértékelése.	4043-4/2013	2013.12.28	Szakmai igazgatóhelyettes, Területkezelési, Pályázatkezelési és Üzemeltetési osztályvezető	2014.04.30. 2014.05.31.
Pénzkezelőhelyek működésének, pénzkezelési tevékenységének vizsgálata	1. FEUVE fejlesztése. 2. Pénzkezelés biztonsági feltételeinek felülvizsgálata, szükséges módosítások elvégzése.	3303-4/2013	2013.10.30	Gazdasági igazgatóhelyettes Ökoturisztikai és Környezeti-nevelési Osztályvezető,	2013.12.01. 2014.03.31.
Természetvédelmi Őrszolgálat egyenruha ellátása, az Igazgatóságnál a munkaruha és védőruha ellátás, illetve ezen előző eszközökkel való igazgatósági gazdálkodás vizsgálata.	1. Ki nem adott egyenruha raktári nyilvántartásának fejlesztése. 2. Kihordási idő személyenkénti nyilvántartásának fejlesztése.	3304-4/2013	2013.10.09	Gazdasági igazgatóhelyettes, Őrszolgálat vezető	2014.09.30
Erdőgazdálkodási feladatok ellátásának, gazdaságosságának, hatékonyságának vizsgálata.	1. Az erdőgazdálkodási feladatok elvégzése teljesítésigazolással legyen dokumentálva. 2. Több árajánlat szükséges az erdőgazdálkodási szolgáltatások megrendeléséhez.	5416-3/2013	2013.11.20	Szakmai igazgatóhelyettes, Területkezelési, Pályázatkezelési és Üzemeltetési osztályvezető, Gazdasági igazgatóhelyettes	2014.01.01
Az alkalmazott bizonylati rendszer vizsgálata.	1. Bizonylati felelősök kijelölése. 2. Bizonylati szabályzat módosítása. 3. Pontosítások az ellenőrzési jelentés alapján.	4767-4/2013	2013.12.20	Gazdasági igazgatóhelyettes.	2014.10.31
A 2013. év végi leltározási feladatok végrehajtásának vizsgálata.	1. Leltározási szabályzat aktualizálása. 2. Fordulónapi érték ellenőrzése.	5171-4/2013	2013.12.20	Gazdasági igazgatóhelyettes	2014.09.30

Külső ellenőrzések

A külső ellenőrzést végző megnevezése	Az ellenőrzött szerv, illetve szervezeti egység megnevezése	Az ellenőrzés tárgya (címe)	A javaslat alapján előírt intézkedés	Az intézkedés végrehajtásának határideje	Megjegyzés
VÁTI Nonprofit Kft. Nyugat-magyarországi Ellenőrzési Osztály	Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság	SZTTP2003-TU-12-03-09-01 Kotsy Vízimalom Széchenyi Pályázat	nincs	Nem releváns.	Nem releváns.

NKEK Nemzeti Környezetvédelmi és Energia Központ Nonprofit Kft. Jogi és Eljárásrendi Divízió Helyszíni Ellenőrzési Osztály	BfNPI Területkezelési, Pályázatkezelési és Üzemeltetési Osztály	Élőhelyvédelem,-helyreállítás a Kis-Balaton-medence és a Nyugat-Külső-Somogy kistájakon című, KEOP-7.3.1.2/09-2010-0040	nincs	Nem releváns.	Nem releváns.
Nemzeti Környezetvédelmi és Energia Központ Nonprofit Korlátolt Felelősségű Társaság	A "Láprétek, gyepek és fás-legelők természetvédelmi értékeinek védelme és vonalas létesítmények természetkárosító hatásának mérséklése a Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság működési területén" c. és KEOP pályázata.	A "Láprétek, gyepek és fás-legelők természetvédelmi értékeinek védelme és vonalas létesítmények természetkárosító hatásának mérséklése a Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság működési területén" c. és KEOP-3.1.2/2F/09-2010-0026 iktatási számú keop pályázat külső ellenőrzése.	Nem releváns.	Nem releváns.	Az ellenőrzés során sem kifogás sem javaslat nem érkezett az ellenőrzést végző szervezet részéről.
Európai Támogatásokat Auditáló Főigazgatóság	Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság	A KEOP-3.1.2/2F/09-2010-0008 azonosító számú, „Élettelen természeti értékek védelme a Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság működési területén” megnevezésű pályázat helyszíni ellenőrzése	A projekt valamennyi közbeszerzési dokumentációjának ellenőrzése, hiánypótlása	2013.03.31	–
NKEK Nemzeti Környezetvédelmi és Energia Központ Nonprofit Kft. Jogi és Eljárásrendi Divízió Helyszíni Ellenőrzési Osztály	BfNPI Területkezelési, Pályázatkezelési és Üzemeltetési Osztály	Élőhelyvédelem és helyreállítás a Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság területein" című, KEOP-3.1.2/2F/09-11-2012-0014	nincs	Nem releváns.	Nem releváns.
Veszprém Megyei Kormányhivatal Munkaügyi Központja	Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság	A Balaton-felvidéki NPI OKP végrehajtásának gyakorlata	nincs	Nem releváns.	Nem releváns.
Veszprém Megyei Kormányhivatal Élelmiszerlánc-Biztonsági és Állategészségügyi Igazgatósága	Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság	Kölcsönös megfeleltetés szabályszerűségi vizsgálata	nincs	Nem releváns.	Nem releváns.
Veszprém Megyei Kormányhivatal Élelmiszerlánc-Biztonsági és Állategészségügyi Igazgatósága	Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság	Kölcsönös megfeleltetés szabályszerűségi vizsgálata	nincs	Nem releváns.	Nem releváns.
Nemzeti Környezetvédelmi és Energia Központ NKft.	Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság	Zirc, Arborétum rekonstrukciója KEOP 3.1.3/2F/09-2009-0006 projekt, záró helyszíni ellenőrzés	Dokumentumok pótlólagos benyújtása	2013. jan 7.	2013. jan 18. az intézkedési terv teljesülésének NKEK elfogadása

16. Az éves munka legfontosabb eredményeinek összefoglalása

Természetmegőrzés

A Keszthelyi-hegységben bekövetkezett havaria helyzet felmérése, az egyeztetések után reális lehetőség mutatkozik, hogy a szükséges erdőszerkezet átalakításra. Igazgatóságunk a vagyonkezelővel illetve az erdészeti hatósággal közösen összeállított egy szakmai koncepciót.

A NP zónabeosztás tervezet helyrajzi számhoz igazítva rendben elkészült. A zónabeosztás kialakítását követően a kapcsolódó erdészeti egyeztetés lefolytatása során jelentős könnyebbséget jelentett, hogy a koncepció összeállítása során a zónabeosztáshoz kapcsolódó elképzeléseket korlátozásokat beépítettük a természetvédelmi álláspont megfogalmazásába.

Igazgatóságunk vagyonkezelésében van a Balatoni Halgazdálkodási Nonprofit Zrt.. Az eredmények közé soroljuk a középtávú szakmai koncepció és a szigorúbb, veszteséggel nem számoló költségvetés elfogadtatását, amelynek betartásával 2010-től az előzetes pesszimista várakozásokkal ellentétben immár a 4. évet is a Zrt. pozitív mérleggel zárta.

A Natura 2000 ország-jelentéshez az adatok szolgáltatása folyamatos, madarak vonatkozásában a teljes egy millió hektárt meghaladó működési területről nem csak a védett illetve Natura 2000 területekről.

Az élőhely-rekonstrukciós fejezetben részletezett módon és helyszíneken a vízkormányzás lehetőségeinek megteremtése, illetve a gyepek helyreállítása jelentős eredményekkel járt.

A Kis-Balaton II. ütem befejezését célzó, vízminőségvédelmi és természetvédelmi célokat egyaránt kitűző nagyberuházás során 2013-ban elkészült az építési elemek nagy része.

Élettelen értékek védelme

Általános- és középiskolák részére meghirdetett geopedagógiai programjainkon jellemzően 200–300 diák vesz részt alkalmanként, de ugyancsak népszerű geotúráink, egyéb kezdeményezéseink révén évente több tízezer érdeklődővel tudjuk megismertetni a geoparkok céljait.

Igen sikeresnek bizonyult az Év Földtani Értéke a Bakony–Balaton Geoparkban megnevezésű kezdeményezésünk.

Az évente megjelenő, angol nyelvű Európai Geopark Magazin 29 országban, mind az 58 geoparkban terjesztik, fent vagyunk az UNESCO weboldalán, és négy oldalas megjelenési lehetőséget kaptunk.

Természetvédelmi Őrszolgálat működtetése

A Természetvédelmi Őrszolgálat 2013. évi kiemelt feladata volt „az egyes rendészeti feladatokat ellátó személyek tevékenységéről, valamint egyes törvényeknek az iskolakerülés elleni fellépést biztosító módosításáról szóló 2012. évi CXX. törvény” utasításaiban foglaltak végrehajtása (új szolgálati igazolványok és jelvények megszerzése, rendészeti tanfolyam elvégzése és eredményes vizsga), melyet maradéktalanul végrehajtott.

Természetvédelmi kezelés, vagyonkezelés

A „Földet a gazdáknak” kiemelt Kormányprogram teljes körű, határidőre történő végrehajtása: Igazgatóságunk az utasításoknak megfelelően 2013-ban 2 körben mindösszesen 3 387 ha védett természeti területet hirdetett meg haszonbérleti pályázat keretében.

A Vsz. törvény hatálya alá tartozó földrészeket kisajátítás vagy kisajátítást pótló adásvétel útján történő állami tulajdonba vételének végrehajtása érdekében Igazgatóságunk a 2013. évben mindösszesen 61,31 millió forint központi támogatásban részesült. A támogatás felhasználása „kisajátítást pótló adásvételi és kártalanítási szerződés kötésével” valósul(t) meg.

Személyzeti ügyek

Az új, egységes Szervezeti és Működési Szabályzat alapján elvégeztük a kinevezések és munkaköri leírások felülvizsgálatát.

Igazgatóságunk 2013-ban csatlakozott a KIH által üzemeltetett TÉR Centrumhoz. A munkatársak adatainak rendszerbe történő felvitele, az érintett kormánytisztviselők 2013. évi teljesítményértékelése, minősítése, valamint a 2014. évi követelmények meghatározása megtörtént.

Igazgatóságunk elkészítette és 2013. december hónapban hatálya léptette az új, egységes szerkezetű Községi Szabályzatát.

Az év folyamán összesen felvett munkavállalók létszáma 246 fő, az összes leszámoló munkavállaló létszáma 188 fő volt. Eredmény a jelentős munkaerő fluktuáció lebonyolítása.

Közfoglalkoztatás

A 2013. év során három közfoglalkoztatási program kérelem elkészítése, beadása, elbírálása és végrehajtása történt meg Igazgatóságunkon. A legnagyobb OKP program végrehajtása során összességében 90 közfoglalkoztatottnál is több személy alkalmazásának minden feltételét teljesítette Igazgatóságunk. A közfoglalkoztatási program végrehajtását ellenőrizték és a megállapítások szerint az Igazgatóság az előírásoknak és a hatékonysági feltételeknek megfelelően hajtotta végre.

Pályázatok

A pályázatok tekintetében több projekt a 2013. évben került lezárásra, és záró ellenőrzésük során a közvetítő szervezet megállapította, hogy a projektek megvalósítása során az adminisztrációs és a projekt menedzselésével kapcsolatos feladatokat Igazgatóságunk jó színvonalon teljesítette.

Pénzügy, gazdálkodás

A 2013. év az Igazgatóság gazdálkodása szempontjából a zárolást követő elvonás ellenére kiegyensúlyozottnak bizonyult. A pályázatok finanszírozását folyamatosan teljesítette az Igazgatóság, és további pályázati forrás elnyerésére is nyújtott be pályázatot a Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság. Az Igazgatóság 2013. évi költségvetéséről elmondható, hogy eredeti (év eleji) főösszege 563 297 ezer Ft volt, amely az év végére, elsősorban a pályázati fejlesztések, valamint az intézményi működési többletbevétel miatt nőtt 1 113 583 ezer Ft-ra.

Az Igazgatóság 2013. év tavaszától részt vett a VM által irányított új pénzügyi, számviteli integrált rendszer bevezetésének projektjében. Sikeres átállást követően 2013. júliusától már a FORRÁS SQL/KGR integrált rendszer keretében történik a pénzügyi, számviteli nyilvántartás.

2013-ben az Igazgatóság befektetett eszközállománya a pályázatoknak köszönhetően növekedett, intézményünk nettó 3 613 717 ezer Ft értékű állami vagyont kezel. A növekedés értéke +4%.

11 témakörben történt külső ellenőrzés, melyeknél súlyos hiányosság megállapítására nem került sor.

Ökoturisztika

Új logó, új arculat és ehhez kapcsolódó – imázsfilm készült, amely látható a honlapon és facebookon.

Pannon Csillagda planetáriumában új film készült, amely a Balaton-felvidék csillagos eget mutatja be.

Megjelent a Túrjavaslatok könyv.

Több mint 60 saját nyílt túrán és rendezvényen kívül részvétel 46 más kitelepülésen, ebből a legkiemelkedőbb a Levendula Fesztivál és a levendula SzeddMagad akció, valamint a geotúrák.

"Év ökoturisztikai tanösvénye" címet az Igazgatóság csopaki székházának a kertjében található a Pele-körút nyerte el.

PaNaNet projekt keretében Muraszemenyén vízi fogadóbázis átadására került sor.

Az Igazgatóság bekapcsolódott az iskolai közösségi szolgálatba.

Sikeres „Road Show” a kempingekben és strandokon, népszerűsítve a térség természeti értékeit, ökoturisztikai kínálatunkat.

Egyre nagyobb rajongótábor a Facebookon.

17. Fontosabb célkitűzések a következő évre (munkaterv)

Kezelési tervek, természetvédelmi tervek kidolgozása

1. A természetvédelmi kezelési terveket a 3/2008. (II. 5.) KvVM rendeletben és a 9/2009. (K. V. Ért. 8.) KvVM utasításban foglaltak alapján kell elkészíteni. Kiemelt feladat: 10 db földtani alapszervény és 2 db őslénytani lelőhely védetté nyilvánítási eljárásának megindítása
2. A BfNP zónarendszerének kialakításának munkái.

Vagyongazdálkodás, természetvédelmi kezelés

1. 2014-ben további pénzügyi forrás biztosítása esetén az 1995. évi CXIII. törvény (Vszrt.) végrehajtása érdekében a szükséges intézkedések megtétele - kisajátítást pótló adásvételi szerződések, valamint szükség esetén a kisajátítás iránti kérelem előkészítése; az ingatlan-nyilvántartásban a tulajdonjog-változás átvezettetése, stb.
2. Az állami vagyonról szóló 2007. évi CVI. törvény előírásának megfelelően az MNV Zrt.-vel megkötendő új vagyongazdálkodási szerződés megkötéséhez kapcsolódó előkészítő tevékenység, adategyeztetés lefolytatása, a VM egyetértő nyilatkozat beszerzése, stb.
3. A Természetvédelmi Őrszolgálat tagjaival együttműködve a haszonbérlok, illetőleg a haszonbérrelt ingatlanok ellenőrzése (akcióterv készítése, helyszíni szemlék megszervezése, helyszíni szemlék dokumentálása, írásos beszámoló készítése).
4. Saját kezelésben való háziállat állomány kezelési feladatai (legeltetési rend, téli takarmány, állatmanipulációk, stb.)
5. A Balatoni Halgazdálkodási Nonprofit Zrt.-hez kapcsolódó igazgatósági feladatok ellátása.
6. Különleges rendeltetésű halgazdálkodási vízterületek lehatárolása, javaslattevés.
7. A bérvadásztatás folyamatos bonyolítása, szerződések, kapcsolattartás a vadásztató irodákkal. Bérvadásztatás lebonyolításában való aktív részvétel.
8. A készülő új körzeti erdőtervek természetvédelmi előírásainak összeállítása, egyeztetés a tervezőkkel, gazdálkodókkal. Részvétel erdőrészlet szintű egyeztetéseken stb.
9. Saját kezelésben lévő erdőterületek felmérése, erdészeti üzemtervek előírásainak ütemezése éves előrehaladási bontás megadásával. Az előírt feladatok folyamatos végrehajtása.
10. Erdészeti munkacsoport tevékenységének koordinálása, egyeztetés az erdészeti hatósággal, erdőgazdálkodókkal.
11. Élőhelyek fejlesztését szolgáló pályázatok vitele.
12. A Kis-Balaton Vízvédelmi Rendszer II. ütem befejezésére irányuló tervek igazgatósági koordinációja, egyeztetés, kapcsolattartás a tervezőkkel, érintett társszervekkel. A Kis-Balaton Vízvédelmi Rendszer II. ütem befejező munkálatainak helyszíni felügyelete, ellenőrzése, kapcsolattartás a vízügyi kezelővel és a kivitelezőkkel
13. Magtétélek begyűjtése a Pannon Magbank részére.

A biodiverzitás megőrzése, átfogó programok működtetése

1. MTÉT program: ellenőrzési munkák (MVH adatok alapján).
2. Ritka és telepesen fészkelő, illetve fokozottan védett madárfajok felmérése, valamint vízimadár szinkronszámlálások szervezése az Igazgatóság területén.
3. Védett és fokozottan védett, illetve Natura 2000 jelölő növények állományfelmérése és térképezése védett és/vagy Natura 2000 területeken. Adatgyűjtés TIR kompatibilis módon.
4. A kormorán költő- és telelő állományainak felmérése. A kormoránállomány-szabályozás szükségességének vizsgálata, lehetőségeinek kidolgozása.
5. A BfNPI 2014. évi NBmR és Natura 2000 monitorozó tervének összeállítása, végrehajtása (VM véglegesítés után)
6. A feketefenyő kitermelések után az érintett területek szukcessziós folyamatainak nyomon követése, élőhely térképezés és cönológiai felmérések elvégzése.

Általános tájvédelem és az egyedi tájértékek kataszterezése, védelmiük biztosítása

1. A természet- és tájvédelmi szempontok vizsgálata és érvényesítése az országos, megyei, kiemelt térségi és települési területrendezési, területfejlesztési tervekben; kiemelten a Balaton üdülőkörzet védett településeire vonatkozó településrendezési tervek véleményezésében.

2. Az Európai Táj Egyezményvel kapcsolatos szakmai feladatok végzése a NPI működési területén belül. A védett tájegységek jellemző vonásainak megőrzésére követelmények és ajánlások megfogalmazása, érvényesítése a tájtypusok sajátosságainak figyelembe vételével.
3. Természet- és tájvédelmi adatok gyűjtése, kezelése és adatszolgáltatások nyújtása a térségi és települési tervek készítéséhez, az Igazgatóságot természetvédelmi kezelőként érintő eljárásokban. Igény szerinti építészeti közreműködés az Igazgatóság beruházásaiban.

Védett és veszélyeztetett fajok állományainak megőrzése, fajmegőrzési programok

1. A kerecsensólyom populációnövekedésének és a fészkelésének ösztönzése, esetleges fészkelés nyomon követése.
2. Mocsári kardvirág fajmegőrzési tervének felülvizsgálata.
3. Közreműködés „A veszélyeztetett kerecsensólyom és parlagi sas táplálékállatainak védelme a Kárpát-medencében c.” Life+ pályázat (Ürge Life+) előkészítésében.
4. Fehér golya költőállomány figyelemmel kísérése, fészektartók kihelyezése, megszervezése az áramszolgáltatóval, sérült fiókák mentése.
5. Békamentés a Zalacsányi-tónál, Zalaegerszeg-Andráshida elkerülőnél, valamint a Misefai-halastónál.
6. Irma-pusztai halastavak területén csérek számára alkalmassá tett fészkelősziget magasítással történő végleges állapotának kiépítése.
7. Tőreki kételtű átjáró rendszer karbantartása, működtetése
8. Téli sas etetés megszervezése és kivitelezése a Kis-Balatonon. Az etetés kötelező feltételeinek megteremtése: engedélyeztetés, kerítéslétesítés, stb. Az etetés PR szerepének fokozása (pl. fotós les).

Barlangok és földtani-felszínalaktani értékek megőrzése

1. Az Év Földtani Értéke a Bakony–Balaton Geoparkban cím adományozásával kapcsolatban a földtani természetvédelmi beavatkozások tervezése és szakmai koordinálása különböző helyszíneken Felsőörs községhatárban.
2. A BfNP fokozottan védett területén nyíló Gyenesdiási Vadlány-lik festékekkel szennyezett kőzetfelszínének megtisztítása, a barlang környezetének rendbetétele.

EU Natura 2000 hálózat kialakítása és fenntartása

1. 2014. évi Madárvédelmi Irányelv alapján adandó jelentéstétel feladatai. Végzendő a VM feladatkiadás alapján.
2. SDF adatok 2014. évi kiegészítése, pontosítása.
3. A Natura 2000 fenntartási tervekkel kapcsolatos elnyert pályázat (22 db) megvalósítása (a tervek elkészítésével kapcsolatos munka vitele, stb.). BfNPI, mint projektpartner képviselte.
4. A HM által kiadott ajánlati felhívás alapján az Újdörögdi Lő- és Gyakorlótér Natura 2000 fenntartási tervének elkészítése.

Bakony-Balaton Geopark

1. A Bakonyalján (tavasszal) illetve a Keszthelyi-hegységben (ősszel) induló geotúra-vezetői képzések szakmai előkészítése, koordinálása, az oktatás keretében földtudományi, földtani természetvédelmi és geoparkokkal kapcsolatos előadások megtartása.
2. Az Európai Geopark Hétről szóló beszámoló bekérése az 57 társ-geoparktól, az adatlapok feldolgozása, angol nyelvű összesítő készítése, az elkészült anyag megküldése az Európai Geopark Hálózat központjába, beszámoló megtartása a Koordinációs Bizottság ülésén.
3. Az Európai Geoparkok Hete a Bakony–Balaton Geoparkban programsorozat előkészítése és megszervezése.
4. A 2014. évi Bakony–Balaton Geopark vetélkedő előkészítése, megszervezése, szponzorok bevonása, a fődíjként a Bakony–Balaton Geoparkba meghirdetett kirándulás előkészítése.

A természetvédelem társadalmi elismerésének növelése

1. A BfNPI működési területén középiskolák számára iskolai közösségi szolgálat tárgyában program összeállítása, szerződések létrejöttének elősegítése.
2. Nemzeti Parki Termék Védjegy pályázatok koordinációja.
3. Road Show programok koordinálása kempingekben és strandokon.
4. VM feladat alapján a magyar nemzeti parkok egységes kommunikációjának igazgatósági koordinálása.

5. A 2014. évi programterv összeállítása, a programok népszerűsítő leírásainak elkészítése.
 6. Év fája, madara, hala feladatlapok összeállítása, online elérhetővé tétele.
 7. Az Igazgatóság termékkínálatának fejlesztése, levendulaolaj értékesítésének koordinálása.
 8. A Boroszlán és a Somló-hegyi Kitaibel Tanösvény tanösvény felújítása, illetve folyamatos karbantartása a közmunkások segítségével.
 9. Vízitúrák szervezése a Murán, lebonyolítása és az ezzel kapcsolatos teendők (engedélykérés stb.).
 10. Herman Ottó Emléknep a Kis-Balatonon, programszervezés.
 11. „A hazai csillagoségbolt-helyszínek fejlesztési lehetőségeiről” megbeszélés (VM) helyszíni biztosítása Bakonybélben.
 12. Napközis tábor szervezése és lebonyolítása Tihanyban és a Kis-Balatonon.
 13. Igazgatóságunk honlapjának fejlesztése, frissítése. A közérdekű adatok elektronikus közzététele (az adatok feltöltése) a www.bfnpi.hu honlapra és a www.kozadat.hu honlapra.
- Felelős: Józsa Erika
14. BfNPI mobiltelefonos alkalmazás szerkesztésének, folyamatos frissítésének, fejlesztésének koordinálása.

A BfNPI feladatainak ellátásához szükséges működtetési és fejlesztési feladatok (beruházás, felújítás)

1. Tapolcai-tavasbarlang látogatóközpont projekt lebonyolítása.
2. Kis-Balaton Látogatóközpont tervezésének koordinálása, pályázati projekt kialakítása.
3. Hegyestű bemutatóhelyen út és ajtó felújítás koordinálása.
4. Az Igazgatóság Iratkezelési Szabályzatának és Irrattári Tervének felülvizsgálata, módosítása, amennyiben szükséges új szabályzat készítése.
5. Az integritásirányítási rendszer működtetésével kapcsolatos feladatok nevesítése a szervezeti és működési szabályzatban. Általános eljárásrend kialakítása a szervezet működésével összefüggő visszaélésekre, szabálytalanságokra és integritási és korrupciós kockázatokra vonatkozó bejelentések fogadására és kivizsgálására.
6. Az elnyert szervezetfejlesztési ÁROP projekt koordinálása, igazgatósági elemeinek bevezetése, kollégák tréningje, stb.
7. Túlmunka elrendelés lehetőségének bevezetése az őrszolgálatnál.
8. A Vidékfejlesztési Minisztérium által Igazgatóságunk részére átadandó TIR szerver üzembeállítása.
9. Az Igazgatóság csopaki székhelye területén biztonsági kamerarendszer kiépítése.
10. Az Igazgatóság Windows XP operációs rendszerről Windows 7 vagy Windows 8 operációs rendszerre való áttéréssel kapcsolatos feladatok elvégzése.
11. Áramszolgáltatói kereskedő váltás lebonyolítása.

Pénzügyi és gazdasági ügyvitel, munkaiügyi feladatok

1. A Pénzügyi és Számviteli Osztály feladatköre: az intézményi költségvetés megtervezése, a számviteli előírásoknak mindenben megfelelő költségvetési beszámoló határidőre történő összeállítása, az előirányzatokkal való gazdálkodás (tervezés, módosítás, felhasználás), könyvvizetés, az üzemeltetéssel, fenntartással, a beruházásokkal és felújításokkal összefüggő pénzforgalom (készpénz és számlapénz) bonyolítása, valamint a munkaerő-gazdálkodással kapcsolatos feladatok ellátása.
2. Likviditási és előirányzat felhasználási ütemterv készítése. Előirányzatok figyelemmel kísérése, előirányzat módosítási döntések megalapozása, elektronikus felületen a szükséges jelentések elkészítése, dokumentálása. Egyeztetés a MÁK adatbázisával.
3. A 2014. évi szabályzatok kialakítása, a szükséges módosítások elkészítése.
4. Az Igazgatóság által elnyert pályázatok valamint a közmunka program teljes körű pénzügyi bonyolítása az előírások szerint.
5. A PSZO ügyiratainak és dokumentációjának irrattári áttekintése és rendezése, a selejtezhető dokumentumok szabályzat szerinti kiselejtezése, megsemmisítése egy szakmai nap során.

Pályázatok

1. Futó pályázatok megfelelő menedzselése.
2. Esetleges KEHOP és egyéb (pl. LIFE+, GINOP) pályázati lehetőség megfelelő kihasználása.

Természetvédelmi őrszolgálati munka koordinálása

A Természetvédelmi őrszolgálat hatósági feladatellátásának megerősítése.

1. Kis-Balaton területeinek fokozott ellenőrzése, éjszakai és akciószerű ellenőrzések megszervezése. Minimum évi 3 szervezett, más tájegységek természetvédelmi őrinek bevonásával végzett ellenőrzés.
2. Engedély nélküli terepi technikai sportok ellenőrzése, visszaszorítása. Minimum évi 3 szervezett, más tájegységek természetvédelmi őrinek bevonásával végzett ellenőrzés elvégzése.
3. Folyamatos balatoni vízi és szárazföldi ellenőrzés megszervezése, különös tekintettel az engedély nélküli horgászati tevékenységre, stégek, víziállások, parti műtárgyak létesítésére.
4. Fakivágások, fakitermelések fokozott ellenőrzése.

Határidő: folyamatos és 2014. december 31.

5. A havi jelentések, az őrszolgálati naplók és a menetlevelek leadását megelőzően a tájegységvezetőknek össze kell vetnie a hozzájuk tartozó őr kollégák esetében az őr napló beírásait, a gépjármű menetlevelét és az I-TRACK adott napokra vonatkozó útvonalait. Erről külön kis jelentésben be kell számolni.
6. Természetvédelmi őr munka %-os felosztása, ennek folyamatos vezetése és rögzítése.